

Aastaaruanne
2012

Loome uue energia!

Eesti Energia

Kontserni 2013. majandusaasta tulemused avalikustame:

- I kvartal – 30. aprill 2013
- II kvartal – 31. juuli 2013
- III kvartal – 31. oktoober 2013

Kontserni 2013. majandusaasta auditeeritud tulemused avalikustame 28. veebruaril 2014

Sotsiaalse vastutuse ning säästva arengu aruande lugemiseks vajuta siia.

Sisukord

Juhatuse esimehe pöördumine

5

Lühidalt Eesti Energiast

7

Strateegia

11

Tegevuskeskkond

15

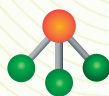
Majandustulemused

22

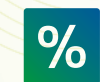
Keskkond

45

Ühingu- ja riskijuhtimine

49

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded

71

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanne	71	21 Riskimaandamise reserv	132
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	72	22 Võlakohustused	132
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	73	23 Võlad hankijatele ja muud võlad	134
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	74	24 Tulevaste perioodide tulud	134
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	75	25 Eraldised	135
Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	76	26 Müügitulu	137
1 Üldine informatsioon	76	27 Muud äritulud	137
2 Kokkuvõtte olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest	76	28 Kaubad, toore, materjal ja teenused	138
3 Finantsriskide juhtimine	99	29 Tööjõukulud	138
4 Olulised raamatupidamishinnangud	107	30 Muud tegevuskulud	139
5 Segmendiaruandlus	108	31 Neto finantstulud (-kulud)	139
6 Materiaalne põhivara	115	32 Tulumaksukulu	139
7 Kasutusrent	117	33 Äritegevusest saadud raha	140
8 Immateriaalne vara	118	34 Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused	140
9 Investeeringud sidusettevõtjatesse	120	35 Müügiks hoitavad varad ja müügiks hoitavate varadega seotud kohustused	142
10 Varud	122	36 Tütarettevõtjate müük	142
11 Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi	122	37 Äriühendused ja muud omandatud ettevõtted	143
12 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	124	38 Tava- ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta	146
13 Tuletisinstrumendid	126	39 Tehingud seotud osapooltega	146
14 Finantsvarade krediitkvaliteet	128	40 Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused	147
15 Müügioteel finantsvarad	129	41 Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta	147
16 Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	129		
17 Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	130	Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	152
18 Raha ja raha ekvivalendid	130	Kasumi jaotamise ettepanek	153
19 Aktsiakapital, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum	131		
20 Dividend aktsia kohta	132		

Head lugejad!

Mitu aastat kestnud majanduskriisi trotsiva kasvutsükli jooksul oleme olnud uhked oma suurepärase majandustulemuste üle.

Meie kulumieelne ärikasum kasvas 5%, ulatudes 278 miljoni euroni. Võib öelda, et möödunud aasta oli meie jaoks mitmes mõttes edukas, olgugi et keskkond, milles tegutseme, on oluliselt muutunud.

Majandusaasta lõpetame võrreldes eelnevate tipuaastatega väiksema ärikasumi näitajaga. Oluline on märkida, et tegemist on mitterahalise kasumi korrigeerimisega, mille taga on elektri tootmisvarade ümberhindamise vajadus. Tulenevalt mitmest seadusemuudatusest ning elektribörsil toimuvast sõltub elektri tootmise konkurentsivõime asjaoludest, mida meil endil kuigivõrd mõjutada ei ole võimalik. Kasvasid ootamatult ja järsult ressursitasud ning oktoobris pidime elektrituru seaduse muudatuse eelnõust tulenevalt

lõpetama biomassi kasutamise Balti elektrijaamas. Oma elektritootmist prognoosides oleme 2013. aastal ja ka kaugemas tulevikus seetõttu varasemast konservatiivsemad. Vajalik on paindlikkus, et saaksime põlevkivi suunata just sinna, kus selle kasutamine on majanduslikult kõige mõistlikum. Täna on vedelkütused hinnas ning seetõttu kasvab meie õlimüük, samas kui elektrimüügi kasumlikkus on vähenenud. Eesti elektriturug on avatud ning tugevate välisühendustega riigina on meil vabadus toota kodumaal elektrit ja õli proportsioonides, mis eestimaalastele enim kasu tooks.

Meie investeeringud küündisid 2012. aastal kõigi aegade rekordini. Seda suurt pingutust pärjavad mitu suurt projekti,

mida võime juba peatselt valminuks nimetada. Selleks et muuta elektri tootmine ka madala turuhinna tingimustes kasumlikuks, oleme oma tootmisvõimalusi mitmekesistanud. Tööd alustasid kaks meie suurt tuuleparki Paldiskis ja Narvas ning avasime oma esimese väljaspool Eestit asuva koostootmisjaama Valkas. Tänu väävlipuhastusseadmete paigaldamisele Eesti elektrijaama vanematele energiablokkidele vähendasime tekkivaid väävliheitmeid üle kahe korra ning säilitasime karmistuvatest keskkonnanõuetest hoolimata põlevkivist elektrienergia tootmismahu senisel tasemel. 2012. aastal müüsimise investeeringute rahastamiseks rahvusvahelistele võlakirjainvestoritele edukalt 300 miljoni euro väärtuses uusi võlakirju ning riik otsustas laiendada ettevõtte omakapitali 150 miljoni euro võrra.

Vahetult enne aasta lõppu saime uuest Enefit280 õlitehasest esimese barreli põlevkiviõli. Tehas peaks 2013. aastal vedelkütuste ärist teenitavat tulu oluliselt kasvatama. Uus õlitehas kahekordistab meie praeguse õlitootmisvõimekuse ning tänu vedelkütuste tootmise suuremale kasumlikkusele elektriga võrreldes aitab see säilitada meie head majandustulemust. Maailmas ainulaadsel tehnoloogial töötav Enefit280 on nüüd end tõestanud ja see on väga suur edusamm. Samas ei ole see veel kaugeltki teekonna lõpp, sest sama tehnoloogia rakendamiseks mujal maailmas on vaja teha palju arendustööd – on ju põlevkivi piirkonniti väga erinev ning sellest maksimumi võtmiseks tuleb olla paindlik. Jätkame tööd oma välisprojektidega USAs Utah' osariigis ning Jordaania.

Alanud aastal väheneb meie investeeringute maht mitme suure projekti lõpulejõudmise tõttu ning jääme ootama õiget hetke uute investeerimisotsuste tegemiseks. Meil

on hea meel, et riik on väljendanud jätkuvat valmisolekut toetada meie investeerimiskava elluviimist.

Uus aasta algas meie jaoks teistmoodi. Iga Eesti elektritarbija saab nüüd valida endale meelepärase elektrimüüja. Oleme rõõmsad, et üle ootuste palju kliente otsustas Eestis lepingu sõlmimise kasuks ning et üle 400 000 kliendi usaldas oma esimest vabaturulepingut sõlmides just Eesti Energiat. Kuigi avatud turule elektri müümine ei ole meie jaoks midagi uut ning teame oma kogemusest, et suudame selles edukad olla, peame oma klienti senisest veelgi paremini tundma õppima. Iga turg on isesugune ning ette võib tulla üllatusi. Tegutseme neis muutunud oludes avatud meelega ja õpihimulisena.

2013. aastalt ootame mõningast müügitulu ning kulumise äri kasumi kasvu. Kuigi elektrimüügi kasumlikkus on meie jaoks tänu turu avanemisele varasemast muutlikum, aitab head tulemust säilitada uus õlitehas. Jätkuvalt tugevat tulemust ootame Elektrilevi võrguärist. Valmib Paide koostootmisjaam ning elektrit ja soojust hakkab tootma Eesti esimene jäätmeenergiablokk Irus.

Sandor Liive
juhatuse esimees

Lühidalt Eesti Energiast

Eesti Energia on rahvusvaheline energiaettevõte, mis tegutseb Balti- ja Põhjamaade elektriturul. Eesti Energia 100% aktsiate omanik on Eesti Vabariik.

Eesti Energia müüb oma klientidele elektrit, võrguteenust, vedelkütuseid ja muid nendega seotud tooteid. Väljaspool Eestit tegutseme Enefiti kaubamärgi all. Maailmas on hinnas meie

unikaalsed põlevkivi töötlemise teadmised, oskused ja tehnoloogia. Eesti Energia valduses Eestis, Jordaania ja USAs leidub hinnanguliselt kuni 11 mld tonni põlevkivi. Eesti Energia on rohkem kui 7500 töötajaga Eesti üks suuremaid tööandjaid.

ÄRITULUD

868,5 mln eurot

+1,3%

KULUMIEELNE ÄRIKASUM (EBITDA)

278,4 mln eurot

+5,0%

PUHASKASUM

76,9 mln eurot

-48,5%

INVESTEERINGUD

513,5 mln eurot

+1,1%

KREDIIDIREITING

BBB+/Baa1

stabiilne / negatiivne*
väljavaade

ELEKTRI MÜÜK

10,0 TWh

-6,4%

VÕRGUTEENUSTE MÜÜK

6,4 TWh

+3,2%

VEDELKÜTUSTE MÜÜK

189,2 tuh t

+15,3%

* Muudetud jaanuaris 2013

2012. majandusaasta tähtsündmused

100% tütarettevõtte Televõrgu ASi müük Tele2 Eestile. Tehingu väärtuseks kujunes 25 miljonit eurot.

Võlakirjaemissioon 300 mln euro väärtuses (lunastamistähtaeg 2018, intressimäär 4,25%).

jaanuar

veebruar

märts

aprill

mai

juuni

juuli

august

september

oktoober

november

detsember

Enefit280 õlitehase kuumkäivituse algus.

Jordaania põlevkivi-elektrijaama ehitushanke väljakuulutamine.

Valmis Narva tuulepark aastase tootmisvõimsusega 39 MW.

Algas kaugloetavate arvestite paigaldamise projekt koostöös Ericsson Eestiga. Aastaks 2017 paigaldame ligikaudu 630 000 arvestit.

Valmis Paldiski tuulepark aastase tootmisvõimsusega 22,5 MW.

Enefit280 õlitehase esimene toodang.

Septembri lõpus alustasime avatud turu elektrikpakettide müüki. Majandusaasta lõpuks olid kliendid meiega sõlminud 408 000 elektrilepingut, millega katame rohkem kui 58% kogu Eesti tarbimiskohtadest

Aktsiakapitali suurendamine rahalise sissemaks teel 150 mln euro võrra 621,6 mln euroni.

Euroopa Komisjon kiitis heaks Eesti taotluse tasuta saastekvootide eraldamiseks aastatel 2013–2020. See võimaldab Eesti riigil eraldada Eesti Energiale 18 mln tonni tasuta kvote Auvere elektrijaama ehituse osaliseks finantseerimiseks.

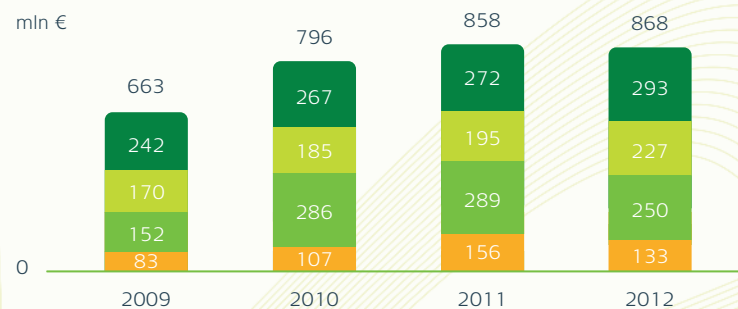

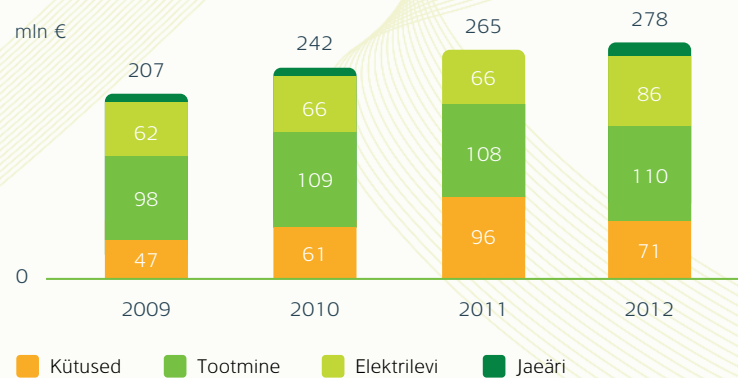
Kontserni finantsnäitajad 2009-2012

		2009	2010	2011	2012
Äritulud	mln eur	663,3	796,3	857,5	868,5
Kulumieelne ärikasum (EBITDA)	mln eur	207,1	242,3	265,1	278,4
Ärikasum	mln eur	102,7	148,9	168,0	100,1
Puhaskasum	mln eur	88,9	117,0	149,2	76,9
Põhivara	mln eur	1 221,2	1 329,4	1 769,5	2 101,9
Omakapital	mln eur	1 103,4	1 107,1	1 236,6	1 409,1
Netovõlg	mln eur	320,7	112,3	380,2	581,0
Investeeringud	mln eur	208,3	218,5	507,8	513,5
Äritegevuse rahavood	mln eur	174,5	198,1	161,8	185,2
FFO	mln eur	208,2	187,3	200,9	220,6
Dividendid	mln eur	86,9	109,2	56,1	65,2
Netovõlg/EBITDA	korda	1,5	0,5	1,4	2,1
Finantsvõimendus	%	22,5	9,2	23,5	29,2
Investeeringud kapitali tootlus (ROIC)	%	7,6	12,6	11,8	5,5
FFO/intressikulud võlakohustustelt	korda	12,9	11,5	10,5	7,2
FFO/netovõlg	korda	0,6	1,7	0,5	0,4
EBITDA/intressikulud võlakohustustelt	korda	12,8	14,9	13,8	9,1
EBITDA marginaal	%	31,8	30,9	31,9	33,9
Ärikasumi marginaal	%	15,8	19,0	20,2	12,2

Äritulud

Kulumieelne ärikasum

Netovõlg

võlakohustused miinus raha ja raha ekvivalendid, fondiosakud ja intressivõlakirjad

FFO

äritegevuse rahavoog, v.a käibekapitali muutused

Finantsvõimendus

netovõlg / (netovõlg + omakapital)

EBITDA marginaal

ärikasum enne kulumit jagatud müügituluga

ROIC

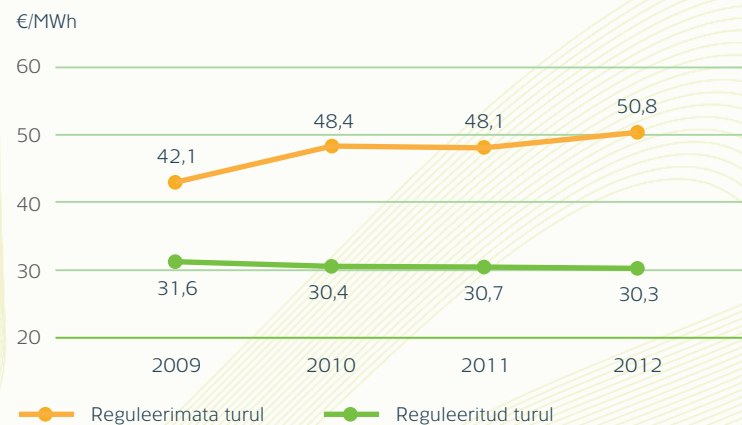
ärikasum / keskmine investeeritud kapital

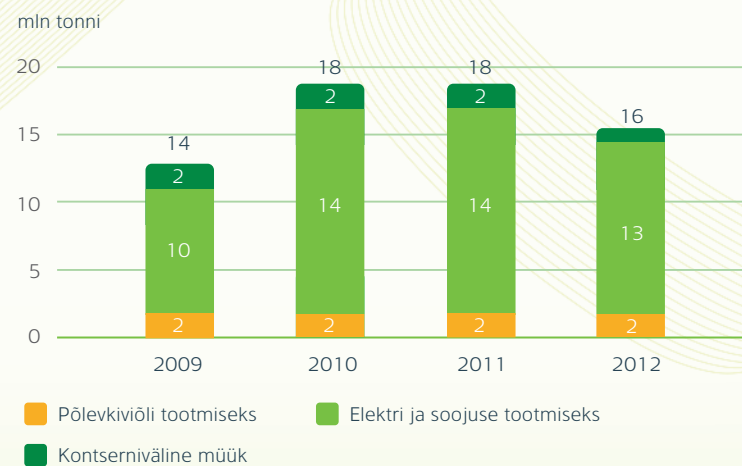
Kontserni tegevusnäitajad 2009-2012

		2009	2010	2011	2012
Elektrienergia müük, sh	GWh	9 541	10 714	10 707	10 022
reguleeritud hinnaga	GWh	7 075	6 079	5 473	5 644
reguleerimata hinnaga	GWh	2 466	4 635	5 234	4 378
Soojusenergia müük	GWh	1 381	1 427	1 074	919
Võrguteenuse müügimaht	GWh	5 964	6 311	6 170	6 365
Jaotusvõrgu kaod	%	7,8	6,6	5,8	6,0
Põlevkivi kontserniväline müük	tuh t	1 662	1 966	2 120	1 423
Vedelkütuste kontserniväline müük	tuh t	154	181	164	189
Töötajate keskmine arv	in.	7 812	7 423	7 585	7 573

Keskmine kontserniväline elektri müügihind

Põlevkivi müük

Strateegia

Eesti Energia tegutseb Balti- ja Põhjamaade ühineval energiaturul. Kogu maailmas hinnatakse meie teadmisi ja oskusi põlevkivi töötlemisel.

Meie edu põhineb Eestis paikneva elektrivõrgu, regionaalse elektrituru ja globaalse vedelkütuste äri kaalutletud omavahelisel sidumisel. Arendame elektrienergia ja vedelkütuste tootmist ja teenuseid ning põlevkivienergeetika tehnoloogiaid ja nendega seotud teenuseid, pöörates

erilist tähelepanu tegevuste efektiivsusele ning toodete suuremale kasumlikkusele. Eri riskidega äritegevuste ühtne juhtimine **võimaldab meil kiiremini kasvada** ja luua omanikule rohkem väärtust.

Tegutseme vastutustundlikult ja avatult. Peame esmatähtsaks keskkonna- ja ohutusnõuete täitmist. Arvestame oma tegevusest mõjutatud kogukondade huve ning tunneme vastutust kohaliku energeetika arendamise eest.

Visioon

Oleme suurim põlevkivienergia
ettevõtte maailmas ja
uute energialahenduste
pakkuja Läänemere piirkonnas

Missioon

Kogu meie energia
inimese heaks

Elektrivõrk

Elektrilevi jaotusvõrguteenuste kvaliteet Eestis peab muutuma koos klientide ja regulaatori ootustega. Strateegia keskmes on tasakaalu tagamine üha kiiremini areneva tehnoloogia ja klientide kasvavate ootuste, võrguettevõtte varade pika eluea ning suure kapitalivajaduse vahel.

Elekter

Eesti Energia tootmisvõimsused regionaalsel elektriturul katavad vähemalt Eesti elektritarbimise, aidates seeläbi tagada Eesti energiajulgeolekut. Toetame vaba regionaalse elektrituru arengut. Oleme andnud oma osaluse Eesti ja Soome vahelises elektrikaablis elektribörsi Nord Pool Spot kasutusse ning edendame aktiivselt ülekandeliinide maksimaalset kasutust Balti riikides. Tegutseme aktiivselt ja vastutustundlikult elektribörsidel.

Muudame oma tootmisportfelli vastavalt Euroopa Liidu energia-, kliima- ja keskkonnapoliitika arengule ning konkurentsiolekorradele regionaalsel elektriturul. Esiteks kasutame maksimaalselt olemasolevate tootmisvõimsuste potentsiaali ning mitmekesistame elektrijaamades kasutatavaid kütuseid, täites samas kõik karmistuvad keskkonnanõuded. Teiseks suurendame oluliselt CO₂-neutraalse elektritootmise võimet Balti riikides. Kolmandaks arendame hajutatud elektri ja soojust tootmist (koostootmisjaamad ja tuulepargid). Konkreetseid investeerimisotsuseid langetame järk-järgult, arvestades seaduste ja elektrituru arenguga.

Suurim väljakutse on elektrivõrgu tormikindluse suurendamine 2017. aastaks, 100% nutiarvestite kasutuselevõtt ning efektiivsuse kasvatamine. Elektrilevi tagab kõigile turuosalistele pideva võrdse juurdepääsu võrguteenusele ning regulaatori kehtestatud kvaliteedinõuete täitmise. Lähiaastatel investeerime Elektrilevi võrgu arendamiseks kogu Elektrilevi äriksumi, mis suurendab reguleeritud vara mahtu.

... suurendame oluliselt
CO₂-neutraalse
elektritootmise võimet
Balti riikides.

Suurimaks väljakutseks on CO₂-heitmete vähendamiseks vajalike uute investeeringute tasuvuse tagamine olukorras, kus Balti riikides on ulatuslikult kasutamata tootmisvõimsusi, Euroopa Liidu kliimapoliitika ei toimi planeeritult ning võistelda tuleb Euroopa Liidu välispiiri tagant suurtes kogustes imporditava elektriga.

Oleme sujuva klienditeenindusega ettevõtte, mis pakub energiat ja energiasäätuteenuseid. Elektri müümisel lõpp-tarbijatele Eestis, Lätis ja Leedus hoiaime pikaajaliselt oma elektritootmise varadele vastavat turuosa.

Vedelkütused

Eesti Energia strateegia põhineb põlevkivivarude väärtustamisel ja selleks vajaliku tehnoloogia arendamisel. Uurime põlevkivimaardlaid kogu maailmas, omandame kaeveõigusi, arendame põlevkivi kasutamise projekte, müüme oma tehnoloogia kasutamise õigusi ja valmistame tehnoloogiakriitilisi komponente. Peamine väärtuse kasvatamise potentsiaal peitub põlevkivimaardlate kasutuselevõtu tehnilise ja majandusliku otstarbekuse tõestamises (*resources to reserves*) ning seejärel kasutusõiguste muutmises toimivateks tootmisprojektideks. Me oleme välja arendanud ainulaadse põlevkivist vedelkütuste tootmise Enefit-tehnoloogia, mis võimaldab tööstuslikus tootmises ära kasutada kogu kaevandatud põlevkivi, sealhulgas peenpõlevkivi.

Efektiivsus

Eesmärkide saavutamiseks pöörame erilist tähelepanu efektiivsuse tõstmisele ning viime selleks ellu mitmeaastased kogu ettevõtet haaravad programmid. Esmatähtsaks peame tööjõu efektiivsuse tõstmist, et tõsta tööjõu tootlikkust kiiremini, kui kasvavad ettevõtte tööjõukulud.

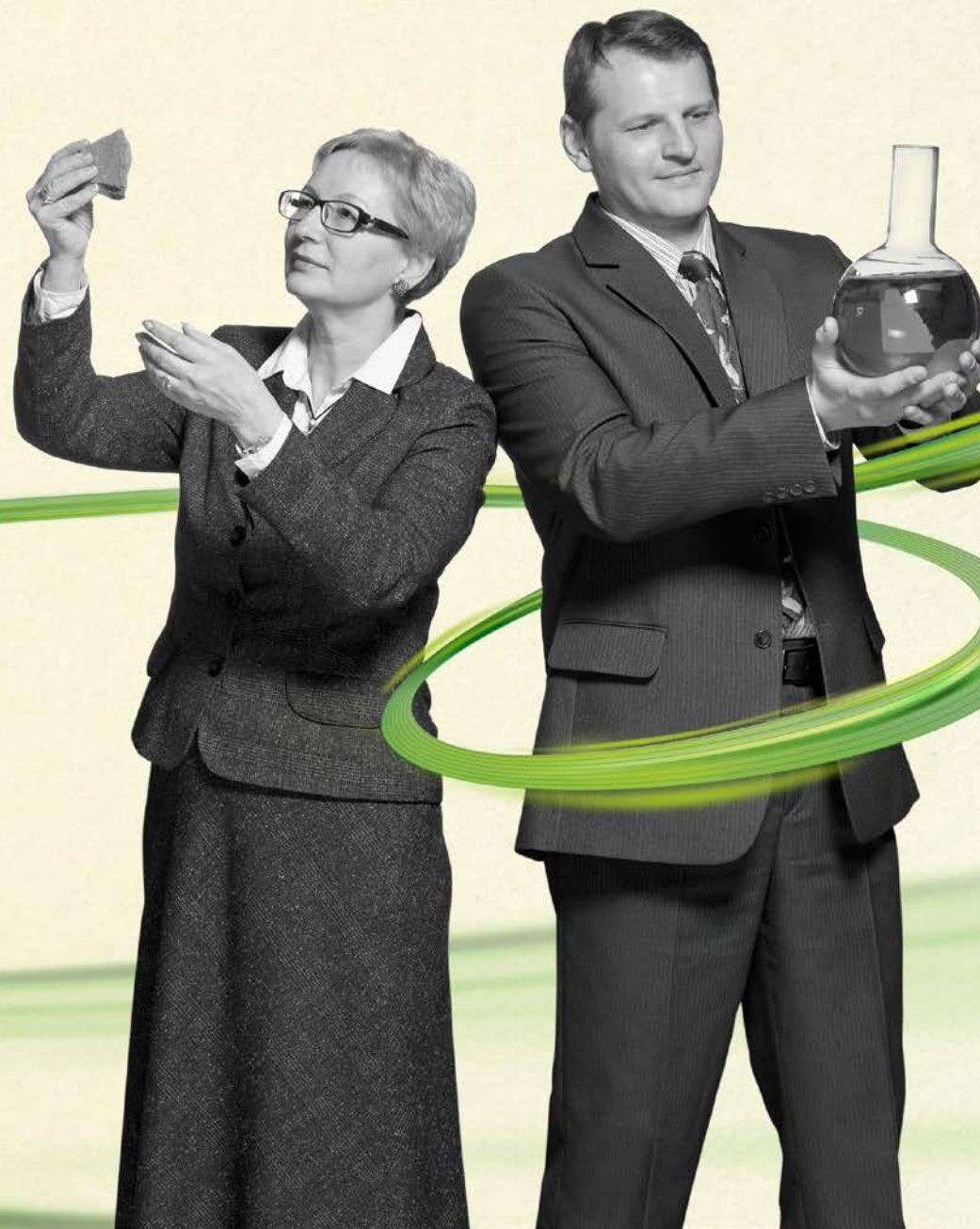
Eestis töötav põlevkivitööstuskompleks toetab rahvusvahelisel turul Enefit-seadmete põhimõttelist efektiivsust ja keskkonnaohutust. Meie strateegiline koostöö inženierifirmaga Outotec tagab põlevkivi eri liike ja kohaliku keskkonna eripära arvestavate tehnoloogiliste lahenduste väljatöötamise ja juurutamise.

Meil on kaeveõigused Eestis, Jordaanias ja USAs. Eestis asuva põlevkiviresursiga tagame Eesti energiajulgeolekut. Väljaspool Eestit kaasame põlevkivist vedelkütuste ja elektrienergia tootmise arendamisse teisi investoreid ja partnereid.

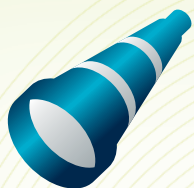
Teiseks keskendume keskkonnakulude kasvu mõjude neutraliseerimisele, et vähendada keskkonnakulutusi ning muuta suur osa energiatootmise jääkproduktidest mitmesugusteks müüdavateks toodeteks.

Asjatundlikkus

Jelena Obolonskaja,
Aleksandr Mosnikov
Aasta Tegija 2012

Tegevuskeskkond

Energiaturge mõjutasid 2012. aastal erinevad tegurid: maailmamajanduse ebakindel olukord, konfliktid Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas, orkaanihooaeg Mehhiko lahes ning CO₂ kvoote käsitlevad energiatõhususele suunatud turegulatsioonid Euroopa Liidus.

Maailma majandust iseloomustas lõppenud aastal eelmise kahe aastaga võrreldes madalam majanduskasv. IMFi hinnangul* oli globaalne majanduskasv 2012. aastal 3,2% (3,9% 2011. aastal), USA majandus kasvas 2,3% (1,8%) ning euroalal langes majandus 0,4% (1,4% kasv 2011. aastal). Eesti SKP kasvas IMF-i prognoosi järgi 2,4% (7,6%).

2012. aastal oli maailmamajanduse peamine valupunkt euroala võlakriis, mis aasta kestel ilmutas mõningaid leevendamise märke. Seoses euroala liikumisega pangandusliidu suunas oli endiselt pooleli finantsasutuste kapitalinõuete karmistamine ning järelevalvemehhanismi loomine. IMFi andmetel oli tööpuudus euroalal 2012. aasta lõpus 11,2%, mis oli oluline probleem eriti euroala riikide jaoks ning viitas, et majandussurutis ei olnud möödunud. USA majandust iseloomustas mõõdukas kasv võrreldes eelmise aastaga, tööpuudus oli IMFi hinnangul 8%, vähenedes aastaga 0,7pp võrra. USAs oodati valitsuselt maksusoodustusi puudutavaid otsuseid järgneva aasta kohta ning võlapiiri tõstmist, lahendusteni 2012. aasta jooksul ei jõutud.

2012. aasta esimeses pooles oli finantsturgudel näha paranemise märke, võlakirjaintressid alanesid, pankade laenamise kasvas ning varade hinnad kerkisid. Siiski olid tähelepanu all riigiriskid ning euroala nõrk majanduskasv. Euroalas toimuv jäi olulisele kohale ka aasta teises pooles, finantsturge mõjutas kapitali väljavool probleemsetest riikidest. Turgude taastumisele aitasid kaasa Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) ratifitseerimine Saksamaal ning keskpankade meetmed majanduste ergutamiseks.

**Maailma majandust
iseloomustas lõppenud
aastal eelmise kahe
aastaga võrreldes madalam
majanduskasv.**

* Makromajanduse näitajad 2012. aasta kohta põhinevad IMFi hinnangutel. Allikas: IMF, 2013 January WEO Update (Gradual Upturn in Global Growth During 2013)

Vedelkütuste hinnad

Brenti toornafta hind oli 2012. aasta alguses 86,0 €/bbl (112,2 \$/bbl) ja aasta lõpus oli hind 84,6 €/bbl (111,6 \$/bbl). Võrreldes 2011. aastaga iseloomustab 2012. aasta nafta hinnaliikumist suurem volatiilsus. 2012. aasta alguses kergitasid nafta hindu oodatust paremad USA ja Hiina majandusnäitajad ning kestvad geopoliitilised pinged Lähis-Idas ja Põhja-Aafrikas, mis ei lõppenud ka 2012. aasta teises pooles. Nafta hind langes aasta madalaimale tasemele juunis seoses naftavarude kasvuga ning halveneva majandusolukorraga peamiselt eurotsoonis, aga ka USA ja Hiinas, viidates, et mured ei piirne ainult euroalaga. Juulis ja augustis tõtsid nafta hindu uudised Euroopa Keskpanga ja USA Föderaalreservi meetmete kohta majanduse ergutamiseks ning tootmispiirangute kohta Põhjameres. Alates 2012. aasta septembrist olid toornafta hinnad langustrendis seoses endiselt kasvavate muredega euroala majanduse jahtumise üle.

Kütteõli (1%) hind 2012. aasta jooksul langes. Kütteõli maailmaturu hind alustas aastat kaubeldes hinnatasemel 521,8 €/tonn (681,0 \$/tonn) ning lõpetas aasta hinnaga 450,9 €/tonn (595,0 \$/tonn). Toornafta ja sellest töödeldud kütteõli hinnavahet iseloomustav *crack spread* oli 2012.

Vedelkütuste hinnad

Kütus	Miinumum	Maksimum	Keskmine hind	Muutus vs. 2011
Brenti toornafta (€/bbl)	71,1	99,1	87,4	8,5%
Kütteõli (1%) (€/tonn)	443,6	577,8	515,7	13,0%
Kütteõli 1% <i>crack spread</i> (€/bbl)	-11,9	-0,4	-4,8	-37,7%

Vedelkütuste hinnad

Kütteõli *crack spread*

aastal volatiilsem kui 2011. aastal. Hindu mõjutasid hooajalised tegurid ning hooldustööd rafineerimistehastes, aga ka maailmaturu nõudlus laevakütuste järele. Möödunud aasta esimeses pooles vähenesid hinnavahed toornafta ja kütteõli vahel peamiselt kütteõli hinnatõusu tõttu, mis tulenes suurenenud nõudlusest tuumaenergiat asendavate kütuste järele Jaapanis ja Lõuna-Koreas. Seoses 2011. aasta märtsis toimunud tuumajaamaõnnetusega Jaapanis piirati riigis tuumaenergia kasutamist 2012. aastal.

Heitmekvootide hinnad

Heitmekvootide hind jäi 2012. aasta lõpus samale tasemele võrreldes 2011. aasta lõpuga. 2012. aasta detsembris arveldatavate CO₂ tulevikutehingute hind oli aasta alguses 6,6 €/t ning aasta lõppes hinnatasemel 6,5 €/t. 2012. aasta alguses kergitas hinda külm ilm Euroopas ning ootused, et heitmekvootide pakkumist vähendatakse. Võrreldes 2011. aastaga langesid heitme-kvootide hinnad kvootide ülepakkumise tõttu, mis oli tingitud majanduse kasvu aeglustumise jätkumisest. CO₂ hinda mõjutas positiivselt langustrendis olev söe hind, mis suurendas nõudlust heitmekvootide järele. Kvoodihindade tõusule aitas septembris kaasa söega võrreldes suhteliselt kallinenud maagaasi hind, mistõttu suurenes nõudlus heitmekvootide järele. Euroopa Komisjon esitas 2012. aasta novembris avalikuks diskussiooniks mitu ettepanekut heitmekaubanduse edasiste arengute kohta, mis viitab sellele, et Euroopa Liidu heitmekaubanduse regulatsioon võib muutuda, mõjutades oluliselt piirkonna energiasektorit. Eesti Energia sai riigilt 2012. aastal tasuta CO₂ heitmekvoote 10,3 mln tonni CO₂ emiteerimiseks, katmaks aasta vajadust. 2013. aastal riik elektri tootmiseks tasuta kvote enam ei jaga.

2012. aasta lõppu iseloomustab kütteõli suurem hinnalangus toornaftaga võrreldes, mis on seotud laovarude kasvuga ning kütteõli pakkumise suurenemisega maailmaturul.

2012. aasta augustis jõustus Põhja-Ameerika piirkonnas regulatsioon, mis kehtestab kasutatava laevakütuse väävlisisalduse piirnormiks 1%. Läänemere piirkonnas vähendatakse väävlisisalduse piirmäära 2015. aastast seniselt 1% tasemelt 10 korda, normini 0,1%.

Heitmekvootide hinnad

	Miinumum (€/t)	Maksimum (€/t)	Keskmine hind (€/t)	Muutus vs. 2011
Detsember 2012 CO ₂	5,7	9,5	7,5	-45.7%
Detsember 2013 CO ₂	6,0	10,3	7,9	-46.3%

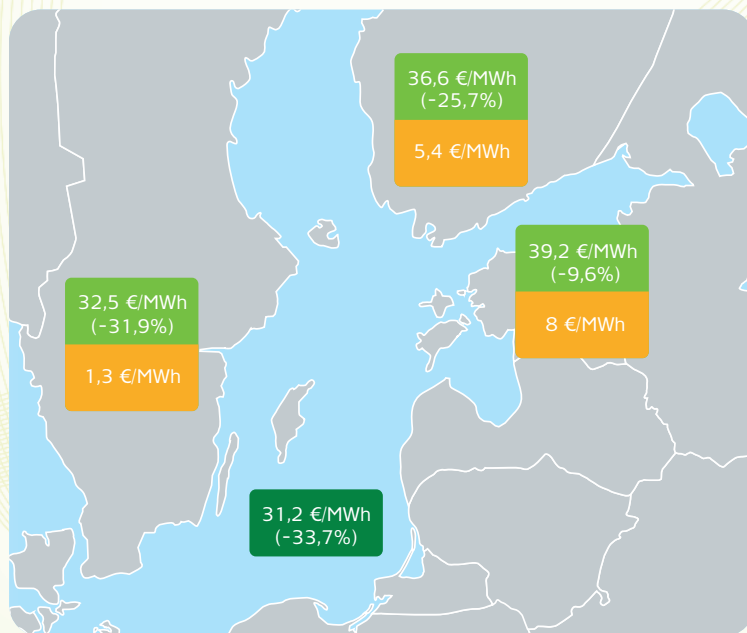
CO₂ heitmekvootide hinnad

Elektrihinnad

Tervet 2012. aastat iseloomustas Põhjamaade tavapärasest kõrgem hüdroreservuaaride tase, mis võimaldas elektrit odavamalt toota. Hüdroreservuaaride kõrge tase mõjutas eelkõige Nord Pooli süsteemihinda, kuid teatud ulatuses aitas see kaasa ka Soome ja Balti riikide elektrihindade alanemisele.

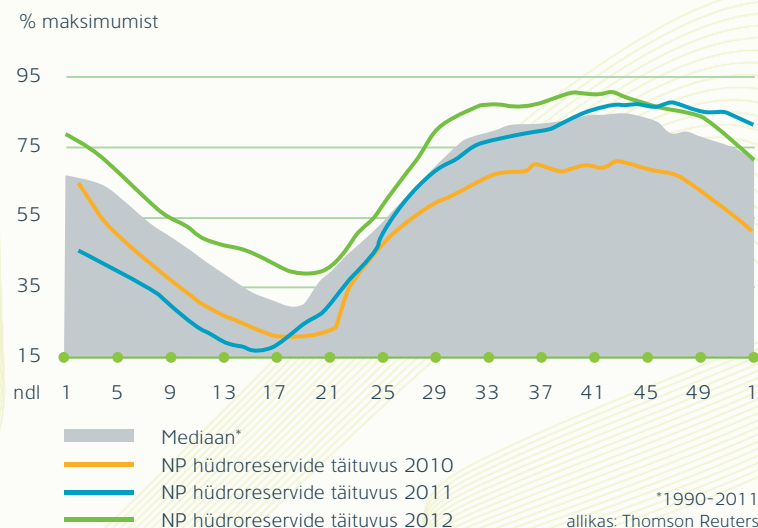
Põhjamaade elektrihindu kergitas 2012. aasta alguses väiksem tuumaenergia tootmine. 2012. aasta keskel toetas hinnalangust Põhjamaade kõrge hüdroreservuaaride tase. 2012. aasta teises pooles hüdroreservuaaride täitumine küll aeglustus, kuid hüdrobilanss saavutas viimase 12 aasta rekordtaseme 2012. aasta oktoobris.

■ NP süsteemihind ■ Keskmine hind ■ Vahe SYS hinnaga

allikas: Thomson Reuters

Nord Pooli hüdroreservuaaride tase

Rootsi ja Soome piirkondade vahel püsis 2012. aastal ebapiisavatest ülekandevõimsustest tingitud pudelikaelaefekt, piirkondade keskmine hinnavahe oli -4,1 €/MWh (-1,6 €/MWh 2011. aastal). Eesti ja Soome keskmine hinnavahe oli 2012. aastal keskmiselt 2,6 €/MWh (-6,0 €/MWh 2011. aastal).

2012. aasta 18. juunil rajati Eesti-Läti piirile ELE kauplemispiirkond seoses ülekandevõimsuse piirangutega piiril. Keskmine Eesti ja ELE piirkonna hinnavahe oli möödunud aastal -3,4 €/MWh, mis tähendab, et elektri transport Läti ja Leetu oli ülekandevõimsuste defitsiidist tingituna suhteliselt kallis.

2012. aasta lõpus käivitas NASDAQ OMX Eesti hinnapiirkonna elektrienergia tuletisväärtpaberite turu, mis võimaldab elektrienergia hinnariske maandada. Eesti piirkonna CfD* futuuridega saab kaubelda kuni kolm aastat ette. CfD tuletisväärtpaberi hind sõltub Eesti hinnapiirkonna ja Nord Pooli süsteemihinna erinevusest. NASDAQ OMX võimaldab elektrienergia hinna tuletisväärtpaberitega kaubelda enamikus Nord Pooli hinnapiirkondades.

Võrreldes 2011. aastaga suurenes põlevkivi ja CO₂ kulu vaba marginaal (CDS – *Clean Dark Spread*) Eesti elektri börsihinnas tasemele 21,3 €/MWh (+1,2 €/MWh, +6% võrreldes 2011. aastaga). CO₂ ja põlevkivi kulud langesid võrreldes 2011. aastaga 23% CO₂ heitmekvoodi odavnemise tõttu.

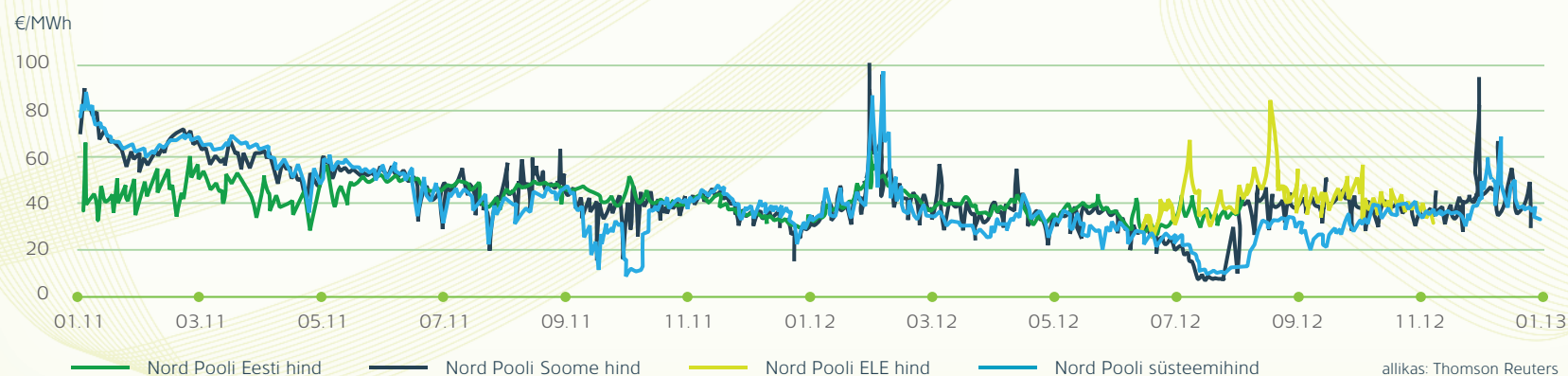
Elektrienergia reguleeritud müügihind Eestis oli 2012. aastal 30,7 €/MWh (Konkurentsiametiga kooskõlastatud

2010. aasta 1. juunil). Eesti Energia tootjahind Eestis oli 29,4 €/MWh (Konkurentsiametiga kooskõlastatud 2009. aasta 28. juulil). Seoses elektrituru avanemisega hakkavad Eestis 2013. aastast reguleeritud hindade asemel kehtima turul vabalt kujunevad elektrihinnad. Eestis alustati väiketarbijatega avatud turu elektrilepingute sõlmimist juba 2012. aasta septembris.

Elektrienergia miinimum- ja maksimumhinnad 2012. aastal

Hinnapiirkond	2012 miinimum (€/MWh)	2012 maksimum (€/MWh)
Eesti	22,5	76,5
Soome	7,4	101,3
ELE	25,2	84,9
SYS	7,9	96,2

Päeva keskmised elektrienergia hinnad

* *Contract for Difference* ehk tuletisinstrument, mille abil on võimalik spekuloida alusvara hinnaliikumise üle ilma seda alusvara omamata.

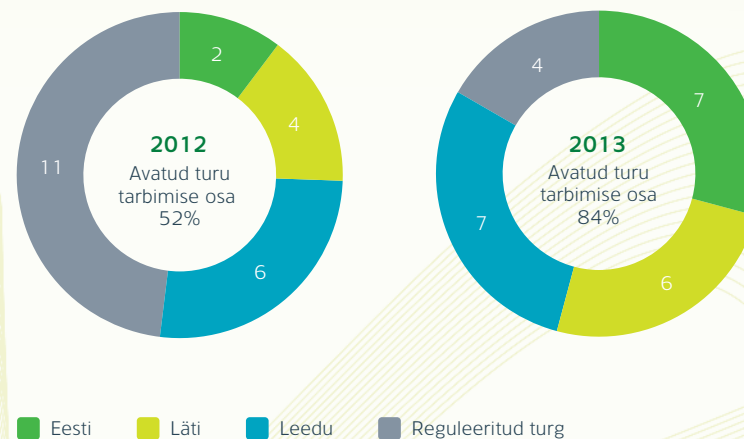

Lätis ja Leedus oli elektriturg 2012. aastal avatud osaliselt äriklientidele. 2012. aastal oli Läti turg avatud hinnanguliselt 63% ulatuses tarbimismahust. 2013. aastal plaanitakse avada Läti Nord Pool Spoti kauplemisspiirkond.

Leedus ostsid 2012. aasta jaanuarist avatud turult elektrit vaid suuremad ettevõtted. Leedu turg oli avatud 61% ulatuses tarbimismahust. Alates 2013. aastast on avatud turul kõik Leedu ettevõtted. Nord Pool Spoti kauplemisspiirkond avati Leedus 18. juunil 2012. aastal. Piirkond funktsioneeris autonoomselt, kuna ei olnud ühenduses teiste Nord Pooli hinnapiirkondadega.

Baltikumi avatud turu elektritarbimine (23 TWh)

allikas: Eesti Energia prognoos

Janis Bethers
Aasta Tegija 2012

Ettevõtlikkus

Majandustulemused

2012. majandusaasta äritulud jäid möödunud majandusaastaga samale tasemele. Elektrimüügi tulude languse taga oli peamiselt madalast turuhinnast tulenev ligi kaks korda väiksem reguleerimata hinnaga elektri müük börsidele ja hulgimüüjatele. Elektrimüügi tulude languse kompenseeris kõrgem tulu võrguteenuste ja vedelkütuste müügist.

Kontserni kasumlikkust mõjutas oluliselt mitterahalist mõju omav elektri tootmisvarade allahindlus 63,3 mln euro ulatuses tulenevalt peamiselt madalatest hindadest elektribörsidel ning erinevatest elektritootmist mõjutavatest seadusemuudatustest.

ÄRITULUD

868,5 mln eurot

+1,3%

KULUMIEELNE ÄRIKASUM (EBITDA)

278,4 mln eurot

+5,0%

ÄRIKASUM

100,1 mln eurot

-40,4%

PUHASKASUM

76,9 mln eurot

-48,5%

RAHAVOOD ÄRITEGEVUDEST

185,2 mln eurot

+14,5%

INVESTEERINGUD

513,5 mln eurot

+1,1%

DIVIDENDID

65,2 mln eurot

+16,2%

OMAKAPITAL

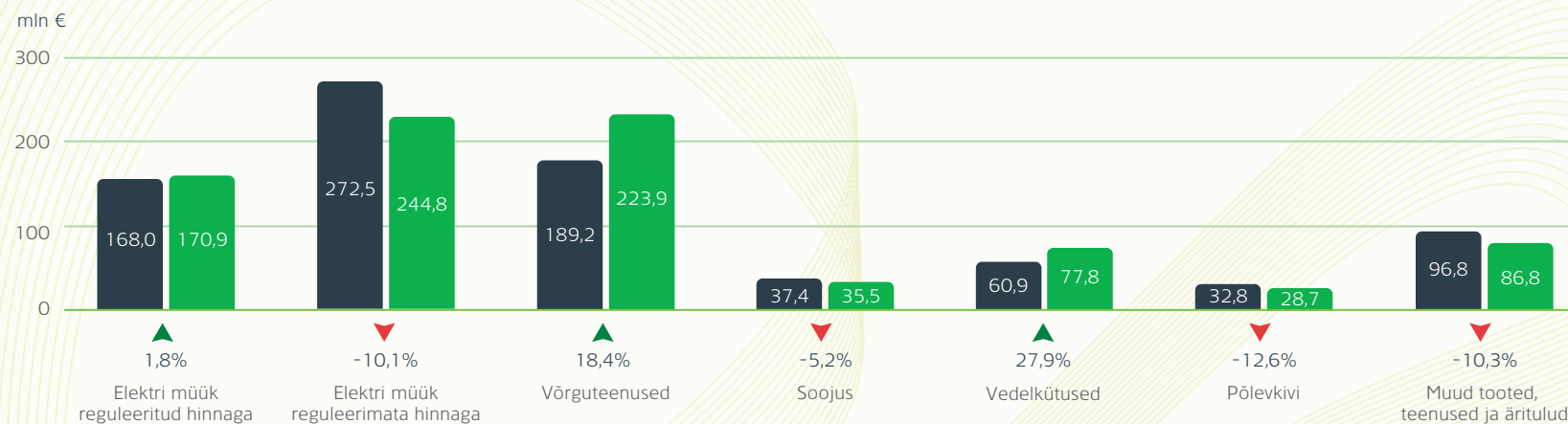
1409,1 mln eurot

+13,9%

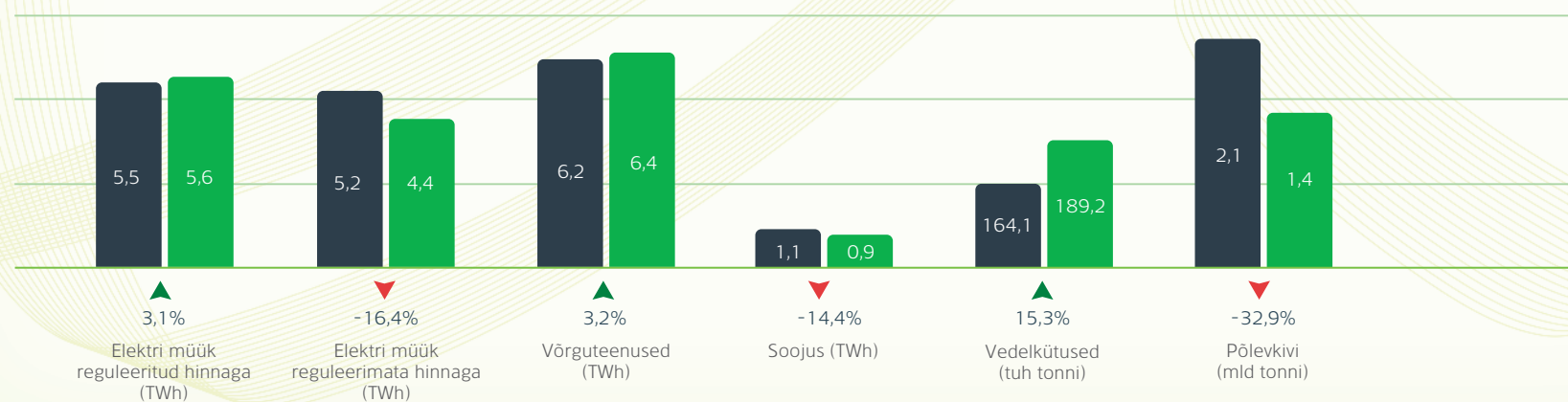

Äritulud

Kontsernivälised toodete ja teenuste äritulud

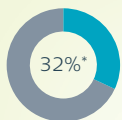

Kontsernivälised müügi mahud

■ 2011 ■ 2012

Jaeäri

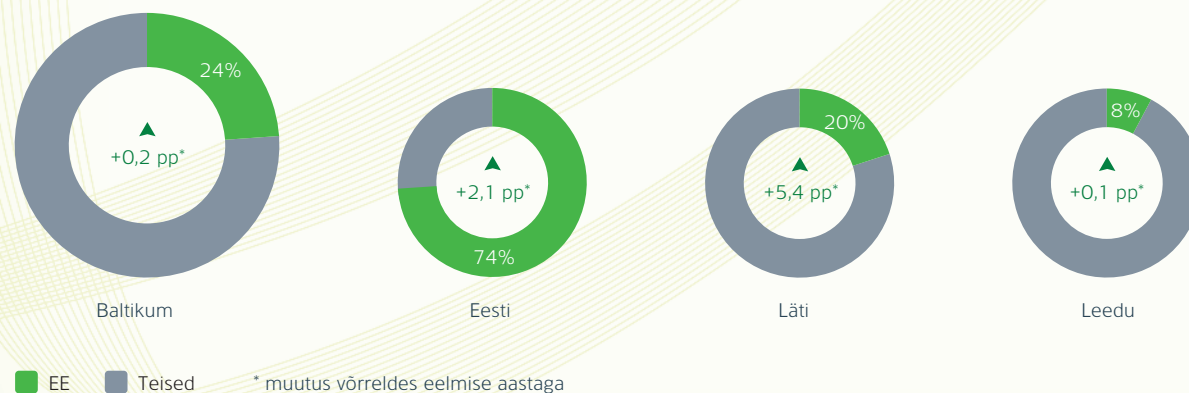
Valdkonna äritulud ulatusid 339,6 mln euronit (+6,1%, +19,5 mln eurot). Jaeäri valdkonna majandusaasta tulemust mõjutasid valmistumine Eesti elektriturul avanemiseks, kliendibaasi ja müügiimahtude kasv Baltikumi jaeturul ning ühekordne tulu telekommunikatsiooniettevõtte Televõrgu ASi müügist I kvartalis.

Elektrimüük Baltikumi avatud turul osutus planeeritust edukamaks. Kui Eestis oli eesmärgiks turuosa hoidmine, siis Lätis ja Leedus, kus Eesti Energia tegutseb Enefiti kaubamärgi all, tegeleti aktiivselt uute klientide otsimisega. Võrreldes 2011. aastaga on klientide arv Lätis ja Leedus kolmekordistunud ning müügiimahud kahekordistunud. Eesti Energial oli 2012. aasta detsembris Lätis 1317 avatud turu klienti (+1044 klienti) ning Leedus 316 klienti

(+201 klienti). 2012. aasta Enefiti brändituntuse uuring Lätis näitas, et Enefiti brändituntus on tõusnud 75%-ni. Aasta tagasi teadsid Enefiti elektrimüüjana nimetada 39% Läti ettevõtetest.

Leedus on Enefiti brändituntus tõusnud 28%-ni, mis on hea tulemus, arvestades, et Leedus tegutseb elektriturul ligi 20 aktiivset elektrimüüjat. Aasta tagasi teadsid Enefiti elektrimüüjana nimetada 17% Leedu ettevõtetest. 2012 oli viimane aasta, kui Eestis müüdi elektrit Konkurentsiameti poolt reguleeritud hinnaga. Jaeäri müüs 2012. aastal reguleeritud hinnaga elektrit ligikaudu 471 000 era- ja 27 000 ärikliendile, kellega oli sõlmitud üle 645 000 elektrilepingut, mis kattis enam kui 91% kõikidest Eesti tarbimiskohtadest. Seoses turu avanemisega

Baltikumi turuosad

* Kontsernivälistest ärituludest

muutusid kõik suletud turu elektrilepingud kehtetuks ning senistel suletud turu klientidel oli võimalus valida endale elektrimüüja või jääda üldteenuse tarbijaks.

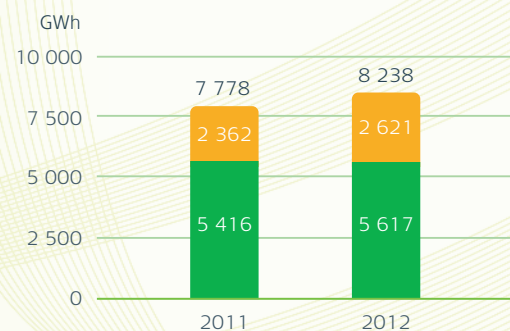
Alates 1. jaanuarist 2013 avanes Eesti elektriturg täielikult kõikidele elektritarbijatele. Eesti Energia alustas uute lepingute sõlmimist septembris 2012. Majandusaasta lõpu seisuga oli Eesti Energiaga sõlmitud üle 408 000 avatud turu elektrilepingu, mis katab enam kui 58% kõikidest Eesti tarbimiskohtadest.

Muude Jaeäri teenuste müügitulu ulatus 25,2 mln euroni (-31,7% -11,7 mln eurot) vähenedes peamiselt telekommunikatsiooniärist väljumise tõttu majandusaasta I kvartalis (2,1 mln eurot vs. 10,9 mln eurot eelmisel majandusaastal). Remondi- ja ehitusteenuste müügi mahud ulatusid 21,9 mln euroni (+5,7% +1,2 mln eurot). Jaeärisse kuuluv Võrguehituse AS on üks peamisi Elektrilevi partnereid projekteerimise, ehituse ja hooldustööde valdkonnas.

Jaeäri valdkonna elektrienergia müük

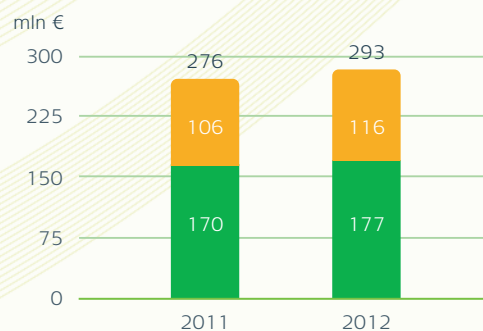
GWh	2011	2012	Muutus
Elektri jaemüük reguleeritud hinnaga, sh kontserniväline müük	5 416	5 617	3,7%
Elektri jaemüük reguleerimata hinnaga, sh Eesti reguleerimata turul kontserniväline müük	2 362	2 621	11,0%
Läti avatud turul	430	874	103,2%
Leedu avatud turul*	720	436	-39,4%
Elektri jaemüük kokku	7 778	8 238	5,9%

Jaeäri elektrienergia müügi maht

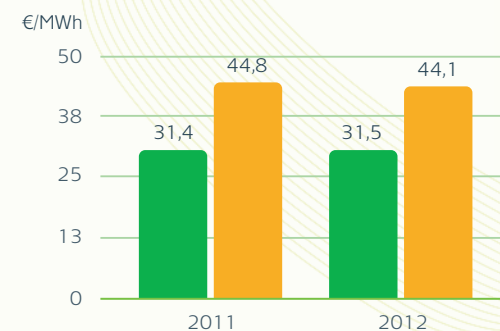

■ Reguleeritud hind ■ Reguleerimata hind

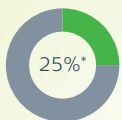
Jaeäri elektrienergia müügitulu

Jaeäri keskmine elektrienergia müügi hind

* Leedu avatud turu müügi puhul on tegemist Baltpooli börsitehingute saldeerimise sisseviimisest tuleneva koguse vähenemisega. Varasemat metoodikat kasutades oleks reguleerimata turule müügi suurenemine +13,9% (820,1 GWh 2012 vs. 720,0 GWh 2011)

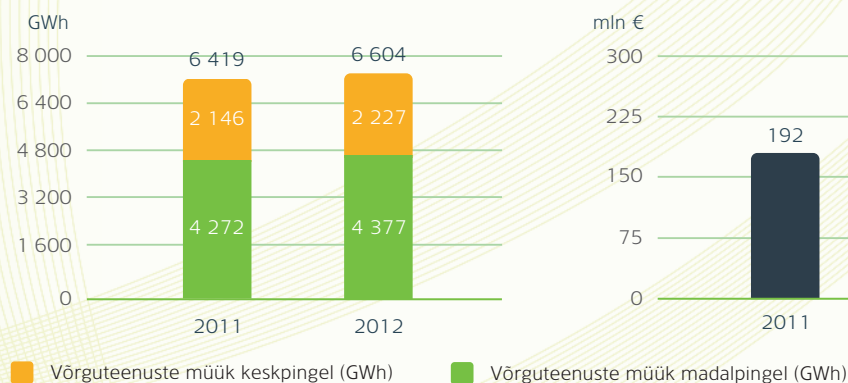
Elektrilevi

Elektrilevi äritulud olid majandusaastal 232,3 mln eurot (+16,8%, +33,4 mln eurot) kasvades eelmise aastaga võrreldes tulenevalt võrgutasude muutusest 2011. aasta 1. augustil. Jaotusvõrgu kaod olid 2012. majandusaastal 423 GWh ehk 6,0%, kasvades võrreldes eelneva aastaga 24,8 GWh (+0,2 protsendipunkti). Võrreldes eelmise aastaga on võrgu töökindlusnäitajad paranenud. Rikete arv oli 22 975 (-4920), plaaniliste katkestuste keskmine kestus oli 91 ning plaaniväliste katkestuste kestus 187 minutit (vastavalt 20 ja 194 minutit vähem kui 2011. aastal).

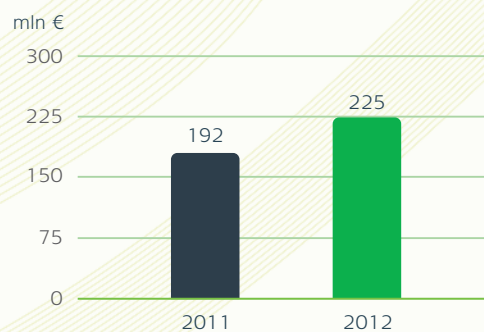
Muude Elektrilevi teenuste müügitulu ulatus 6,2 mln euroni (+7,7%, +0,4 mln eurot), millest ligikaudu 76% teeniti liitumisteenuste müügist.

Elektrilevi äritulud olid 2012. majandusaastal 232,3 mln eurot

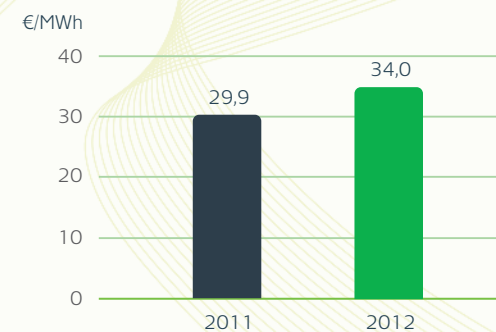
Elektrilevi võrguteenuse müügiimaht

Elektrilevi võrguteenuse müügitulu

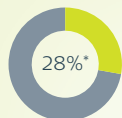

Elektrilevi keskmine võrguteenuse müügihind

* Kontsernivälisest ärituludest

Tootmine

Elektri ja soojuse tootmise valdkonna 2012. majandusaasta äritulud olid 494,9 mln eurot (-2,3%, -11,5 mln eurot).

Tootmise valdkonna elektri müügitulud olid 424,8 mln eurot (-6,3%, -28,7 mln eurot) koos taastuenergia toetuse, merekaabli tulu ja tuletistehingutega ning moodustasid valdkonna ärituludest 86%.

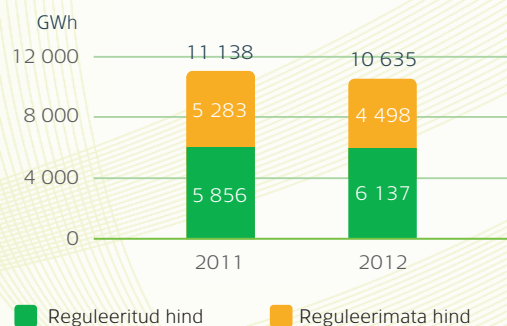
Valdkonna müügimaht reguleerimata turule vähenes 4498 GWh-ni (-14,9%, -785 GWh) tingituna madalatest turuhindadest ning sellest tulenevast madalamast tootmisest. Keskmine reguleerimata turu müügihind ilma taastuenergia toetusteta oli lõppenud majandusaastal 48,5 €/MWh. Elektri reguleerimata turu müügihinda suurendasid

sõlmitud tuletistehingud (mõju 3,7 €/MWh) ja merekaabel (mõju 2,1 €/MWh).

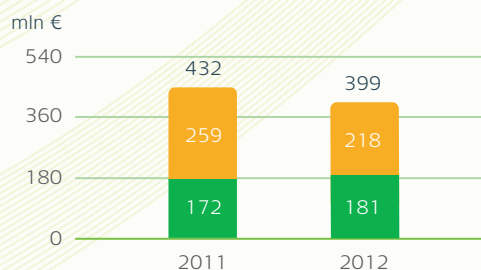
Madalama merekaablitulu 9,4 mln eurot (-41,4%, -6,5 mln eurot) põhjusteks olid nii väiksem hinnavahe 2,3 €/MWh (-1,3 €/MWh, -36,7%) kui ka kaablikasutus. Nimelt oli 2012. aastal merekaabel täiskoormatud 36,5% ajast (2011. aastal 49,3%).

Majandusaasta elektrienergia netotoodang oli 9374 GWh, mis on 1054 GWh (-10,1%) väiksem kui aasta varem. Elektrienergia ostud kokku olid 1272 GWh, (+550 GWh, +76,2%) ning keskmine ostuhind oli 40,9 €/MWh (+2,0 €/MWh, +5,2%).

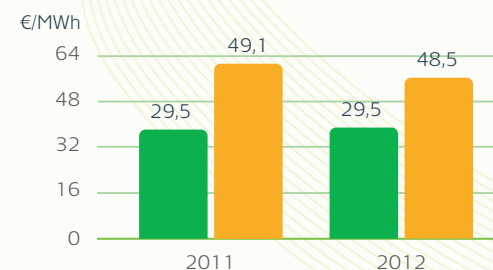
Tootmise elektrienergia müügimaht**

Tootmise elektrienergia müügitulu**

Tootmise keskmine elektrienergia müügihind**

* Kontsernivälistest ärituludest

** Ilma taastuenergia toetusteta

Taastuvatest allikatest tootsime 531 GWh (+30%, +123 GWh) elektrienergiat, millest biokütused moodustasid 385 GWh (+25,1%, +77,2 GWh), tuul 135,1 GWh, vesi 9,5 GWh ning tõhus koostootmise režiim 1,5 GWh.

Taastuenergia toetust saime kokku 25,1 mln eurot (+18,1%, +3,8 mln eurot). Toetuse kasvu mõjutas peamiselt energia tootmine biokütustest majandusaasta esimeses pooles. Oktoobris 2012 lõpetati biokütuste põletamine Narva Elektri jaamas. Vastavalt elektrituru seaduse muutmise seaduse eelnõule Narva Elektri jaamas biokütuse põletamise eest lähiaastatel taastuenergia toetust ei saa. Suvel alustasid elektritootmist Narva ja Paldiski tuulepargid. Toodetud kogused ei saa veel taastuenergia toetust, kuna võrguühenduse testid ning kooskõlastus Eleringiga on alles töös.

Soojusenergia müügitulud olid 2012. majandusaastal 37,3 mln eurot (-4,2%, -1,6 mln eurot). Soojusenergia müügitulusid vähendas Kohtla-Järve Soojuse müük märtsis 2011 ning vähenenud nõudlus Iru soojuselektrijaama toodangule. Keskmine soojusenergia kontserniväline müügihind oli 38,1 €/MWh (+9,3%, +3,2 €/MWh).

Tootmise valdkonna muud tulud olid 32,8 mln eurot (+134,5%, +18,8 mln eurot) ning oluline osa (19,7 mln eurot) sellest teeniti tootmiseks mittevajaliku CO₂ kvoodi müügist.

Tootmise valdkonna elektrienergia müük

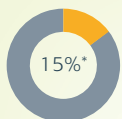
GWh*	2011	2012	Muutus
Elektri müük reguleeritud hinnaga, sh kontserniväline müük	5 856	6 137	4,8%
Elektri müük reguleerimata hinnaga, sh kontserniväline müük	5 283	4 498	-14,9%
Elektri müük kokku	11 138	10 635	-4,5%

Tootmise valdkonna soojusenergia müük

GWh	2011	2012	Muutus
Soojusenergia müük	1 177	1 031	-12,4%
sh kontserniväline müük	1 074	918	-14,5%

* Tootmise valdkonna tulemused on esitatud saldeeritult elektribörsi ostude ja müükide osas.

Kütused

Kütuste valdkonna äritulud olid 302,8 mln eurot (-11,9%, -40,7 mln eurot).

Põlevkivi valdkonnavälist müügi mahtu vähendas nii elektrienergia toodangu langusest tingitud väiksem põlevkivi nõudlus kui ka Ojamaa kaevanduse avamisest tingitud väiksem kontsentraadi müügi maht. Põlevkivi toodang oli 16,9 mln tonni (-5,8%; -1,0 mln tonni) ning keskmine müügi hind 11,4 €/t (+2,2%, +0,2 €/t). Toodangu mahtu vähendas Aidu karjääri sulgemine juulis 2012.

Vedelkütuste kontsernivälise müügi mahtu suurenemise taga on Enefit140 seadmete suurem töökindlus. Vedel-

kütuste keskmine kontsernivälise müügi hind oli lõppenud majandusaastal 411,5 €/t (+10,9%, +40,4 €/t), järgides raske kütteõli maailmaturu hindu (keskmiselt 515,7 €/t, mis on 13,0% kõrgem kui aasta tagasi). Tulestehingute mõju arvestamata oli vedelkütuste müügi hind 480,5 €/t (+15,1%, +62,9 €/t).

Tehnoloogiatööstuse valdkonnavälise äritulu oli 42,8 mln eurot vähenedes eelmise aastaga võrreldes 29,6 mln eurot (-40,9%). Muude teenuste tulude vähenemist mõjutas oluliselt uue õlithase valmimise ja Narva Elektri jaamadega seotud tööde mahu vähenemine.

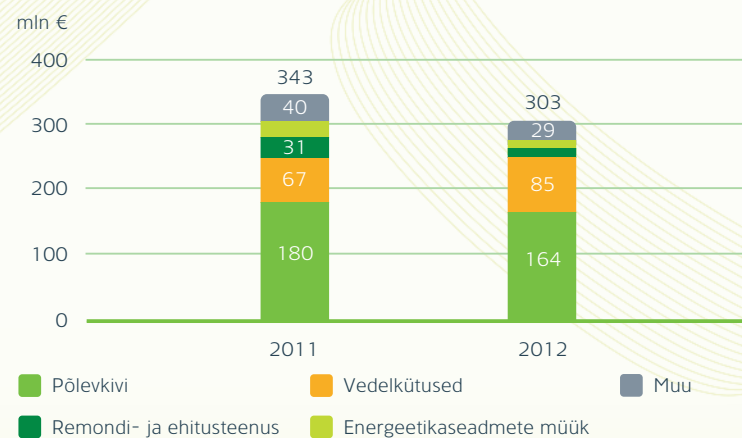
EE Kaevanduste põlevkivi müük

tuh t	2011	2012	Muutus
Põlevkivi kontsernisise müük (elektri tootmiseks)	14 254	12 900	-9,5%
Põlevkivi kontsernisise müük (õli tootmiseks)	1 642	1 872	14,0%
Põlevkivi kontsernivälise müük	2 120	1 423	-32,9%
Põlevkivi müük kokku	18 017	16 195	-10,1%

Kütuste valdkonna vedelkütuste müük

tuh t	2011	2012	Muutus
Vedelkütuste müük, sh kontsernivälise müük	178	203	14,4%
	164	189	15,3%

Kütuste valdkonna äritulude muutus

* Kontsernivälisest ärituludest

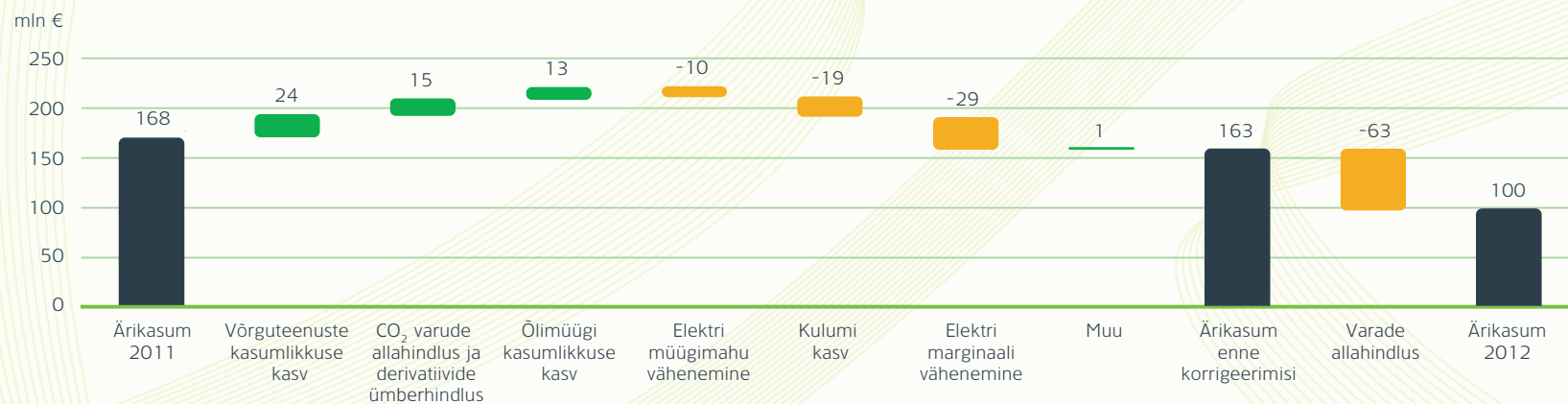

Kasumlikkus

Kontserni majandusaasta kulumieelseks ärikasumiks (EBITDA) kujunes 278,4 mln eurot (+5,0%, +13,3 mln eurot). Ärikasum enne varade allahindlusega seotud korrigeerimisi ulatus 163,4 mln euroni (-2,2%, -3,7 mln eurot). Elektri tootmisvarade allahindlus 63,3 mln euro ulatuses vähendas kontserni ärikasumi 100,1 mln euroni.

Elektri tootmisvarade allahindlus on tingitud nii madalatest elektri turuhindadest, Euroopa Komisjoni otsusest mitte jaotada tasuta CO₂ kvooti alates 2013. aastast ning kõrgematest keskkonnatasude määradest. Allahindlusest moodustas Narva Elektri jaamade varade allahindlus 58,3 mln eurot.

Ärikasumi muutus

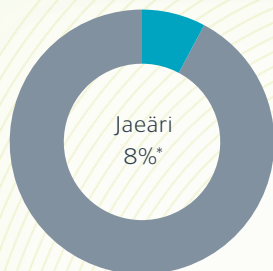

Valdkond

Kasumi suurenemine ▲

Kasumi vähenemine ▼

Kasumi muutus (mln €)

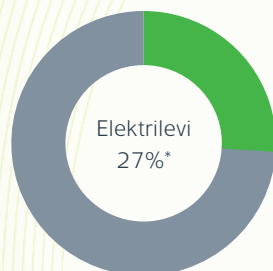

+12,1 mln eurot
Kõrgem elektri müügmarginaal

+9,3 mln eurot
Televõrgu AS müügist saadud kasum
korrigeerituna saamatajäänud tulude ja kuluga

+1,4 mln eurot
Kõrgem elektri müügiimaht

-5,1 mln eurot
Püsikulude kasv

+20,6 mln eurot
Kõrgem võrguteenuse müügmarginaal

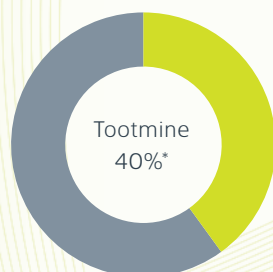
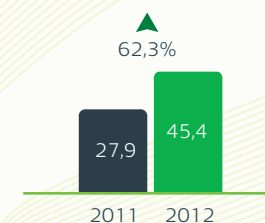
+3,6 mln eurot
Kõrgem võrguteenuse müügiimaht

-3,2 mln eurot
Kulumi kasv

-2,1 mln eurot
Püsikulude kasv

-1,4 mln eurot
Remondikulude kasv

Konkurentsiameti poolt kehtestatud Elektrilevi põhjendatud tulukuse määr (reguleeritud varadelt teenitav kasum) oli 2012. majandusaastal 7,83% (aasta varem 5,15%).
Lõppenud majandusaastal oli Elektrilevi keskmine reguleeritav varade maht 580 mln eurot.

+18,3 mln eurot
Väiksemad CO₂ kvoodi allahindlused

+9,3 mln eurot
Väiksemad remondikuud

+7,1 mln eurot
Väiksemad keskkonnakaitsealased eraldised

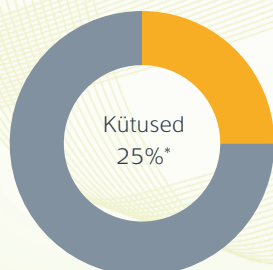
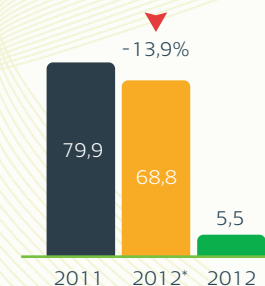
+4,4 mln eurot
Väiksemad püsikulud

-63,3 mln eurot
Tootmisvarade allahindlus

-27,9 mln eurot
Väiksem elektri müügmarginaal

-12,5 mln eurot
Kulumi kasv

-7,5 mln eurot
Väiksem elektri müügikogus

+7,9 mln eurot
Kõrgem vedelkütuste müügiimaht

+5,2 mln eurot
Kõrgem vedelkütuste müügmarginaal

-16,2 mln eurot
Ühekordsete tulude vähenemine

-15,1 mln eurot
Põlevkivi kaevandamise
kasumlikkuse vähenemine

-5,0 mln eurot
Tehnoloogiatööstuse
kasumlikkuse vähenemine

-4,1 mln eurot
Kulumi kasv

* ärikasumist v.a allahindlus

Rahavood

2012. majandusaasta kontserni äritegevuse rahavood ulatusid 185,2 mln euroni.

2012. majandusaastal kasvasid Eesti Energia kontserni äritegevuse rahavoog eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 14,5% (+23,4 mln eurot). Äritegevuse rahavooge suurendas eelmise aastaga võrreldes väiksem CO₂ kvoodi ettemaks (+34,0 mln eurot) ning kulumieelse ärikasumi (EBITDA) muutus (+13,3 mln eurot). Negatiivset mõju avaldas enim nõuete kasv (-17,0 mln eurot) ning kasvanud laenu ja intressikulud (-9,1 mln eurot).

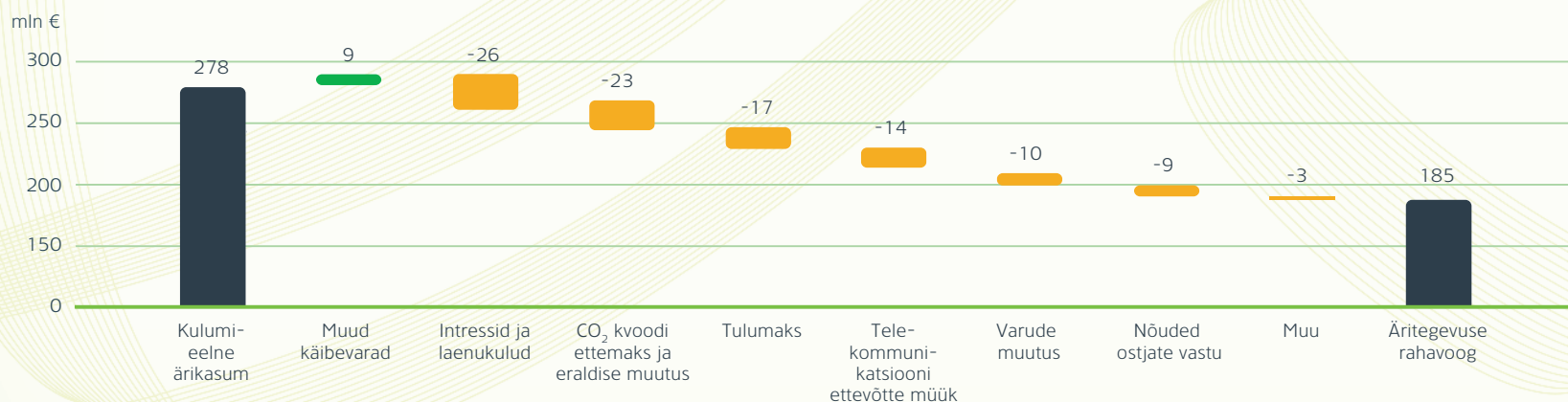
Võrreldes kontserni kulumieelse ärikasumiga (278,4 mln eurot) vähendasid äritegevuse rahavoogu oluliselt

erinevad käibekapitaliga seotud muutused (-35,4 mln eurot) ning intressi- ja laenukulud tulenevalt 300 mln euro ulatuses emiteeritud võlakirjadest.

Kontserni investeeringute rahavoogu, mis ulatus 548,9 mln euroni (+350,2 mln eurot), mõjutasid peale investeeringute (514,1 mln eurot) veel ka telekommunikatsiooniettevõtte müügist saadud raha (22,1 mln eurot).

Kontserni finantseerimise rahavoogu mõjutasid emiteeritud võlakirjad mahus 300 mln eurot, aktsiakapitali laiendamine 150 miljoni euro väärtuses ning dividendimakse summas 65 mln eurot.

Äritegevuse rahavoo kujunemine

Finantseerimine ja investeeringud

Krediidireitingud

Eesti Energia krediidireitingud olid majandusaasta lõpu seisuga stabiilse väljavaatega Baa1 Moody'selt ning stabiilse väljavaatega BBB+ Standard & Poors'ilt. Moody's muutis reitingu väljavaate 8. jaanuaril 2013 negatiivseks. Eesti Energia krediidireitingud on investeerimisjärgu tasemel, mis võimaldab vajadusel kaasata laenu- ja kapitaliturgudelt võõrvahendeid.

Finantseerimine

Eesti Energia ulatuslik investeerimiskava tingib vajaduse võõrkapitali kaasamiseks ning nõuab piisava likviidsuspuhvri hoidmist. Eesti Energia omakapitali maht oli 31. detsembril 2012 seisuga 1409,2 mln eurot. Eesti Energia aktsiate 100%-line omanik on Eesti Vabariik. 2012. aastal kasvas Eesti Energia aktsiakapital 150 miljonit eurot 621,6 miljoni euron, kui ainuaktsionär otsustas kontserni aktsiakapitali suurendada rahalise sissemaksega. Aktsiakapital laekus riigilt 10. juulil 2012.

2012. aasta lõpu seisuga oli kontserni likviidsete varade saldo 151,8 mln eurot (sh üle 3-kuulised deposiidid ja likviidsed finantsvarad).

Eesti Energia võlakohustuste maht ulatus möödunud majandusaasta lõpu seisuga nominaalväärtuses 744,9 mln euron (+66,9%, +298,5 mln eurot). Amortiseeritud võlakohustuste maht oli 732,7 mln eurot (+68,0%, +296,5 mln eurot). Olulisemate kontserni pikaajaliste võlakohustuste hulka kuulusid aasta lõpu seisuga:

- Londoni börsil noteeritud eurovõlakirjad mahus 600 mln eurot. Lisaks varasematele 300 mln eurose mahuga eurovõlakirjadele (fikseeritud kupongi-määraga 4,5% ja tagasimaksetähtajaga 2020. aastal) viisime 2012. aasta aprilli alguses läbi uue võlakirjaemissiooni mahus 300 miljonit eurot investeringute pikaajaliseks rahastamiseks. Võlakirjade aastane kupongimäär on 4,25% ning lunastamistähtaeg 2. oktoober 2018.
- Euroopa Investeerimispankalt saadud laenud moodustasid võõrkapitalist 144,3 mln eurot.

Väljavõtmata laenusid oli kontsernil 2012. aasta lõpu seisuga 495,0 mln euro ulatuses:

- 2011. aasta septembris allkirjastasime viie regionaalse pangaga kahepoolsed likviidsuslaenu lepinguid, et tagada piisava likviidsuspuhvri olemasolu ning paindlikkus pikaajalise finantseerimise kaasamise ajastuse osas. Edukalt läbi viidud finantseerimistehingud 2012. aasta kestel vähendasid mõnevõrra Eesti Energia vajadust likviidsuspuhvri summa osas, mis võimaldas kontsernil vähendada likviidsusliinide algset 500 mln euro suurust mahtu 100 mln euro võrra. 2012. aasta lõpu seisuga olid laenuliinid mahus 400 mln eurot ja lõpptähtajaga september 2014 kasutusse võtmata.

- 2011. aasta detsembris allkirjastasime Euroopa Investeerimispingaga kaks laenulepingut mahus 95 mln eurot lru jäätmeenergiaploki ning tuuleparkide finantseerimiseks. 2012. aasta lõpu seisuga ei ole laenusid kasutusse võetud. Saavutatud on kokkulepe laenude väljavõtmise tähtaja pikendamiseks ühe aasta võrra 2013. aasta detsembrini.

Kontserni võlakohustuste kaalutud keskmine intressimäär oli 2012. aasta lõpu seisuga 4,12%, kahanedes majandusaasta jooksul 7 baaspunkti võrra. Seejuures oli fikseeritud intressimääraga võlakohustuste kaalutud keskmine intressimäär 4,16% ning ujuva intressimääraga võlakohustuste intressimäär 0,76% (sh baasintress). Fikseeritud intressimääraga võlakohustused moodustasid majandusaasta lõpu seisuga 99% kõigist võlakohustustest. Kõik võlakohustused on nomineeritud euros.

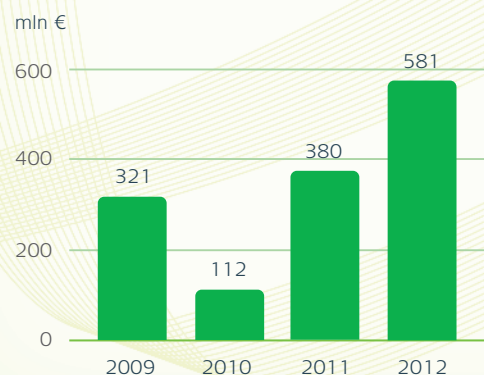
Kontserni netovõlg* oli 2012. aasta lõpu seisuga 581,0 mln eurot, kasvades aastaga 190,6 mln euro võrra. Netovõla

kasvu tingib kontserni mahukas investeerimisprogramm, mille väljaminekud ületavad oluliselt äritegevuse rahavoogu. Samuti kasvas kulumieelse ärikasumi ja netovõla suhe, mis oli 2012. aastal siiski konservatiivsel tasemel 2,1. Netovõla ja omakapitali suhe ulatus majandusaasta lõpus 41%-ni, kasvades aruandeperioodi jooksul 10 protsendipunkti võrra. Eesti Energia on laenulepingutega võtnud kohustuse mitte ületada teatud finantsuhtarvude piirmääri. 2012. aasta lõpu seisuga olid kontserni finantsnäitajad nende piirmääradega kooskõlas.

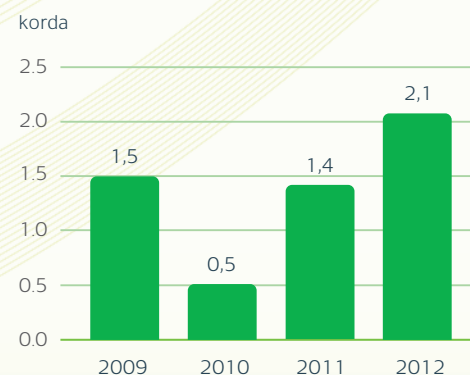
Dividendid

Kontsern maksis omanikule 2012. majandusaastal dividendide 65,2 mln eurot. Dividendid maksti välja 2012. aasta teises kvartalis. 2013. aastaks on riigieelarvesse planeeritud Eesti Energia dividendide laekumine netosummas 73,5 mln eurot. Dividendide maksmisel tuleb ettevõttel lisaks tasuda tulumaks, mille määr on 21/79 dividendide netosummast.

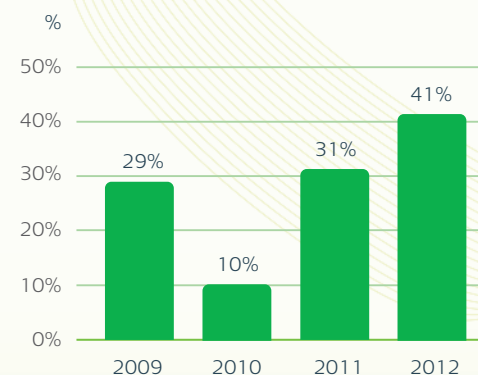
Netovõlg

Netovõlg/EBITDA

Netovõlg/omakapital

* Netovõlg – võlakohustused miinus raha ja raha ekvivalendid, fondiosakud ja intressivõlakirjad.

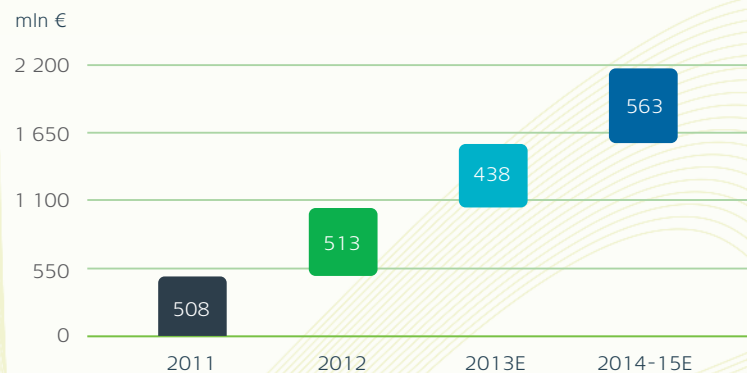

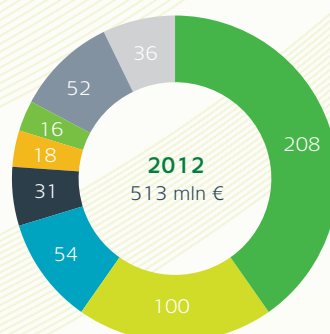
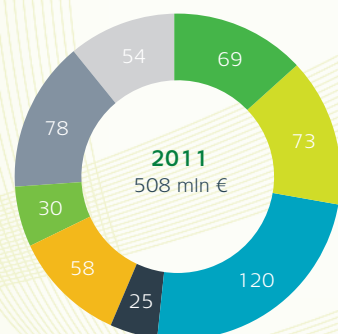
Investeeringud

Kontsern investeeris 2012. majandusaastal 513,5 mln eurot (+1,1%, +5,7 mln eurot). Lõppenud aastal valmisid Narva ja Paldiski tuulepargid ning vahetult enne majandusaasta lõppu saime uuest Enefit280 õlitehasest esimese barreli põlevkiviõli. 2013. aastal valmivad Iru jäätmeenergiaplokk, lõpetatakse väävlipuhastusseadmete ja lubjasüsteemide paigaldamine Narva elektrijaamadesse ning jõuavad lõpule nii põlevkivi infrastruktuuri arendus kui ka Jordaania elektritootmise eelarendusprojekt. Suurematest arendusprojektidest jätkub järgnevatel aastatel veel uue 300 MW elektrijaama ehitus ning välisprojektide eelarendus.

Otsustatud investeerimisprojektid ja baasinvesteeringud

Suuremad investeerimisprojektid

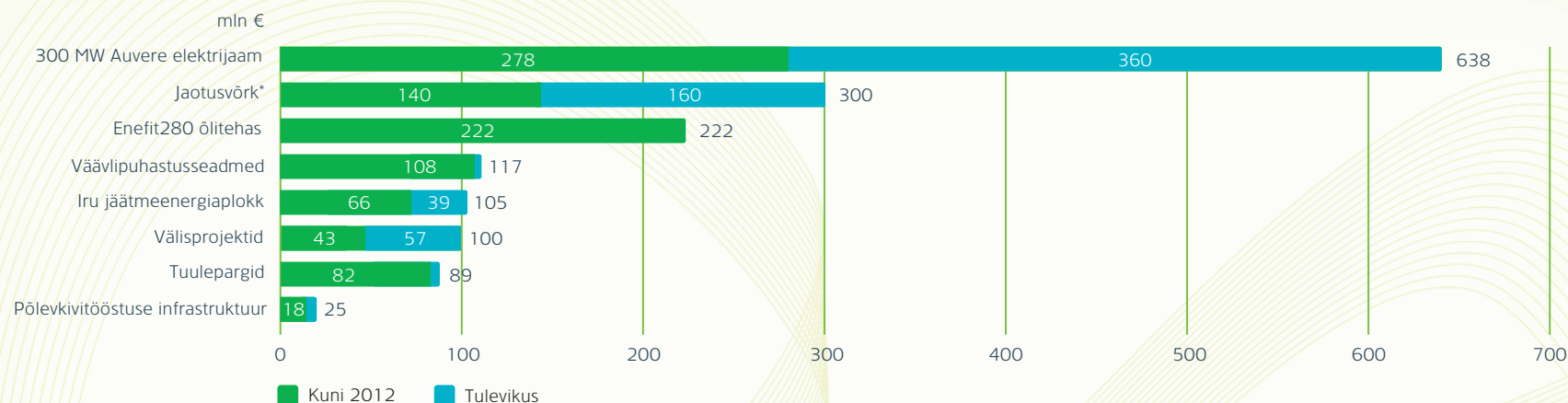

- 300 MW Auvere elektrijaam
- Jaotusvõrk
- Enefit280 õlitehas
- Iru jäätmeenergiaplokk
- Tuulepargid
- Väävlipuhastusseadmed
- Muud
- Baasinvesteeringud

Peamised investeeringud

Poolleiolevatesse arendusprojektidesse on majandusaasta lõpu seisuga investeeritud 1005 mln eurot ja nende

valmimiseks planeerime investeerida veel 636 mln eurot.

300 MW keevkihttehnoloogial (CFB) põhineva elektrijaama ehitus

Eesti Energia alustas 2011. aasta suvel uue nüüdisaegsel keevkihttehnoloogial põhineva elektrijaama rajamist Auverre. Uus elektrijaam, mis peaks valmima 2015. aastal, võimaldab lisaks põlevkivile kasutada kuni 50% ulatuses biokütuseid ning aitab viia jaama heitmed tänapäevase gaasijaama tasemele. Uue elektrijaama maksimaalne aastane netotoodang on 2192 GWh.

Auvere elektrijaama ehituse finantseerimiseks eraldas Euroopa Komisjon Eesti Energiale aastateks 2013–2020 kokku 18 miljonit tonni tasuta CO₂ kvooti.

* Alates uue regulatsiooniperioodi algusest 1. august 2011

Võrguteenuse kvaliteedi parandamine

Võrguteenuse kvaliteedi parandamiseks investeerisime 2012. aastal 99,6 mln eurot. Kokku ehitati lõppenud majandusaastal 707 alajaama ja 1750 kilomeetrit maa- ja õhukaabelliini. Alates uue regulatsiooniperioodi algusest (1. august 2011 – 1. august 2014) oleme investeerinud elektrivõrku 140,0 mln eurot. Kogu regulatsiooniperioodi investeerimiskava mahuks on 300 mln eurot.

Uue Enefit280 õlitehase ehitamine Auveres

Õlitehase rajamisega, mille aastane tootmisvõimsus on ligikaudu 257 000 tonni põlevkiviõli, alustasime 2009. aasta suvel. Maksimumvõimsuse juures põletab tehas aastas ligikaudu 2,3 miljonit tonni põlevkivi. Õlitehase ehitustööd lõppesid majandusaasta lõpuks ning edasisine fookus on tehase käivitamisel. Uue Enefit280 õlitehase valmimisega suurendame oma kogu põlevkiviõli tootmisvõimekuse ligi 500 000 tonnini aastas. Esimest toodangut ootame tehastest 2013. aasta alguses.

Väevlipuhastusseadmete paigaldamine Narva elektrijaamadesse

Väevliheitmete vähendamiseks paigaldasime neljale Eesti elektrijaama energiaplokile väevlipuhastusseadmed. Nimetatud plokkide netovõimsus peale seadmete paigaldamist on 674 MW ning aastane tootmisvõimekus 4,9 TWh. 2009. aasta kevadel alustatud projektiga võtsime endale kohustuse vähendada Narva elektrijaamade väevliheitmed lõppenud majandusaastaks 2,5 korda, säilitades tootmisvõimekuse endisel tasemel. Sama projekti raames alustasime ka lubja doseerimise süsteemide paigaldamisega, et saavutada nõutud suitsugaaside puhastustase sõltumata põletatava põlevkivi kvaliteedist. Lubjasüsteemid valmivad 2013. aasta esimeses kvartalis.

Iru jäätmeenergiaploki rajamine

2013. aasta suvel alustab Iru soojuselektrijaama kõrval tööd Baltimaade esimene jäätmeenergiaplokk, mille soojusvõimsus on 50 MW ja elektrivõimsus 17 MW. Energiaploki maksimaalseks aastaseks tootmismahuks on 330 GWh soojust ja 136 GWh elektrit. Tootmiseks kasutab energiaplokk sorteerimata olmejäätmeid kuni 220 000 tonni aastas. Majandusaasta lõpuks on lepingutega tagatud kogu järgmiseks aastaks vajamineva prügi kogus. Kõige moodsamat põletustehnoloogiat kasutav jäätmeenergiaplokk on võimeline muundama elektriks ja soojuseks ligikaudu 85% jäätmetes sisalduvast energiast.

Välisprojektide eelarendused

Jordaania elektriprojekti eelarendus kestab 2013. aastani. 2012. juulis kuulutati välja elektrijaama ehitushange ja detsembris kaevandushange. Mõlema hanke võitjad selguvad 2013. aasta esimesel poolel. Jordaania esimese põlevkivielektrijaama võimsuseks on planeeritud 460 MW ning selle valmimine on kavandatud 2016. aastasse. Eesti Energiale kuulub Jordaania arendusprojekti 65%. Projekti (sh Jordaania õlitootmise) partnerid on 30% osalusega YTL Power International Berhad ning 5% osalusega Jordaania partner Near East Investment.

Jordaania õliprojekti eelarendus kestab eeldatavalt 2016. aastani. Eelarenduse jooksul arendab Eesti Energia osa Attarat Um Ghudrani nime kandvast maardlast. Uuringuplokk sisaldab hinnanguliselt 3,5 mld tonni* põlevkivi, millest 0,9 mld tonni on kinnitatud kõrge usaldusväärsusega varu elektriprojekti elluviimiseks. 2012. aastal tehti Jordaania põlevkiviga katsed testseadmel Frankfurdis ning alustati Enefit-tehnoloogia kohandamist sobivaks just Jordaania põlevkivile.

2011. aasta märtsis omandas Eesti Energia Ameerika Ühendriikides Uintah' maakonnas Utah' osariigis põlevkivivaru hinnangulise suurusega 6,6 mld tonni*. Plaanime meile kuuluvate põlevkivivarude baasil välja arendada põlevkivist vedelkütuseid tootva tööstuse võimsusega 50 000 barrelit põlevkiviõli päevas. Utah's tegutseme Enefit American Oil'i nime all.

* Täpsem info põlevkivivarude kohta lk 139 (lisa 34)

Tuuleparkide rajamine

Eesti Energia lõpetas majandusaastal kahe tuulepargi ehituse. Valmis 39 MW võimsusega tuulepark Narva tuhaväljale ning 22,5 MW võimsusega tuulepark Paldiskisse. Need suurendavad kogu tuuleenergia tootmisvõimsuse 1 111 MWni. Narva tuhavälja tuulepargi rajamiseks võtsime kasutusele maa-ala, mida on üle 30 aasta kasutatud põlevkivituha ladestamiseks. Uute tuuleparkide prognoositav aastane tootmiskaht kokku on 1 33 GWh, mis võimaldab oluliselt mitmekesistada Eesti Energia energiatootmist. Lähikuudel peavad vastvalminud tuulepargid läbima ka võrgutestid, mille edukus on taastuenergia toetuse saamise eelduseks.

Põlevkivitööstuse infrastruktuuri arendamine Auveres

Rajame kütuse etteandesüsteemi, mis hakkab põlevkiviga varustama olemasolevat õlitechast, uut Enefit280 õlitechast ning keevkihtkatlaid. Projekti eeldatav valmimisaeg on märts 2013.

Kontserni elektri- ja soojuse tootmisvõimsused

	Neto elektrivõimsus (MW, 2012)	Aastane elektri netootodang (GWh, 2012)	Lisanduv neto elektrivõimsus (MW)	Aastane soojuse netovõimsus (MW, 2012)	Aastane soojuse netootodang (GWh, 2012)	Lisanduv soojuse netovõimsus (MW)	Ehitatud
Eesti elektrijaam	1 369	7 636	-	84	109	-	1963-73
Balti elektrijaam	654	1 564	-	400	491	-	1956-66
Uus CFB elektrijaam	-	-	274	-	-	-	2011-16
Iru	156	27	-	625	415	-	1980-82
Iru WtE	-	-	17	-	-	50	2010-13
CHP projektid	2	3	2	-	-	8	2011-13
Tuulepargid	111	135	-	-	-	-	2009-12
Muud	3	12	-	62	99	-	n/a
Enefit280	-	-	35	-	-	-	2009-12
Kokku	2 296	9 378	328	1 171	1 113	58	

2013. aasta väljavaade

Eesti Energia kontserni jaoks on 2013. aasta mitmes mõttes pöördeline – algab Euroopa Liidu heitmekaubanduse kauplemisüsteemi uus, kolmas etapp, avaneb täielikult Eesti elektriturg lõpptarbijale ning lõpule jõudvad investeerimisprojektid täiendavad meie tootmis- ja müügivõimekust.

Kontserni majandustulemuste väljavaade

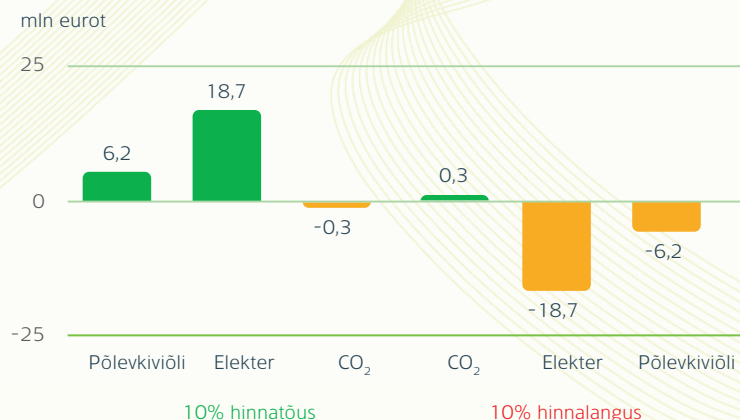
Mln eurot	2012	2013 väljavaade*
Äritulud	868,5	Kasv
Kulumieelne ärikasum (EBITDA)	278,4	Kasv
Investeeringud	513,5	Langus
Netovõlg/EBITDA	2,1	Kasv

Kontserni ärituludele avaldavad kõige suuremat positiivset mõju lisanduvad tootmisvõimekused ja Eesti avanev elektriturg. Narva ja Paldiski tuuleparkide aastaringne töötamine suurendab kontserni aastast tootmisvõimekust 133 GWh ning teenitavat tulu mõjutab ka taastuvenergia toetuse saamise ajastus. Samuti valmib 2013. esimesel poolaastal Iru jääteenergiaplokk, mille eeldatav aastane täiendav tootmisvõimekus on 136 GWh elektrienergiat ja 330 GWh soojusenergiat. Kontserni elektrienergia tootmisportfelli lisandub Enefit280 õlitehases kaasproduktina toodetav elektrienergia, mille eeldatav aastane tootmiskaht on 276 GWh. 2012. aasta lõpus tähistas kontserni põlevkiviõli tootmisvõimekuse olulist kasvu kuumkäivituses olev Enefit280

õlitehas, mille realiseerumist ootame 2013. aastal. Kasumlikkuse kasvu mõjutab oluliselt uue Enefit280 õlitehase käivitumisel lisanduv põlevkiviõli tootmiskaht, samas kui negatiivset mõju avaldab elektrienergia tootmisega seotud CO₂ täiskulu lisandumine, kuna erinevalt 2012. aastast ei jaotata elektri tootmiseks enam tasuta heitmekvooti. 2012. aastal oli kuluna kajastatud kõigest 6,1% emissioonideks kuluvast kvoodist summas 6,5 mln eurot.

Kontsern genereerib 2013. aastal tänu olulistele investeringutele eeldatavasti jätkuvalt negatiivset rahavoogu, aga võrreldes 2012. aastaga on see oluliselt väiksem.

Kontserni EBITDA tundlikkus turuliikumiste suhtes

* Väike kasv kuni 5%
Kasv üle 5%
Väike langus kuni 5%
Langus üle 5%

Suletud positsioonid

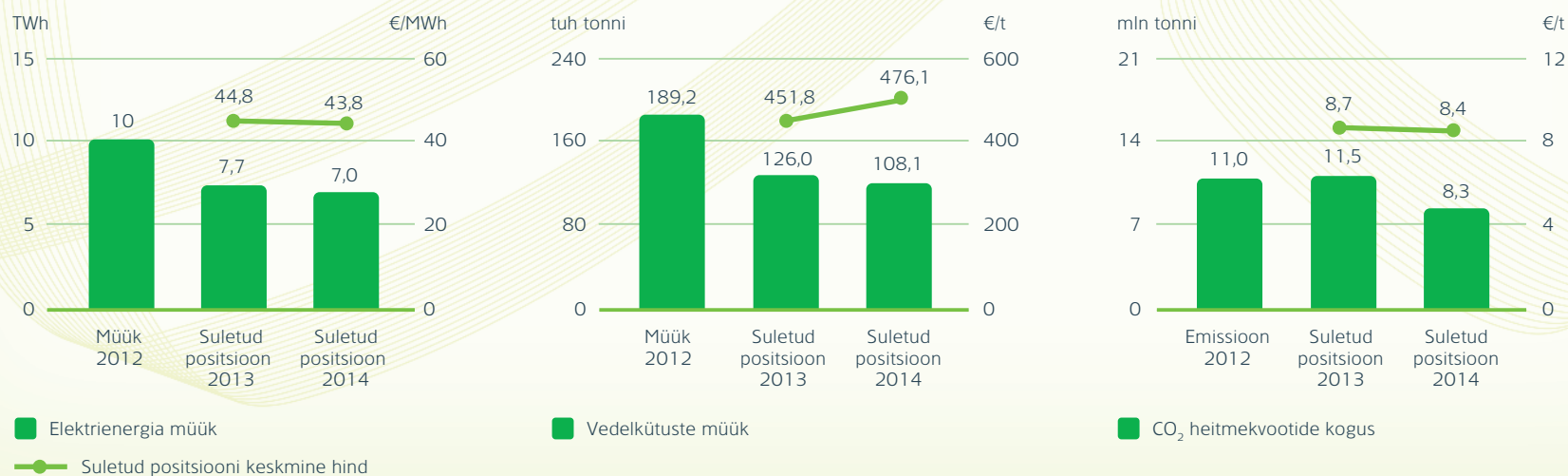
2013. aastal avaneb Eesti kõigile lõpptarbijatele elektrienergia turg, mis ühelt poolt tõstab kontserni müüdava elektrienergia hinda, kuid lisab tuludele ka oluliselt volatiilsust. Elektrienergia hinnast tuleneva volatiilsuse mõju vähendamiseks kontserni tulemustele oleme sõlminud fikseeritud hinnaga elektrimüügilepinguid Balti jaeturul ja omandanud ka Nasdaq OMX-il kaubeldavaid Nord Pooli elektrienergia lukustavaid tuletisinstrumente. Vedelkütuste müügist laekuvate tulude tagamiseks oleme sõlminud tulevikutehinguid nii ICE kauplemisplatvormil kaubeldavate tuletisinstrumentidega kui ka pankadest vastaspooltega.

Kontserni tulud elektri ja vedelkütuste müügist sõltuvad olulisel osal globaalsetel ning regionaalsetel turgudel valitsevatest toorainehindadest. Peamist mõju kontserni majandustulemustele avaldavad elektri hind Nord Pooli kauplemisüsteemis, Nord Pooli Soome ja Eesti hinnapiir-

kondade hinnaerinevus võrreldes süsteemihinnaga ning põlevkiviõli referentstooteks oleva 1% väävlisisaldusega kütteõli hind maailmaturul.

Tootmisportfelli CO₂ emissioonikulude katmiseks on kontsern sõlminud tulevikutehinguid 2013. aastaks, peamiselt ICE kauplemisplatvormil kaubeldavate futuuride ja optsoontehingute kaudu. Lisaks on kontsernil ka teisest kauplemisfaasist üle jäänud CO₂ heitmekvoot. Erisusena on Eesti saanud Euroopa Komisjonilt õiguse jaotada tasuta kvooti olemasolevatele tootjatele keskkonnasõbralikumate tootmisinvesteeringute teostamiseks. Eesti Energia ehitatav uus 300 MW elektrijaam Auveres võib selle meetme raames saada kuni 18 mln tonni CO₂ kvooti perioodil 2013–2020. Saadava kvoodi võtab Eesti Energia arvele turuhinnas sihtfinantseeringuna ning amortiseerib perioodiliselt tuludesse elektrijaama valmimisel.

Elektrienergia, vedelkütuste ja heitmekvootide suletud positsioonid

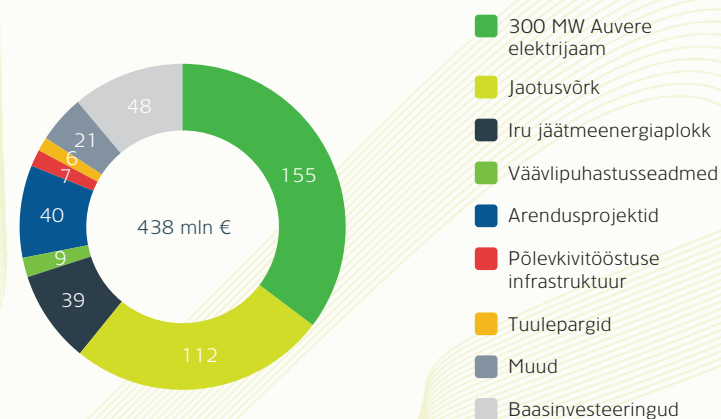
Investeeringud

2013. aasta investeeringuid, mis on eeldatavalt oluliselt väiksemad kui 2012. aastal, vähendab projektide valmimine. Otsustatud projektidesse kavatseb Eesti Energia 2013. aastal investeerida 438 mln eurot. Aastatel 2014–2015 Eesti Energia otsustatud investeeringute maht väheneb ning peamiseks investeeringuks lisaks baasinvesteeringutele on ehitatav Auvere 300 MW elektrijaam.

Otsustamata investeeringutena kaalub Eesti Energia täiendavate vedelkütuste tootmisvõimsuste rajamist Auverre uue Enefit280 tehnoloogia baasil ning samuti põlevkiviõli järeltöötuse ehitamist. Järgmiste investeerimisotsuste äriliseks eelduseks on uue Enefit280 õlitehase piisava töökindluse saavutamine 2013. aastal ning projektide äriplane tasuvus. Samas eeldab kontserni praeguse võlavõimekuse juures täiendavate investeerimisotsuste tegemine suure tõenäosusega täiendava omakapitali lisandumist, mille

puudumisel omakorda võivad sellised investeerimisotsused lükkuda kaugemasse tulevikku.

Otsustatud investeeringud

Vastutustunne

Viktor Dobrovolskihh
Aasta Tegija 2012 kuldmärk

Keskkond

Lõppenud majandusaastal keskendus Eesti Energia oma keskkonnategevuses peamiselt keskkonda jõudva heitme-

hulga vähendamisele, tootmisportfelli mitmekesistamisele ning ressursi kasutamise efektiivsuse tõstmisele.

Õhuheitmete vähendamine

Juba 2009. aastal alustasime oluliste investeeringutega Eesti elektrijaama vanemate tolm põletustehnoloogial põhinevate energiablokkide saastetasemete oluliseks vähendamiseks. Neljale energiablokkile NID-väävlipuhastusseadmete paigaldamine aitas meil märkimisväärselt vähendada õhu paisatavaid SO₂-heitmete koguseid. Lisaks oleme teistes tolm põletustehnoloogial põhinevates energiablokkides loonud lisasüsteemi väävl sidumise parandamiseks. Lahendus, mis seisneb paekivi lisamises koldesse, parandab põlevkivi põletamisel või termilisel töötlemisel eralduva väävl sidumist. Nimetatud meetmete tulemusena vähenesid Eesti elektrijaamas õhu paisatavad SO₂-heitmed enam kui kaks korda, jäädes alla 25 000 tonni. Selline lähenemine võimaldab keskkonnanõudeid järgides olulises osas säilitada toodetava elektrienergia koguse. Paigaldatud NID-väävlipuhastusseadmed on aidanud meil lisaks SO₂-heitmetele vähendada ilma täiendavate investeeringuteta ka suitsugaasidest õhu paiskuvat lendtuha kogust.

...2012. aastal
vähendasime SO₂-heitmeid
üle kahe korra

Lendtuha heitmete vähendamine toetab eesmärki vähendada tootmise keskkonnamõjusid ning võimaldab keskkonnanõudeid järgides suurendada töödeldavaid põlevkivikoguseid.

Lõppenud majandusaastal alustasime ka NO_x-heitmeid alandavate seadmete paigaldamise ettevalmistamist. Seadmed paigaldatakse NID-süsteeme omavatele energiablokkidele ning tööd peaksid lõppema hiljemalt 2015. aasta lõpuks.

Tootmisportfelli mitmekesistamine

Eesti Energia tähelepanu on jätkuvalt oma toodetava elektri CO₂-sisalduse vähendamisel. Eesmärgi saavutamiseks mitmekesistame kasutatavaid kütuseid ja suurendame biomassi osatähtsust, suurendame tootmise efektiivsust uute seadmete kasuteguri tõstmise abil, rakendame vedelkütuste ja elektri koostootmist uues Enefit280 tehases, suurendame tuuleenergia tootmismahtu jne.

Uuel Auvere 300 MW energiaplokil on võime kuni 50% biomassi või 20% turba koospõletamiseks, muutes nii Eesti Energia tootmisportfelli senisest mitmekesisemaks. Kütuste mitmekesistamine jätkusuutlikkuse kriteeriumitele

vastava tahke biomassiga ning kasuteguri suurendamine vähendavad tootmisel tekkivaid kasvuhoonegaase.

2012. aastal rakendas Eesti Energia Balti elektrijaamas biokütuste ja põlevkivi koospõletuse söötesüsteemi, mis võimaldab viia biokütuse osatähtsuse keevkihtkatlas vähemalt 50%-ni katlasse viidavast energia mahust. 2012. aastal toodeti peamiselt puidu lisamisel Balti elektrijaama keevkihtkatlasse ligikaudu 365 GWh biomassil põhinevat taastuvelektrienergiat. Lisaks puidule on võimalik keevkihtkatlas põletada koos põlevkiviga ka turvast.

Ressursi kasutamise efektiivsuse tõstmine

Põlevkivi kaevandamise ja sellest elektri tootmisel tekkivate jäätmete ja kõrvalproduktide suurte koguste tõttu oleme Eesti suurim jäätmetekitaja. Keskkonnamõjude vähendamiseks on äärmiselt oluline protsessis tekkivate kõrvalproduktide, eeskätt aheraine ja põlevkivituha maksimaalne taaskasutamine. 2012. aastal jätkasime ressursside kasutamise efektiivsuse tõstmist, laiendades eelkõige oma suuremahuliste jääkmaterjalide ehk aheraine ja põlevkivituha taaskasutamise võimalusi.

Kuigi Eesti Energia kontsernil on piisavalt võimsust aherainest killustiku toota, piiravad selle kasutust peamiselt ressursi kaugus aktiivsetest ehituspiirkondadest ning puudulik raudteetranspordil põhinev logistikasüsteem. Jätkuvalt

kasutame aherainet Ida-Virumaa keskkonda mitmekesisemaks muutvate rajatiste rajamisel.

Põlevkivituha taaskasutamise mahtude suurendamiseks jätkasime 2012. aastal mitme arendusprojektiga uute kasutuslade testimiseks, sh põlevkivituha taaskasutamine tee aluskonstruksioonis ning teetammi mass-stabiliseerimisel OSAMATi projekti raames. Jätkuvalt uurime suuremaid mass-stabiliseerimise projekte Läänemere-äärsetes sadamates. Lisaks uutele lahendustele oleme alustanud katseid, et uurida granuleeritud kujul põlevkivituha kasutamist happeliste muldade neutraliseerimiseks põllumajanduses. Koostöös ehitusmaterjalitööstuse ja Tallinna Tehnikaülikooliga alustasime uue põlevkivituha standardi ettevalmistamist.

Tähtsamad keskkonnanäitajad

	2011	2012		2011	2012
			TOODANG		
				Elektrienergia (GWh)	10 428
				Soojusenergia (GWh)	1263
				Vedelkütused (tuh t)	184,5
				Uttegaas (mln m ³)	58,1
	2011	2012	KASUTATUD RESSURSID		
Kaubapõlevkivi (mln t)	15,8	14,8			
Maagaas (mln m ³)	98,2	59,4			
Biokütused (mln t)	0,4	0,5			
Jahutusvesi (mln m ³)	1522,9	1307,2			
Pumbatud kaevandusvesi (mln m ³) sh	224,8	203,0			
vesi karjääridest (mln m ³)	131,8	112,2			
vesi allmaa-kaevandustest (mln m ³)	93,0	90,8			
			ÕHUHEITMED		
				SO ₂ (tuh t) sh	56,8
				Narva Elektriijaamad (tuh t)	56,6
				NO _x (tuh t)	12,8
				Lendtuhk (tuh t)	28,3
				CO ₂ (mln t)*	12,3
	2011	2012	JÄÄTMED		
Põlevkivituhk (mln t) sh	7,1	6,9			
taaskasutatud (tuh t)	97,5	121,3			
Aheraine (mln t) sh	9,0	8,1			
taaskasutatud (mln t)	8,1	7,6			
			SAASTEAINED VETTE		
				Hõljum (tuh t)	1,7
				Sulfaadid (tuh t)	131,5
	2011	2012	TASUTUD KESKKONNATASUD		
Ressursitasud (mln eurot)	28,7	30,4			
Saastetasud (mln eurot)	19,8	17,8			

* Esialgsed numbrid

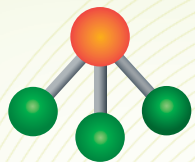

Koostegemine

Katrin Tamsar, Katriin Loorents, Krista
Tammäe, Erkki Lindepuu
Aasta Tegija 2012

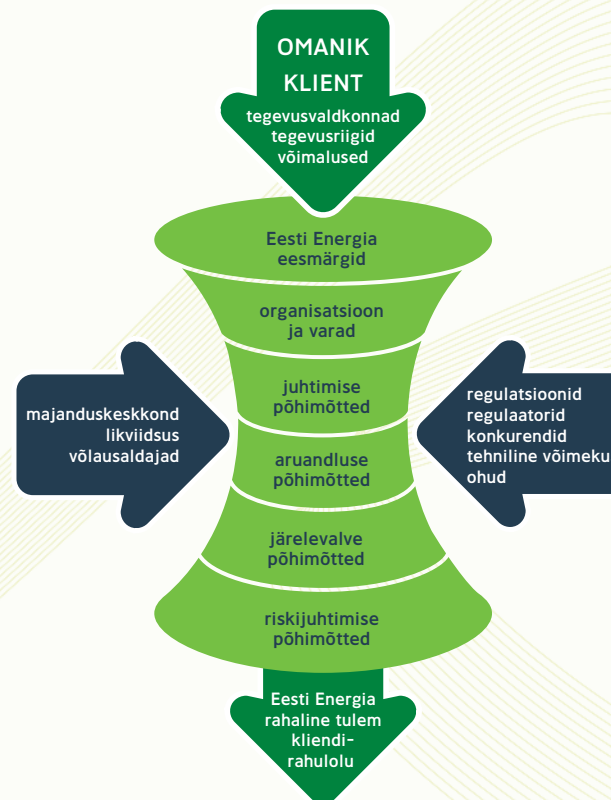

Ühingu- ja riskijuhtimine

Eesti Energia kõik aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Tulevalt omandistruktuurist ja asjaolust, et Eesti Energia võlakirjad on noteeritud Londoni Börsil, juhindume valitsemise korraldamisel järgmistest põhimõtete kogumitest ja seadustest:

- Ühendkuningriigi Finantsaruandluse Nõukogu (*Financial Reporting Council*) põhimõtete kogum *The Combined Code on Corporate Governance* (edaspidi „koondtava“),
- Baltikumi Ühingujuhtimise Instituudi poolt välja töötatud *Baltic Guidance on the Governance of Government-owned Enterprises* (edaspidi „Baltikumi tava“) põhimõtteid ulatuses, mis käsitleb ootusi tegevjuhtkonnale ning aruandlusele ja auditeerimisele,
- riigivaraseadus,
- äriseadustik,
- Eesti Energia põhikiri.

Eesti Energia valitsemise paremaks korraldamiseks oleme välja töötanud ühingujuhtimise mudeli, mille kohaselt on läbipaistva ja usaldusväärse valitsemise tagamiseks rakendatud järgmised üksteisega seotud komponendid:

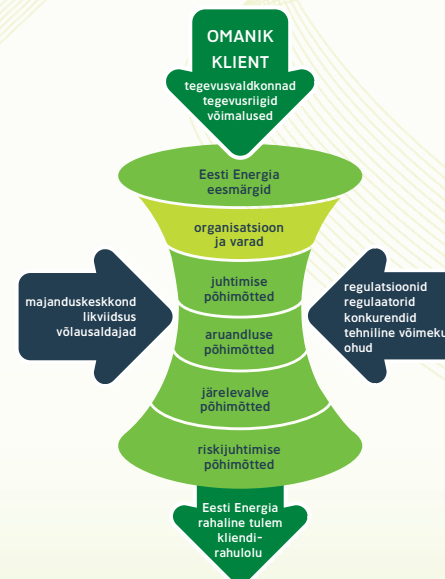
1. Ühene juhtimisstruktuur ning arusaam meie volitustest
2. Kindlad ja teadvustatud juhtimispõhimõtted
3. Kokkulepitud aruandluspõhimõtted
4. Toimiv järelevalve
5. Teadvustatud riskijuhtimine

Eesti Energia tegevust reguleerivad ja mõjutavad organisatsioonid ja seadused

Ühene organisatsiooni struktuur ning meie volitused

Meile on oluline pidada Eesti Energia organisatsiooni struktuur lihtsana ning juhtimisel lähtuda eelkõige kontserni eesmärkidest ja vajadustest. Kontserni võimalikult tõhusa juhtimise eesmärgil eristame juhtimisstruktuuri ja juriidilist struktuuri.

Oma juhtimisstruktuuris oleme aluseks võtnud tunnustatud mudeli, kus ettevõtete operatiivjuhtimine ja seda otseselt toetavad funktsioonid moodustavad n-ö esimese kaitseliini, mis vastutab riskide õigeaegse juhtimise ning piisavate sisekontrollimehhanismide olemasolu eest. Teine kaitseliin tagab kontserni riskide efektiivse juhtimise ning kolmas kaitseliin tagab siseauditi osakonna kaudu kontserni juhtorganitele kindlustunde.

Üldkoosolek

Eesti Energia kõik aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. AINUAKTSIONÄRI ÕIGUSI TEOSTAB Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister.

Üldkoosolek, kus kinnitatakse majandusaasta aruanne, toimub vähemalt üks kord aastas, hiljemalt neli kuud pärast majandusaasta lõppu.

2012. aastal kiitis üldkoosolek ainuaktsionäri otsustega heaks aktsiakapitali laiendamise 150 miljoni euro võrra uute aktsiate emiteerimise teel.

2012. majandusaastal viidi lõpule ainuaktsionäri varasemate otsustega algatatud Televõrgu ASi 100%lise osaluse võõrandamine.

Muud otsused:

- Eesti Energia 2011. majandusaasta tulemuste ja kasumi jaotamine;
- nõukogu liikmete volituste pikendamine;
- Eesti Energia Narva elektrijaama ASi 11. plokis taastuvatest energiaallikatest elektritootmise piiramine.

Kokku toimus viis üldkoosolekut.

Nõukogu

Eesti Energia nõukogu koosneb kaheksast liikmest, kellest pooled on määranud ametisse ainuaktsionäri otsusega majandus- ja kommunikatsiooniminister ning ülejäänud neli liiget rahandusminister.

Jüri Käo (47)

nõukogu esimees
30. mai 2007
25. mai 2013

Ametisse määramise aeg
Volituste kehtivuse tähtaeg

Meelis Atonen (46)

nõukogu liige
16. mai 2005
19. mai 2014

Rein Kilik (59)

nõukogu liige
30. mai 2007
25. mai 2013

Märt Vooglaid (44)

nõukogu liige
21. september 2011
20. september 2014

Kalle Palling (27)

nõukogu liige
26. november 2009
26. november 2015

Ametisse määramise aeg
Volituste kehtivuse tähtaeg

Andres Saame (53)

nõukogu liige
1. juuli 2011
30. juuni 2014

Toomas Tauts (40)

nõukogu liige
1. juuli 2011
30. juuni 2014

Toomas Luman (53)

nõukogu liige
17. märts 1998
20. september 2015

Nõukogu peamised ülesanded on:

- üldkoosolekul vastu võetud strateegia esindamine;
- kontserni olulisemate strateegiliste ja taktikaliste otsuste kinnitamine ning kontserni juhatuse tegevuse kontrollimine.

Nõukogu tööd korraldab nõukogu esimees. Nõukogu liikmetele seatavad nõuded ja ootused on sätestatud riigivaraseaduses. Eesti Energia nõukogu juhindub oma tegevuses nõukogu töökorrast, põhikirjast, üldkoosoleku suunistest ning riigivaraseadusest. 2012. majandusaastal nõukogu koosseisus muudatusi ei toimunud.

Nõukogu koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord kuus, v.a suvekuudel. 2012. majandusaastal pidas nõukogu 10 koosolekut. Nõukogu täitis kõik seadustest tulenevad kohustused ja tegi muu hulgas järgmised otsused:

- 2012. majandusaasta eelarve kinnitamine;
- 2011. majandusaasta aruande heakskiitmine;
- 300 miljoni euro suuruse eurovõlakirja emissiooni heakskiitmine;
- Eesti Energia Narva elektri jaama ASi 11. plokis taastuvatest energiaallikatest elektritootmise piiramine;
- juhatuse liikme, kütuste valdkonna juhi Harri Miku ametist tagasiastumise palve heakskiitmine.

Nõukogu tööd korraldab advokaadibüroo Raidla Lejins & Norcous vandeadvokaat Sven Papp. Eesti Energia nõukogu liikmete tasustamise põhimõtteid reguleerib riigivaraseadus, mille kohaselt otsustab makstava tasu suuruse ja maksamise korra ainuaktsionär või ainuosanik. Rahandusministri

määrusega on kindlaks määratud nõukogu liikmetele makstava tasu piirmäärad. Lisanduda võib täiendav tasu nõukogu organi (nt auditikomitee) tegevuses osalemise eest. Lahkumishüvitist ja muid täiendavaid tasusid (v.a nimetatud tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest) nõukogu liikmetele ei maksta.

Nõukogu liikmete osalemine koosolekutel ja neile makstud koondtasud:

Nimi	Koosolekutel osalemine	Tasu kokku 2011 (€)	Tasu kokku 2012 (€)	Muutus
Jüri Käo	10	5 675,40	5 808,40	2,3%
Rein Kilik	10	4 256,52	4 256,52	0,0%
Kalle Palling	10	4 256,52	4 256,52	0,0%
Meelis Atonen	9	3 901,81	3 990,52	2,3%
Toomas Luman	5	2 482,97	2 128,26	-14,3%
Andres Saame*	9	2 128,26	3 990,52	87,5%
Toomas Tauts*	8	1 773,55	3 547,10	100,0%
Märt Vooglaid*	8	1 418,84	3 547,10	150,0%

Tütarettevõtjate nõukogud

Eesti Energia tütar- ja sidusettevõtjate nõukogude volitused ja vastutus tulenevad nende põhikirjast. Nõukogud on üldjuhul moodustatud Eesti Energia juhatuse liikmetest. Eranditeks on järgmised tütar- ja sidusettevõtted:

- **Enefit American Oil**
(Harri Mikk, Rikki Lauren Hrenko, Margus Kaasik, Stuart Rose),
- **Enefit Jordan B.V.**
(Harri Mikk, Margus Kaasik, Andres Anijalg, Swee Huat Chan, Seok Yeoh Hong, Mohammad Maaitah),

* Andres Saame ja Toomas Tauts määrati ametisse 1. juulil 2011 ning Märt Vooglaid 21. septembril 2011

- **Enefit Outotec Technology OÜ**

(Harri Mikk, Margus Kaasik, Indrek Aarna, Peter Weber, Andreas Orth, Mathias Noll),

- **Narva Soojusvõrk AS**

(Tõnu Aas, Valery Trubin, Vladimir Šiškov, Vladimir Kalatš, Aleksei Mägi).

Tütarettevõtjate nõukogude koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, nende kokkukutsumisel juhindutakse kontserni sisereeglitest, tütarettevõtja põhikirjast, õigusaktidest ning kaasosanikega sõlmitud kokkulepetest.

Juhatus

Tegevjuhtimise eest vastutab Eesti Energia ASi juhatus. Juhatusse kuulub viis liiget, kelle valib nõukogu. Juhatuses esimees, kellel on ka tegevjuhi ülesanded, määratakse eraldi. 2012. aasta lõpus lahkus juhatuses Harri Mikk, kelle tagasiastumise avalduse kiitis nõukogu heaks 20. detsembri

koosolekul. Juhatuses koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord nädalas. Vajadusel korraldatakse ka elektroonilist hääletamist. 2012. majandusaastal toimus 44 koosolekut ja 4 elektroonilist koosolekut.

Eesti Energia juhatuse tasustamise põhimõtteid reguleerib riigivaraseadus, mille kohaselt otsustab tasu nõukogu. Juhatuses liikme tasu makstakse juhatuses liikme kohustuste täitmise eest. Tasu on fikseeritud juhatuses liikmega sõlmitud lepingus ja seda saab muuta ainult poolte kokkuleppel. Lähtudes riigivaraseaduse piirangutest ja kontserni tulemustest makstakse juhatuses liikmele ka tulemustasu, mille suurus ei tohi kokku ületada juhatuses liikme neljakordset keskmist kuutasu eelmisel majandusaastal. Täiendava tasu määramine peab olema põhjendatud ja arvestama kontserni eesmärkide täitmist, loodud lisandväärtust ja turupositsiooni. Lahkumishüvitist võib maksta üksnes juhul, kui nõukogu kutsus juhatuses liikme tagasi oma algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist ning selle suurus ei või ületada juhatuses liikme kolme kuu tasu.

Juhatuses liikmete osalemine juhatuses koosolekutel ja nende koondtasud 2012. majandusaastal:

Nimi	Koosolekutel osalemine	Elektroonilisel hääletusel osalemine	Tasu kokku 2011 (€)	Tasu kokku 2012 (€)	Muutus
Sandor Liive	42	1	135 826,09	150 971,50	11,2%
Margus Kaasik	41	3	93 322,62	102 639,18	10,0%
Margus Rink	41	4	93 459,15	103 880,16	11,2%
Raine Pajo	40	2	93 353,72	102 838,59	10,2%
Harri Mikk	35	3	92 604,13	109 552,54	18,3%

Tütarettevõtjate juhataja või juhatuses nimetab ametisse tütarettevõtja nõukogu.

JUHATUSE LIIKMED:

Sandor Liive (42)*juhatuse esimees***Ametisse määramise aeg:**1. detsember 2005
(juhatuse liige alates
31. märtsist 1998)**Volituste kehtivuse tähtaeg:**

30. november 2014

TEENISTUSKÄIK:

- 1998–2005 Eesti Energia finantsdirektor
- 1995–1998 Tallinna Sadama finantsdirektor ja finantsosakonna juhataja

HARIDUS:

- Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna majandusarvestuse akadeemiline õppesuund
- Tallinna Tehnikaülikooli doktorant
- Stanford Graduate School of Business (The Effective Use of Power, 2012)
- IMD, Lausanne, Switzerland (2012, 2004)
- INSEAD (Advanced Management Program, 2007)

Margus Kaasik (39)*juhatuse liige, finantsdirektor***Ametisse määramise aeg:**

1. detsember 2005

Volituste kehtivuse tähtaeg:

30. november 2014

- 2001–2005 kontserni juhtimisarvestuse osakonna juhataja
- 2000–2001 Jaotusvõrgu finantsjuht
- 1994–1999 Koger & Sumberg Grupi finantsjuht

- Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna ärikorralduse diplom
- Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna teadusmagistri kraad

Margus Rink (40)*juhatuse liige,
jaeäri valdkonna juht***Ametisse määramise aeg:**

14. aprill 2008

Volituste kehtivuse tähtaeg:

13. aprill 2016

- 1996–2008 Hansapank, eri ametikohad, sh personaalpanganduse ja jaepanganduse juht

- Tartu Ülikooli majandusteaduskonna majandusarvestuse ja -analüüsi diplom
- Tartu Ülikooli majandusteaduskonna ärijuhtimise magistrikraad
- INSEAD (International Executive Programme, 2005)
- Oxford Said Business School (Advanced Management and Leadership Programme, 2012)

Raine Pajo (36)*juhatuse liige, elektri ja
soojuse tootmise valdkonna juht***Ametisse määramise aeg:**

1. detsember 2006

Volituste kehtivuse tähtaeg:

30. november 2014

- 2000–2006 Põhivõrk, eri ametikohad, sh juhatuse liige, arendusosakonna juhataja ning arenduse ja käidu valdkonna juht
- 1999–2000 Soome põhivõrgu ettevõtte Fingrid

- Tallinna Tehnikaülikooli energia- ja elektroenergeetika teaduskonna elektroenergeetika inseneri diplom
- Tallinna Tehnikaülikooli tehnikateaduste magistri- ja doktorikraad
- Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna ärijuhtimise magistrikraad

Harri Mikk (39)*juhatuse liige,
kütuste valdkonna juht***Ametisse määramise aeg:**

1. detsember 2006

Volituste kehtivuse tähtaeg:

31. detsember 2012

- 2001–2006 Eesti Energia õigusteenistuse juht
- 2000–2001 Vabariigi Presidendi sisepoliitika nõunik
- 1994–2000 eri ametikohad Justiitsministee-riumis

- Tartu Ülikooli õigusteaduskonna bakalaureusekraad
- Hamburgi Ülikooli Magister legum'i kraad

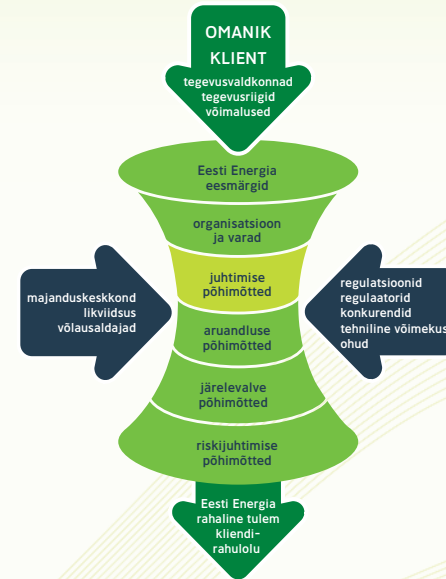

Kindlad ja teadvustatud juhtimispõhimõtted

Eesti Energia käsitleb üheselt mõistetavaid ja lihtsaid juhtimispõhimõtteid kui omavahel põimitud ja mitmesuunalist infovahetust soodustavat tervikut. Nende olemasolu, arendamise ja rakendamise eest vastutab kontserni juhatus.

Ärivaldkonnad

Ärivaldkonnad ehk ärisegmendid on ettevõtjaid koondavad grupid, mille tegevus on kas paralleelne või üksteist toetav. Iga ärivaldkonna tegevust korraldab juhtrühm, kuhu lisaks valdkonnajuhile (Eesti Energia AS juhatuse liige) kuuluvad tütarettevõtjate ja ettevõtete juhatuse liikmed ning muud vajalikud spetsialistid. Juhtrühma ülesanded on:

- koordineerida ja jälgida tähtsamate otsuste elluviimist,
- tagada koostöö valdkonna ettevõtete vahel,
- töötada välja valdkonna strateegiline tegevuskava,
- kiita heaks valdkonna strateegilised otsused,
- anda nõusolek tehinguteks, mille väärtus on üle 300 000 euro, v.a müügitehingud ning elektri ja soojustootmise valdkonna tehingud, mille puhul on rahaline piir 60 000 eurot,

- anda nõusolek üle 300 000 eurose investeerimisprojekti alustamiseks ja tegevuskavasse lisamiseks (sh eelanalüüsi ja uuringute alustamiseks) enne kontserni juhatuses või ettevõtja nõukogus toimuvat arutelu,
- kehtestada valdkonnas siirdehinnad,
- jälgida valdkonna strateegilisi projekte,
- jälgida valdkonna ja valdkonna ettevõtjate tulemusi, uuendada prognoosi,
- anda tagasisidet valdkonna ettevõtjatele,
- korraldada infovahetust ja koostööd, lahendada valdkonna ettevõtjate vahelised erimeelsused.

Ärivaldkonna juhtrühma koosolekud toimuvad üldjuhul üks kord nädalas. 2012. majandusaasta kestel ei toimunud ärivaldkondade juhtrühmade tegevuses olulisi muudatusi.

Toetavad funktsioonid

Kontserniülevalt on korraldatud järgmised ärieesmärkide saavutamist toetavad funktsioonid:

- strateegia kujundamine,
- personalijuhtimine ja koolitus,
- keskkonnaohutuse juhtimine,
- kinnisvara ning sõidukite haldamine,
- tuleohutuse, päästeteenistuse ning turvateenistuse pakkumine,
- rahastamise, raamatupidamise ja juhtimisaruandluse juhtimine,
- infotehnoloogia haldamine ja arendamine,
- õiguslane teenindamine,
- kommunikatsiooni ja turunduse juhtimine,
- riskijuhtimine ja siseauditite korraldamine.

Juhtimisalane erisus

Elektrituruseadusest lähtuvalt on Elektrilevil võrguettevõtjana muu hulgas kohustus tagada, et võrguettevõtjate ja elektrimüüjate juurdepääs kliendi- ja äriinfole oleks nii protsessina kui ka infotehnoloogiliselt eristatud. Selleks on Eesti Energia korraldanud juhtimisalased erisused, mis tagavad sõltumatuse investeerimisotsuste vastuvõtmisel, hangete teostamisel ja turuosalisi ning kliendilepinguid puudutava informatsiooni konfidentsiaalsuse hoidmisel. Finantsaruandluses eristame selgelt Elektrilevi muudest tegevustest.

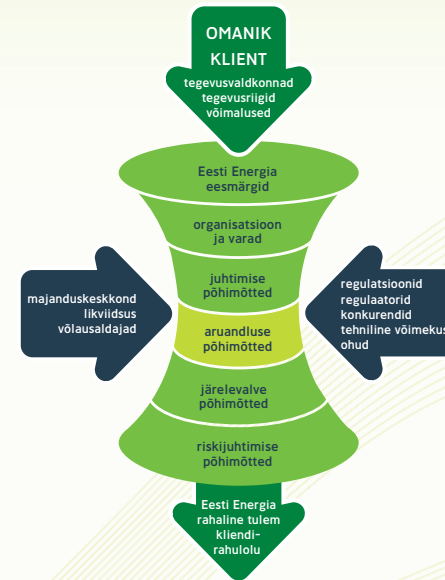
2012. majandusaastal ei toimunud olulisi muutusi juhtimispõhimõtetes. Endiselt on tähelepanu efektiivsuse suurendamisel, kontserni ressursside suuremal koormamisel ning teenuste optimaalsel sisseostmisel. 2012. aasta kestel täiendati Elektrilevi juhatust kahe uue liikmega, töimuse ettevõtja nimemuutus ning organisatsiooni reform. Oluliselt arendati juhtimisstruktuure toetavaid infosüsteeme seoses vajadusega valmistuda erinevate elektrimüüjate teenindamiseks alates 2013. aastast avaneva jaekliendi elektriturule.

Kokkulepitud aruandluspõhimõtted

Adekvatse ja õigeaegse informatsiooni saamine on kvaliteetsete juhtimisotsuste aluseks. Oluline on tagada, et aruandlus oleks faktipõhine, aga ka prognoosiv. Nii on parimate teadmiste põhjal võimalik ennetada riske ning pöörata need võimalusteks konkurentide ees.

Finantsaruandlus keskendub valdavalt kontserni üksuste majandusnäitajaid koondavale aruandlusele. Ettevõtte tegevust puudutavat ja eurovõlakirja hinda potentsiaalselt mõjutavat informatsiooni jagame Londoni Börsi reeglite kohaselt ja esmalt selle infosüsteemi kaudu. Info, mis eeldatavalt eurovõlakirja hinda ei mõjuta, avaldame siseriiklike meediakanalite vahendusel. Mõlemal juhul järgime informatsiooni avaldamisel kontsernis kehtivaid siseteabe käsitlemise reegleid.

Juhtimisaruandlus on valdavalt suunatud kontsernisiseseks kasutuseks. Juhtimisaruandlus jaguneb mitmekülgseid tegevusnäitajaid käsitlevaks aruandluseks, mis kajastab kontserni ja ettevõtjate tulemuslikkust, ning projektide realiseerimist käsitletavaks aruandluseks, mis analüüsib

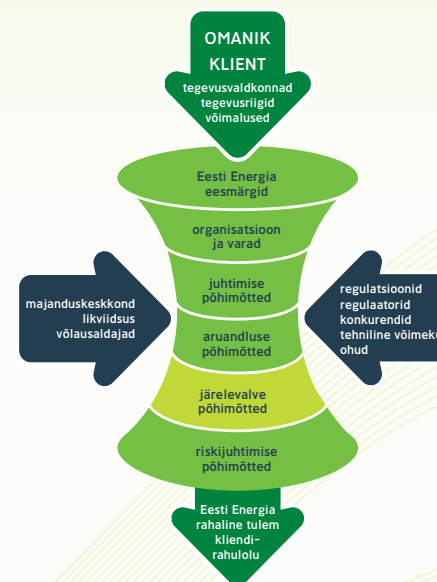
investeeringute ja arenduste realiseerimist. Aruandluse täiustamine on pidev protsess, mille käigus vaadeldakse kokkulepitud eesmärkide saavutamist mõjutavaid näitajaid. Erinevate juhtimis- ja tootetasandite infot kajastame aruandluses väga erineva regulaarsusega, mis on kokku lepitud lähtudes selle kriitilisusest. Kontsern on 2012. majandusaastal jätkuvalt investeerinud sõltumatu aruandluse arengusse, mis aitab lahutada selle jooksvast juhtimisest ja vastutusest ning suurendab selle usaldusväärsust. Juhtimisaruandlusega tegeleb kontserni juhtimisarvestuse osakond.

Toimiv järelevalve

Eesti Energia kontsernis on mitmetasandiline ja tasakaalustatud järelevalve ahel, mille eesmärk on keskenduda kõige olulisematele riskidele. Riskide põhjal tuleb tagada suutlikkus mobiilselt kohandada oma tegevust ning aidata maksimaalselt kaasa kontserni eesmärkide saavutamisele.

Auditikomitee

Eesti Energia nõukogu on moodustanud enda tööorganina auditikomitee ja andnud talle volitused ning kohustused vastavalt kinnitatud töökorrale. Auditikomitee juhindub oma tegevuses eelkõige auditikomitee põhimäärusest ja audiitortegevuse seadusest. Auditikomiteel on neli liiget. Komitee koosseisu ja esimehe määrab Eesti Energia nõukogu. Komitee peamine ülesanne on nõukogu nõustamine järelevalvega seotud küsimustes.

Komitee teeb järelevalvet:

- raamatupidamise põhimõtetest juhendumise,
- finantseelarve ja -aruannete koostamise ja kinnitamise,

- välisauditi teostamise piisavuse ja tõhususe,
- sisekontrollisüsteemi arendamise ja toimimise (sh riskide juhtimise) ja ettevõtte tegevuse seaduslikkuse üle.

Komitee osaleb:

- välisauditi sõltumatuse tagamisel ning
- siseauditi planeerimisel ja hindamisel.

Auditikomitee koosolekud toimuvad vastavalt kokkulepitud ajakavale, kuid mitte harvem kui kord kvartalis. 2012. majandusaastal toimus seitse korralist koosolekut.

Auditikomitee tegevusaruanne esitatakse nõukogule kaks korda aastas. Poolaasta tegevusaruande esitas auditikomitee nõukogule 20. septembril 2012. Aastaruande esitab auditikomitee nõukogule enne majandusaasta aruande heakskiitmist nõukogu poolt. Auditikomitee kinnitus on esitatud lk 70.

Komitee tegevust korraldab Eesti Energia riskijuhtimise ja siseauditi teenistuse juht Heikko Mäe. Tütarettevõtjatel auditikomiteesid moodustatud ei ole. Kontserni hõlmava siseauditi funktsiooni kaudu saab auditikomitee vajaliku teabe hinnangute kujundamiseks ka tütarettevõtjate suhtes.

Eesti Energia auditikomitee liikmete tasustamise põhimõtteid reguleerib riigivaraseadus. Rahandusministri poolt on määrusega seatud piir, et tasu suurus kuus ei või ületada 25% nõukogu liikmele määratud tasu suurusest. Sum-

maarselt ei tohi see tasu ületada 50% nõukogu liikme tasust kokku. Auditikomitee esimehele lubatakse kohaldada eespool fikseeritud tasudest 50% suuremat tasu. Lahkumishüvitist ja muid täiendavaid tasusid (v.a nimetatud tasu nõukogu organi tegevuses osalemise eest) nõukogu liikmetele ei maksta. 2012. majandusaastal on auditikomitee täitnud talle töökorraga pandud kohustused.

Finantsauditi teostamisel lähtutakse rahvusvahelistest auditeerimise standarditest (*International Standards on Auditing*). Tulenevalt Eesti Energia põhikirjast kuulub finantsaudiitori määramine üldkoosoleku pädevusse, mis on läbiviidud konkursi tulemusena kinnitanud majandusaastate 2011–2013 finantsaudiitoriks audiitorühingu PwC. Sõltuvalt ettevõtja asukohamaast on allkirjaõiguslik audiitor erinev. Konsolideeritud auditi aruande eest vastutab vannutatud audiitor Ago Vilu. Finantsauditi teostamise tasu Eesti

Auditikomitee liikmed

Jüri Kão (47)

komitee esimees
17. detsember 2009
16. detsember 2015

Meelis Atonen (46)

nõukogu liige
17. detsember 2009
16. detsember 2015

Andres Saame (53)

nõukogu liige
22. september 2011
21. september 2014

Meelis Vikerbau (54)

nõukogu liige
17. detsember 2009
16. detsember 2015

Ametisse määramise aeg
Volituste kehtivuse tähtaeg

Energia ei avalikusta, kuna meie hinnangul võib see kahjustada tulevaste perioodide konkursside tulemusi ja tuua seeläbi Eesti Energiele majanduslikku kahju. 2012. majandusaasta auditeerimise plaan kiideti heaks auditikomitees.

Töö tulemusi tutvustas PwC kahes etapis:

1. vaheauditi tulemused esitati 20. detsembril 2012 toimunud auditikomitee koosolekul ja
2. lõppauditi tulemused 28. veebruaril 2013 toimunud auditikomitee koosolekul.

Audiitori järeldusotsus on esitatud lk 152.

Eesti Energiele on oluline kaasa aidata finantsauditi teostaja sõltumatusel ja vältida huvide konflikti tekkimist. Selleks on auditikomitee kehtestanud põhimõtted, mida tuleb järgida, kui finantsauditi teostaja soovib pakkuda kontserni

kuuluvatele ettevõtjatele täiendavaid teenuseid. 2012. majandusaastal ei osutanud PwC Eesti Energiele teenuseid, mis oleks võinud kahjustada audiitori sõltumatust.

Leiame, et 2012. aastal on finantsauditi teostamine olnud kooskõlas regulatiivsete normidega, rahvusvaheliste standarditega ja püstitatud ootustega.

Auditikomitee liikmete osalemine koosolekutel ja neile makstud koondtasud 2012. majandusaastal:

Nimi	Koosolekutel osalemine	Tasu kokku 2011 (€)	Tasu kokku 2012 (€)	Muutus
Jüri Käo	7	665,00	931,00	40,0%
Meelis Virkebau	7	889,35	1 424,00	60,1%
Meelis Atonen	7	354,84	620,97	75,0%
Andres Saame*	6	88,71	532,26	500,0%

* Andres Saame määrati ametisse 1. juulil 2011

Siseaudit

Siseauditi korraldamisel on lähtunud rahvusvahelistest siseauditi tegevust korraldavatest standarditest (*International Professional Practices Framework*). Töö hõlmab kogu kontserni tegevust.

Siseauditi toimimise eest vastutab siseauditi osakond. Osakond on aruandluskohustuslik auditikomitee ja nõukogu ees ning tema tegevusplaane ja tegevusaruandeid hindab ja kiidab heaks ka Eesti Energia auditikomitee. Siseauditi osakonnal on ülesanne kaasa aidata sisekontrollikeskkonna, riskide juhtimise ja ärijuhtimise kultuuri parandamisele. Siseauditi osakonna esindajatele on tagatud sõltumatus ja juurdepääs kõikidele vajalikele andmetele.

Juurutatud on majanduslike huvide aruandluse süsteem, mille kohaselt töötajad, kes tööülesandeid täites võivad sattuda huvide konflikt, esitavad oma majandushuvide ning kinnitavad korrapäraste enesehindamistega oma sõltumatust. Teadaolevalt ei ole kontserni juhatusel ega tütarfirmade juhtidel tekkinud 2012. majandusaastal huvide konflikte ega ole tehtud turutingimustest erinevaid tehinguid seotud osapooltega.

Seotud osapooltena mõistame:

- üksusi, kus Eesti Energia aktsionärile kuulub oluline osalus (>50%),
- Eesti Energia sidusettevõtjaid ja
- juhatuse- ja nõukogu liikmeid ning nendega seotud ettevõtjaid.

Ülevaade 2012. majandusaastal tehtud tehingutest seotud osapooltega on esitatud raamatupidamise aruandes lk 146.

Siseteabe käsitlemine on Eesti Energias reguleeritud sisetabe käsitlemise nõuetega, sest kontsern on emiteerinud ja Londoni Börsil noteerinud eurovõlakirjad. Siseteabe nõuetekohane käsitlemine on oluline, et kaitsta võlakirjainvestorite huve ning tagada võlakirjade aus ja õiglane kauplemine. Kõigile võlakirjaomanikele ja potentsiaalsetele investoritele peab olema õigeaegselt, järjepidevalt ja võrdsetel tingimustel (samas mahus, samal ajal ning samal viisil) kättesaadav oluline informatsioon Eesti Energia ja tema tüarettevõtjate kohta.

Eesti Energiaga seotud isikutel on oma ametikohast tulevalt teatud aegadel ja juhtudel vältimatult rohkem teavet kontserni kohta, kui seda on investoritel ja avalikkusel. Sellise info väärkasutuse vältimiseks oleme loonud sisetabe kaitse korra.

Meile teadaolevalt ei esinenud 2012. majandusaastal ühtegi sisetabe väärkasutamise tunnustega juhtumit.

2012. majandusaasta tegevusaruanne esitati auditikomiteele 28. veebruaril 2013. Siseauditi aruanded on tehtud kättesaadavaks ka finantsaudiitorile.

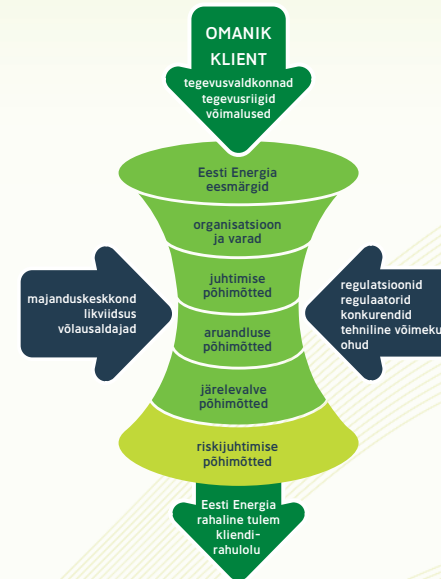

Riskijuhtimine

Kontsernis on tagatud juhtkonna kohene teavitamine kõikidest kõrge olulisusega riskidest ja nende riskide kajastamine kontserni riskiprofiilis. Juhatuse on kõnealusel perioodil taganud riskide maandamise mõistliku aja jooksul.

Riskijuhtimise aluseks kontsernis on ühtsed riskijuhtimise põhimõtted. Protsessi koordineerib riskijuhtimise osakond. Iga kontserni ettevõtja tagab, et lähtuvalt talle seatud eesmärkidest on riskid jooksvalt juhitud ning et need ei ohusta eesmärkide saavutamist. Riskide võtmine on äritegevuse normaalne osa, kuid seejuures tuleb olla veendunud, et riski realiseerumisel oleks endiselt tagatud üksuse eesmärgipärane ja jätkusuutlik tegevus. Teisisõnu ei tohi kontsern kanda oma riskitaluvuse piire ületavaid kahjusid.

Riskiaruanded nii kontserni kui ka äriüksuste lõikes esitatakse kaks korda aastas äriüksuste juhtkonnadele, kontserni juhatusele ja auditikomiteele. Vajadusel tutvub aruandega ka kontserni nõukogu. Riskiaruanne on oluline sisend siseauditi tegevuste planeerimisel.

Riskijuhtimise aluseks kontsernis on ühtsed riskijuhtimise põhimõtted.

Rakendatud riskijuhtimise mudelis oleme jaganud riskid ja oma riskivalmiduse viide põhikategooriasse, mille juhtimiseks kasutame konkreetsele grupile kohandatud toiminguid ja strateegiaid:

Igas kategoorias oleme välja arendanud konkreetsed riskijuhtimise strateegiad, loonud riskide mõõtmise aruandluse ning leidnud nende juhtimise eest vastutavad kontsernisised osapooled. Kontserni riskitaluvuse mõõtmiseks oleme 2012. aastal edasi arendanud kõikide riskide koondmõju taluvuse analüüsi, mis lubab meil teadlikumalt teha

riskide maandamise, riskide võtmise ja riskidest hoidumise otsuseid.

Leiame, et oleme lõppenud majandusaastal riskide juhtimisel lähtunud oma riskivalmidusest ja jäänud selle piiridesse.

ÄRIRISKID

Tuvastamine	Mõõtmine	Juhtimine	Kokkuvõte
Tuvastamine on nii meie äri- ja tootejuhtide kui ka juristide regulaarne ülesanne. Paljud äririskid on seotud regulatiivsete keskkondadega ning seega meie jaoks välised riskid.	Mõõtmisel lähtume ebakindluste tasemetest.	Meetmetena on kasutusel vastavuse tagamise (ingl <i>compliance</i>) protsessi meetmed: regulatsioonimuutuste tuvastamine, kaasaráäkimine nende väljatöötamises, organisatsioonisisene juurutamine, jooksev vastavuse jälgimine ning mittevastavuste teadvustamine ja nendega tegelemine.	Olulisema muutusena tugevdasime 2012. majandusaastal äririskide juhtimisel äriske mõjutavate eelduste ja regulatsioonide monitoringut. Eesti regulatsioonide puhul pälvisid enim tähelepanu seadusandlikud muudatused seoses taastuvatest energiaallikatest elektritootmise toetamise piiramisega ning 1. jaanuarist 2013 jõustuvad jaekliendi avatud elektriturgu reguleeriv elektrituruseadus ja võrgueeskiri.

TURURISKID

Tuvastamine	Mõõtmine	Juhtimine	Kokkuvõte
Tururiskid on meie riskiprofiilist tulenevalt elektri-, õli- ja CO ₂ hinna, valuutakursside muutumise ja intressimäärade muutumise riskid. Jooksvalt uute äritegevuste lisandumisel hindame alati tururiskide võimalikku lisandumist.	Mõõtmisel kaalume eri positsioone oma riskitaluvusega.	Riskide juhtimise strateegiad on erinevad tulenevalt riskipositsioonist ja turgudest. Samuti arvestame nende juhtimisel kontserni eesmärke. Kasumi maksimeerimine on tururiskide juhtimise sisulisemaid eesmärke.	Riskide juhtimises energiakaubanduse, finantsosakonna ja finantsriskide komitee jooksva tegevuse kaudu oleme oluliselt panustanud tulevaste perioodide hindade fikseerimisele, et meie riskide juhtimise strateegiates fikseeritud ja oodatavad kasumid oleksid saavutatud.

FINANTSRISKID

Tuvastamine	Mõõtmine	Juhtimine	Kokkuvõte
Finantsriskid on meie riskiprofiilist tulenevalt krediidirisk ja likviidsusrisk. Uute äritegevuste lisandumisel hindame alati uute riskide võimalikku lisandumist.	Mõõtmisel kaalume eri positsioone oma riskitaluvusega.	Riskide juhtimise strateegiad on erinevad tulenevalt riskipositsioonist, krediidireitingutest ja piirangutest, mille meile seavad meie laenuandjad. Antud riskide võtmise eesmärk ei ole kunagi kasumi teenimine.	Riskide juhtimises lõppenud majandusaastal olulisi muutusi toimunud ei ole. Jätkuvalt keskendusime finantsosakonna ja finantsriskide komitee tegevuse kaudu finantsriskide täpsemale mõõtmisele ning sobilike strateegiate leidmisele nende teadlikuks juhtimiseks. Meie jaoks on oluline hoida mitmekesisena ja konkurentsirohkena meie rahastamisvõimalused, hajutades sealjuures vastaspooltest tulenevad krediidiriskid.

TEGEVUSRISKID

Tuvastamine	Mõõtmine	Juhtimine	Kokkuvõte
Tuvastamine on jooksev ülesanne pea kõikidele meie organisatsiooni töötajatele. Anname aru, et päris iga töötajani riskijuhtimise kontekstis on raske jõuda ja selleks on loodud protsessiomanike vahekihid, kellel on oluline osa tegevusriskide tuvastamisel ja juhtimisel.	Mõõtmise kategooriad on kontsernis ühtlustatud ning lähtuvad riskide poolt mõjutatavatest eesmärkidest ning selle mõju ulatusest.	Meetmetena on kasutusel kontrolli- ja maandamismeetmed erinevate protsesside tasandil. Suuremate riskitaluvust mõjutavate riskide maandamiseks kasutame kindlustusi.	Riskide juhtimisel keskendusime kõigis tootmisetappides jätkuvalt ohutusstandardite ja -regulatsioonide võimalikult suures mahus rakendamisele. Lisaks vastavuse tagamisele juhime teisi riske, mis võivad ohustada kas organisatsiooni või protsessitasandi eesmärkide saavutamist. Samuti keskendusime kõikvõimalike riskide haldamisele, mis ohustavad tegevusnäitajate või -mõõdikute adekvaatsust. Suurimad riskid maandame kindlustusega.

PROJEKTIRISKID

Tuvastamine	Mõõtmine	Juhtimine	Kokkuvõte
Tuvastamisesse panustavad eksperdid, kes osalevad kontserni uute arendus- ja investeerimisprojektide ettevalmistamises, arendamises ja elluviimises. Selleks oleme süsteemselt rakendanud eraldi protsessid ja tegevuspõhimõtted.	Mõõtmine kattub ositi tegevusriskide mõõtmisega, kuid on laiem, kuna peab arvesse võtma ka kõikide teiste riskikategooriate olemasolu. Mõõtmisel rakendatavad kategooriad on seotud mõjuga eesmärkidele.	Riskide juhtimisel kasutame valdavalt süstemaatilist monitooringut ning tegevuste planeerimist riskide mõju minimeerimise ja projektide tulususe kasvatamise eesmärgil.	Riskide juhtimises keskendusime oluliselt enam konkreetse projekti iga etapi riskide analüüsimisele ning nende mõjude hindamisele tasuvuse arvestamisel. Ajakohase info jõudmiseks juhtimistasanditeni oleme rakendanud regulaarse aruandluse juhatuse ja nõukogu tasemeni.

Vastavus hea ühingujuhtimise põhimõtetele

Oleme kontserni juhtimise ülesehitust ja toimimist hinnanud Ühendkuningriigi Finantsaruandluse Nõukogu poolt väljatöötatud koondtava *The Combined Code on Corporate Governance* alusel. Eespool kirjeldasime ühingujuhtimise seisukohalt olulisi komponente.

Olles hinnanud kontserni juhtimissüsteemi ülesehituse ja tegeliku toimimise vastavust, leiame, et meie korraldus ja tegevus on olulises osas koondtavaga kooskõlas. Samuti on meie tegevus kooskõlas Eesti seadustega, mis mitmeid koondtavas esitatud põhimõtteid üksikasjalikumalt reguleerivad.

2012. majandusaastal esinesid koondtava ja meie tegevuse vahel järgmised mittevastavused, mis tulenesid õigusaktidega reguleeritud valdkondadest:

- ei ole moodustatud ametisse määramise komiteed (tulenevalt riigivaraseaduse §-dest 80 ja 81 toimub nõukogu liikmete ametisse määramine vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri ning rahandusministri otsustele),
- erineb nõukogu liikmete tagasivalimise regulaarsus ja reeglistik (tulenevalt riigivaraseaduse §-dest 80 ja 81 toimub nõukogu liikmete ametisse määramine vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri ning rahandusministri otsustele),

- juhatuse liikmete valimine ja juhatuse esimehe määramine toimub nõukogu otsusega,
- ei ole moodustatud tasustamise komiteed (riigivaraseaduse §-dega 85 ja 86 on reguleeritud riigile kuuluva äriühingu juhtorganite liikmete tasustamise põhimõtted),
- erineb nõukogu tegevuse enesehindamine (riigivaraseaduse § 84 lõike 1 kohaselt on nõukogu liige kohustatud aru andma teda valinud ministrile),
- Eesti Energia kui riigile kuuluva äriühingu suhtes ei kohaldu koondtava peatükid D (dialog institutsiooniliste aktsionäridega) ja E (dialog ettevõtjatega).

Hinnates Eesti Energia valitsemist Baltikumi tava suhtes ulatuses, mis käsitleb soovitusi tegevjuhtkonnale ning aruandlusele ja auditeerimisele, leiame oma tegevuse olevat kooskõlas viidatud tavaga.

Juhatuse kinnitus

Eesti Energia juhatus on 2012. majandusaastal täitnud nõuetekohaselt juhatuse liikmete kohustusi ning juhtinud Eesti Energia kontserni seatud eesmärkide suunas. Juhatus on regulaarselt andnud aru nõukogule, on lähtunud oma volitustest ja esitanud kõik vajaliku nõukogule otsustamiseks. Juhatus teadvustab ja kinnitab käesolevaga oma kohustust majandusaasta aruande ettevalmistuse ning selles sisalduvate andmete eest.

27. veebruar 2013

Juhatuse esimees

Sandor Liive

Juhatuse liikmed

Margus Kaasik

Raine Pajo

Margus Rink

Auditikomitee kinnitus

2012. majandusaasta kestel tegutses auditikomitee lähtudes kehtivast põhimäärusest ning selle alusel fikseeritud tegevusplaanist. Meie tegevusele ei ole seatud mingeid piiranguid ja kontserni esindajad on meile teinud kättesaadavaks vajaliku hulga informatsiooni. Juurutatud on kindlad aruandlusliinid, mis toetavad samuti vajaliku informatsiooni korrapärasest jõudmist meieni. Töö tulemusena kujunenud seisukohtadest ja nendega seotud ettepanekutest oleme jooksvalt andnud teada kontserni juhatuse esindajatele.

2012. majandusaasta kohta oleme kujundanud oma hinnangud järgmiste kontserni tegevuste suhtes:

- juhendumine raamatupidamise põhimõtetest,
- finantseelarve ja -aruannete koostamine ja kinnitamise protsesside toimimine,
- välisauditi piisavuse ja tõhususe korraldamine ning sõltumatuse tagamine,
- sisekontrollisüsteemi arendamine ja toimimine,
- ettevõtte tegevuse seaduslikkuse jälgimine ning
- siseauditi funktsiooni korraldamine.

Auditikomitee kui kindlustloova ahela ja järelevalve eest vastutaja leiab, et Eesti Energia kontserni tegevuses ei esine selliseid puudusi, millest juhtkond ei oleks teadlik ja/või mis võiksid avaldada materiaalselt mõju kontserni 2012. majandusaasta aruandele.

Oma hinnangud esitame koos käesoleva tegevusaruandega Eesti Energia nõukogule 28. veebruaril 2013. aastal.

Andres Saame
Auditikomitee liige
28. veebruar 2013

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanne

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember		Lisa
	2012	2011	
Müügitulu	822,1	831,9	5, 26
Muud äritulud	46,4	25,6	27
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	9,9	3,9	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-380,4	-389,7	28
Tööjõukulud	-151,6	-135,6	29
Põhivara kulum ja amortisatsioon	-115,0	-95,6	5, 6, 8, 33
Põhivara väärtuse langus	-63,3	-1,5	5, 6, 33
Muud tegevuskulud	-68,0	-71,0	30
ÄRIKASUM	100,1	168,0	5
Finantstulud	3,2	4,1	31
Finantskulud	-8,4	-7,3	31
Neto finantstulud (-kulud)	-5,2	-3,2	31
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse	-0,2	-0,9	5, 9, 33

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember		Lisa
	2012	2011	
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	94,7	163,9	
Tulumaksukulu	-17,8	-14,7	5, 32
ARUANDEAASTA KASUM	76,9	149,2	5
sh emajäse omaniku osa kasumist	77,3	149,3	
mittekontrolliva osaluse osa kasumist/kahjumist	-0,4	-0,1	
Tavapuhaskasum aktsia kohta (eurodes)	0,14	0,32	38
Lahustunud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	0,14	0,32	38

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember		Lisa
	2012	2011	
ARUANDEAASTA KASUM	76,9	149,2	
Muu koondkasum			
Riskimaandamisinstrumentide ümberrindlus	11,9	34,2	21
Välismaiste tütarettevõtjate ümbearvestusel tekinud valuutakursivahed	-1,1	3,5	
Aruandeaasta muu koondkasum	10,8	37,7	
ARUANDEAASTA KOONDKASUM KOKKU	87,7	186,9	
sh emaettevõtja omaniku osa koondkasumist/kahjumist	88,1	187,0	
mittekontrolliva osaluse osa kasumist/kahjumist	-0,4	-0,1	

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

miljonites eurodes

	31. detsember		Lisa
	2012	2011	
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	1 988,4	1 658,6	5,6
Immateriaalne põhivara	58,7	56,1	5,8
Investeeringud sidusettevõtjatesse	21,3	23,3	5,9
Tuletisinstrumentid	7,5	13,6	11,13,14
Pikaajalised nõuded	26,0	17,9	12
Kokku põhivara	2 101,9	1 769,5	
Käibevara			
Varud	48,3	37,9	10
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud	11,6	28,0	8
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	174,6	125,2	12
Tuletisinstrumentid	9,2	8,1	11,13,14
Müügiootel finantsvarad	-	10,2	11,14,15
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	1,7	4,9	11,16
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	90,0	-	11,14,17
Raha ja raha ekvivalendid	60,1	40,9	11,14,18
Kokku käibevara	395,5	255,2	
Müügiks hoitavad varad	-	11,8	35
Kokku varad	2 497,4	2 036,5	5

miljonites eurodes

	31. detsember		Lisa
	2012	2011	
OMAKAPITAL			
Emaettevõtja omanikule kuuluv kapital ja reservid			
Aktiivkapital	621,6	471,6	19
Ülekurss	259,8	259,8	
Kohustuslik reservkapital	47,2	47,2	19
Riskimaandamise reserv	11,5	-0,4	21
Realiseerimata kursivahed	2,4	3,5	
Jaotamata kasum	465,6	453,5	19
Kokku emaettevõtja omanikule kuuluv kapital ja reservid	1 408,1	1 235,2	
Mittekontrolliv osalus	1,0	1,4	
Kokku omakapital	1 409,1	1 236,6	
KOHUSTUSED			
Pikaajalised kohustused			
Võlakohustused	731,4	434,7	11,22
Muud võlad	2,4	0,4	23
Tuletisinstrumentid	0,3	1,9	11,13
Tulevaste perioodide tulud	136,6	126,4	24
Eraldised	23,9	31,1	25
Kokku pikaajalised kohustused	894,6	594,5	
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused	1,4	1,5	11,22
Võlad hankijatele ja muud võlad	174,9	176,1	23
Tuletisinstrumentid	2,1	9,2	11,13
Tulevaste perioodide tulud	2,4	0,2	24
Eraldised	12,9	14,4	25
Kokku lühiajalised kohustused	193,7	201,4	
Müügiks hoitavate varadega seotud kohustused	-	4,0	35
Kokku kohustused	1 088,3	799,9	5
Kokku kohustused ja omakapital	2 497,4	2 036,5	

Lehekülgedel 71–154 esitatud lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember		Lisa
	2012	2011	
Rahavood äritegevusest			
Äritegevusest saadud raha	227,4	187,9	33
Makstud intressid ja laenukulud	-26,2	-17,1	
Saadud intressid	1,1	5,6	
Makstud tulumaks	-17,1	-14,6	
Kokku rahavood äritegevusest	185,2	161,8	
Rahavood investeerimisest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-499,4	-417,3	
Laekunud liitumis- ja muud teenustasud	15,0	12,4	24
Laekunud materiaalse põhivara müügist	5,0	2,8	
Laekunud materiaalse põhivara sihtfinantseerimine	2,2	-	
Pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt laekunud dividendid	1,4	1,3	9
Üle 3-kuuliste deposiitide netomuutus pankades	-90,0	181,4	11, 14, 17
Piiratud kasutusega raha netomuutus	-16,4	46,1	12
Antud muud laenud	-5,2	-4,1	
Tagasi laekunud muud laenud	2,9	5,3	
Tasutud lühiajaliste finantsvarade soetamisel	-19,3	-47,9	16
Laekunud lühiajaliste finantsvarade müügist ja lunastamisest	32,8	46,5	15, 16
Tasutud tütarettevõtjate soetamisel (miinus omandatud raha ja raha ekvivalendid)	-	-31,4	37
Laekunud tütarettevõtjate müügist	22,1	6,3	9, 36
Kokku rahavood investeerimisest	-548,9	-198,6	
Rahavood finantseerimisest			
Saadud pangalaenud	27,5	138,1	
Emiteeritud võlakirjad	297,0	-	22
Tagasi makstud pangalaenud	-26,4	-59,1	
Mittekontrolliva osaluse poolt tehtud sissemaksed	-	0,7	
Sissemakse aktsiakapitali	150,0	-	19
Makstud dividendid	-65,2	-56,1	20
Kokku rahavood finantseerimisest	382,9	23,6	
Puhas rahavoog	19,2	-13,2	
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	40,9	54,8	11, 14, 18
<i>Müügiootel varaks klassifitseeritud raha ja raha ekvivalendid</i>	-	0,3	
<i>Sidusettevõtjateks ümberklassifitseeritud tütarettevõtjate raha ja raha ekvivalendid</i>	-	-1,0	9
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	60,1	40,9	11, 14, 18
Kokku raha ja raha ekvivalentide muutus	19,2	-13,2	

Lehekülgedel 71–154 esitatud lisad on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

miljonites eurodes

	Emaettevõtja omanikule kuuluv omakapital					Kokku	Mitte-kontrolliv osalus	Kokku omakapital	Lisa
	Aksiakapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum				
Omakapital seisuga 31. detsember 2010	471,6	259,8	47,2	-34,6	360,3	1 104,3	2,8	1 107,1	
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	149,3	149,3	-0,1	149,2	
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	37,7	-	37,7	-	37,7	
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	37,7	149,3	187,0	-0,1	186,9	
Makstud dividendid	-	-	-	-	-56,1	-56,1	-	-56,1	20, 32
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	-	-	-56,1	-56,1	-	-56,1	
Mittekontrolliva osaluse vähenemine seoses tütarettevõtjate müügiga	-	-	-	-	-	-	-2,6	-2,6	9, 36
Mittekontrolliva osaluse suurenemine seoses tütarettevõtjate soetamisega	-	-	-	-	-	-	0,6	0,6	37
Mittekontrolliva osaluse poolt tehtud sissemaksed	-	-	-	-	-	-	0,7	0,7	
Kokku tehingud omanikega, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	-	-	-56,1	-56,1	-1,3	-57,4	
Omakapital seisuga 31. detsember 2011	471,6	259,8	47,2	3,1	453,5	1 235,2	1,4	1 236,6	
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	77,3	77,3	-0,4	76,9	
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	10,8	-	10,8	-	10,8	
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	10,8	77,3	88,1	-0,4	87,7	
Sissemakse aksiakapitali	150,0	-	-	-	-	150,0	-	150,0	
Makstud dividendid	-	-	-	-	-65,2	-65,2	-	-65,2	20, 32
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	150,0	-	-	-	-65,2	84,8	-	84,8	
Omakapital seisuga 31. detsember 2012	621,6	259,8	47,2	13,9	465,6	1 408,1	1,0	1 409,1	

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

1. Üldine informatsioon

Eesti Energia kontserni 31. detsembril 2012 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Eesti Energia ASi (emaettevõtja, õiguslikult vormilt aktsiaselts) ja tema tütarettevõtjaid (edaspidi „kontsern”) ning kontserni osalemist sidusettevõtjates.

Eesti Energia on rahvusvaheline energiaettevõte, mis pakub terviklikke energialahendusi alates elektri, soojuse ja kütuste tootmisest kuni müügi, teeninduse ja energiaga seotud lisateenusteni. Kontsern tegutseb Baltimaades, Soomes, USAs ja Saksamaal. Kontsernil on finantsinvesteeringud sidusettevõtjatesse, mis tegutsevad Jordaanias.

Emaettevõtja registreeritud aadress on Laki 24, Tallinn 12915, Eesti Vabariik.

Eesti Energia ASi ainuaktsionär on Eesti Vabariik.

Eesti Energia ASi võlakirjad on noteeritud Londoni Börsil.

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 27. veebruaril 2013. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule peab majandusaasta aruande täiendavalt heaks kiitma emaettevõtja nõukogu ja kinnitama aktsionäride üldkoosolek.

2. Kokkuvõtte olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõtte konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud

olulisematest arvestus- ja aruandluspõhimõtetest. Nimeetatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõikidel aruandeperioodidel, v.a juhtudel, mille kohta on eraldi avaldatud info.

2.1 Arvestuse alused

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ja Rahvusvaheliste Finantsaruandlusstandardite Tõlgendamise Komitee (IFRIC) tõlgendustega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Raamatupidamise aastaaruandes esitatud finantsnäitajad tuginevad põhiliselt ajaloolisele soetusmaksumusele, välja arvatud müügiotel ning õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused (sh tuletisinstrumendid).

Finantsaruannete koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nõuab teatud raamatupidamishinnangute kasutamist. Samuti nõuab see juhtkonnalt mitmete otsuste tegemist arvestus- ja aruandluspõhimõtete rakendamise osas. Need valdkonnad, mis eeldavad keerulisemaid hinnanguid ning kus raamatupidamishinnangutel ja arvestatud eeldustel on oluline mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud informatsioonile, on avalikustatud eraldi lisas 4.

2.2 Arvestus- ja avalikustamispõhimõtete muutused

(a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1. jaanuaril 2012 algaval aruandeaastal, ei olnud olulist mõju kontsernile.

(b) Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid või tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

- *IFRS 9 „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine.* Standard muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2015. IFRS 9, mis anti välja novembris 2009, asendab IAS 39 need osad, mis käsitlevad finantsvarade klassifitseerimist ja mõõtmist. IFRS 9-t täiendati oktoobris 2010, käsitlemaks finantskohustuste klassifitseerimist ja mõõtmist, ning detsembris 2011, muutmaks rakenduskuupäeva ning lisamaks nõuded ülemineku kohta avalikustatava informatsiooni osas. Peamised reeglid on järgmised:
  1. Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kahest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses, ja varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Otsus tehakse vara esmasel arvelevõtmisel. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsinstrumentide haldamisel ning instrumendi lepinguliste rahavoogude omadustest.
  2. Instrumenti kajastatakse pärast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses ainult juhul, kui on tegemist võlainstrumendiga ja (i) ettevõtte ärimudeli

eesmärk on hoida vara, et saada temast tulenevaid lepingulisi rahavoogusid ning (ii) vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, s.t sellel on „laenu baasomadused“. Kõik muud võlainstrumendid kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

3. Kõik omakapitaliinstrumendid tuleb pärast arvelevõtmist kajastada õiglasest väärtuses. Omakapitaliinstrumendid, mida hoitakse kauplemiseesmärgil, kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kõikide muude omakapitaliinstrumentide puhul võib arvelevõtmise hetkel teha mittetühistatava valiku kajastada realiseerimata ja realiseeritud kasumid ja kahjumid õiglase väärtuse muutustest kasumiaruande asemel läbi muu koondkasumiaruande. Õiglase väärtuse muutusi ei hakata ümberklassifitseerima läbi kasumiaruande. Selle valiku võib teha instrumendipõhiselt. Dividendid kajastatakse läbi kasumiaruande, tingimusel et nad kujutavad endast investeringult saadavat tulu.
4. Enamik IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamine muudatus on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

Standardi rakendamine võib avaldada mõju finantsvarade kajastamisele. Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kinnitamise kuupäeva seisuga ei olnud Euroopa Liit seda standardit veel vastu võtnud.

- *IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded“*. Standard muudetakse kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2014. Standard asendab kontrolli ja konsolideerimise kohta kehtivad juhised IAS 27-s „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“ ja SIC 12-s „Konsolideerimine – eriotstarbelised majandusüksused“. IFRS 10 muudab kontrolli mõistet, nii, et kõikide ettevõtete puhul rakendatakse kontrolli määramiseks samu kriteeriume. Mõiste rakendamisel on abiks ulatuslikud rakendusjuhised.

Standard võib avaldada mõju tütar- ja sidusettevõtete kajastamisele.

- *IFRS 12 „Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes“*. Standard muutub kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2014. Standard rakendub ettevõtetele, kellel on osalused tütaretevõttes, ühisettevõtmises, sidusettevõttes või konsolideerimata struktureeritud üksuses. IFRS 12 sätestab avalikustamise nõuded ettevõtetele, kes rakendavad kahte uut standardit - IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded“ ja IFRS 11 „Ühisettevõtmised“ - ning see asendab IAS 28-s „Investeeringud sidusettevõtetesse“ praegu sisalduvad avalikustamise nõuded. IFRS 12 nõuab ettevõtelt sellise informatsiooni avalikustamist, mis aitaks finantsaruande lugejatel hinnata tütar- ja sidusettevõtetes, ühisettevõtmistes ja konsolideerimata struktureeritud üksustes osaluste olemust ja osalustega seotud riske ja finantsmõjusid. Nende eesmärkide täitmiseks nõuab uus standard erinevate valdkondade kohta info avalikustamist, sh tuleb avalikustada (i) olulised otsused ja hinnangud, mida tehti määramaks, kas ettevõtte kontrollib, ühiselt kontrollib

teist ettevõtet või omab olulist mõju teise ettevõtte üle; (ii) rohkem infot mittekontrollivale osalusele kuuluva osa kohta kontserni tegevustes ja rahavoogudes; (iii) summeeritud finantsinformatsioon tütaretevõtete kohta, milles on olulised mittekontrollivad osalused; ja (iv) detailne info osaluste kohta konsolideerimata struktureeritud üksustes.

Standard nõuab täiendava info avalikustamist konsolideeritud aastaaruandes.

- *IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“*. Standard muutub kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013. Standardi eesmärgiks on ühtlustamine ja keerukuse vähendamine; seetõttu sisaldab standard õiglase väärtuse korrigeeritud definitsiooni ning õiglase väärtuse mõõtmise aluseid ja avalikustamise nõudeid, mis on kasutatavad läbi erinevate IFRS standardite.

Standard võib avaldada mõju õiglasest väärtusest kajastatavate varade ja kohustuste väärtuse hindamisele ning konsolideeritud aruannetes avalikustatavale infole.

- *IAS 27 (muudetud 2011) „Konsolideerimata finantsaruanded“*. Standard muutub kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2014. Muudetud standardi eesmärgiks on sätestada tütar-, ühis- ja sidusettevõtetesse investeeringute kajastamise ja avalikustamise nõuded, kui ettevõtte koostab konsolideerimata aruandeid. Juhiseid kontrolli ja konsolideeritud aruannete kohta asendas standard IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“.

Standard võib avaldada mõju emaettevõtja kohta koostatavates aruannetes avalikustatavale infole.

- „Muu koondkasumiaruande kirjete esitamine” – IAS 1 muudatused. Standard muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013. Muudatused nõuavad ettevõtetelt muus koondkasumiaruandes esitatud kirjete jagamist kahte rühma, sõltuvalt sellest, kas neid võib või ei tohi tulevikus ümber klassifitseerida kasumiaruandesse. Muudetud on IAS 1 poolt kasutatavat soovituslikku aruande nimetust, uus nimetus on „Kasumi- ja muu koondkasumiaruanne”.

Kontserni hinnangul tuleb muudetud standardi tulemusena muuta finantsaruannete esitusviisi, kuid see ei mõjuta tehingute ega saldode kajastamist.

- IFRIC 20 „Maavara katva maakihi eemaldamise kulud avakaevanduse tootmisfaasis”. Tõlgendus muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013. Tõlgendus selgitab, et maavara katva maakihi eemaldamisest tulenevad hüved tuleb raamatupidamises kajastada vastavalt standardile IAS 2 „Varud” selles ulatuses, mil hüvesid realiseeritakse toodetava varuna. Selles ulatuses, mil hüve sisuks on parem ligipääs maavarale, tuleb need kulutused kajastada põhivarade hulgas kui „katendi eemaldamise tegevusest tulenev vara”, juhul kui teatud kriteeriumid on täidetud.

Tõlgendus võib avaldada mõju maavarade kaevandamisega seotud kulude kajastamisele konsolideeritud aruannetes.

- „Finantsvarade ja -kohustuste saldeerimine” – IAS 32 muudatused. Tõlgendus muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2014. Muudatus lisas rakendusjuhised standardisse IAS 32, käsitlemaks vasturääkivusi, mida on täheldatud mõnede saldeeri-

mise kriteeriumide rakendamisel. Muu hulgas selgitati, mida tähendab „on kehtiv juriidiline õigus saldeerimiseks”; samuti seda, et mõningaid brutoarvelduse süsteeme võib pidada võrdeliseks netoarveldusega.

Standard võib avaldada mõju finantsvarade ja -kohustuste esitamisele finantsseisundi aruandes.

- „Avalikustamise nõuded - Finantsvarade ja -kohustuste saldeerimine” – IFRS 7 muudatused. Tõlgendus muutub kontsernile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2013. Muudatus nõuab sellise informatsiooni avalikustamist, mis võimaldab ettevõtte finantsaruande kasutajatel hinnata saldeerimiskokulepete, sh. saldeerimisõiguste mõju või võimalikku mõju.

Muudatus mõjutab avalikustatavat informatsiooni, kuid ei mõjuta finantsinstrumentide mõõtmist ega kajastamist.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontsernile.

2.3 Konsolideeritud aruannete koostamine

(a) Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjad on kontserni poolt kontrollitavad ettevõtjad (sh eriotstarbelised majandusüksused). Kontroll eksisteerib, kui emaettevõtja omab mõjuvõimu määrata investeeringuobjekti finants- ja tegevuspõhimõtteid, millega kaasneb reeglina enam kui pool hääleõigustest tütar-ettevõtjas. Kontrolli olemasolu hindamisel võetakse arvesse hetkel kasutatavate või konverteeritavate potentsiaalsete hääleõiguste olemasolu ja võimalikku mõju. Kontsern hindab, kas tal eksisteerib kontroll ka juhul, kui ta ei oma üle poole hääleõigustest, aga omab võimalust määrata finants-

ja tegevuspõhimõtteid tulenevalt *de facto* kontrollist. *De facto* kontroll võib tekkida juhtumitel, kui kontsernile kuuluv hääleõiguste hulk võrreldes teiste omanike hääleõiguste hulga ning nende vahel jagunemisega annab kontsernile võimaluse määrata finants- ja tegevuspõhimõtteid jne.

Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni. Äriühenduste arvestamisel rakendatakse omandamismeetodit. Tütarettevõtja omandamisel üleantud tasu mõõdetakse üleantud varade, tekkinud või üle võetud kohustuste ja kontserni poolt emiteeritud omakapitali-instrumentide õiglaste väärtuste summana. Üleantud tasu hõlmab tingimusliku tasu kokkuleppes tulenevate varade ja kohustuste õiglast väärtust. Äriühenduses omandatud eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse omandamise kuupäeval nende õiglastes väärtuses. Mittekontrolliv osalus omandatavas tütarettevõtjas mõõdetakse iga omandamise järel kas õiglastes väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast.

Omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse nende tekkimise hetkel kuludena.

Etappidena toimuva äriühenduse puhul hindab kontsern talle eelnevalt omandatavas kuulunud omakapitali osaluse ümber selle omandamise kuupäeva õiglastes väärtusesse ja kajastab tuleneva kasumi või kahjumi kasumiaruandes.

Kontserni poolt ülekandmisele kuuluvat tingimuslikku tasu mõõdetakse omandamise kuupäeval õiglastes väärtuses. Hilisemaid muutusi tingimusliku tasu õiglastes väärtuses, mis on liigitatavad varaks või kohustuseks, kajastatakse vastavalt IAS 39-le kas kasumiaruandes või muus koond-

kasumis. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu ei mõõdetata ümber ja selle järgnevat arveldamist arvestatakse omakapitalis.

Firmaväärtusena kajastatakse algselt summat, mille võrra üleantud tasu ja mittekontrollivate osaluste väärtus ületab omandatud eristatavate varade ja ülevõetud kohustuste õiglast väärtust. Kui see tasu on väiksem kui omandatud tütarettevõtja netovara õiglane väärtus, kajastatakse vahe kasumiaruandes.

Ema- ja tütarettevõtjate finantsnäitajad on kontserni raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud rida-realt. Ema- ja tütarettevõtjate vaheliste tehingute tulemusena tekkinud nõuded, kohustused, tulud, kulud ning realiseerimata kasumid ja kahjumid on elimineeritud. Vajadusel on tütarettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega.

Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõtjatesse soetusmaksumus, millest on maha arvatud võimalikud vara väärtuse langusest tulenevad akumulieeritud allahindlused. Soetusmaksumust korrigeeritakse, et peegeldada muudatusi seoses muutustega tingimuslikus tasus.

(b) Muutused tütarettevõtjate osaluses, mille tulemusena kontroll ei kao

Tehinguid mittekontrolliva osalusega, mille tulemusena kontroll tütarettevõtja üle ei kao, arvestatakse omakapitali tehingutena – see tähendab, kui tehinguid oma omanike-õigusi rakendavate omanikega. Erinevus mittekontrollivate osaluste korrigeeriva summa ja saadud või saadaoleva tasu õiglaste väärtuse vahel kajastatakse otse omakapitalis. Mittekontrollivale osalusele müükidelt tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse samuti omakapitalis.

(c) Tütarettevõtjate müük

Kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtja üle, hinnatakse järelejäänud osalus kontrolli kaotamise hetkel selle õiglasusse väärtusesse ning bilansilise maksumuse muutusest tulenev vahe kajastatakse kasumiaruandes. See õiglane väärtus on algseks bilansiliseks maksumuseks järelejäänud osaluse edaspidisel sidusettevõtjana, ühisettevõtjana või finantsvarana kajastamisel. Lisaks arvestatakse kõiki muus koondkasumis kajastatud summasid selle tütar-ettevõtja suhtes samal alusel, nagu siis, kui kontsern oleks seotud varad või kohustused otse võõrandanud. See võib tähendada, et summad, mis olid eelnevalt kajastatud muus koondkasumis, tuleb ümber liigitada kasumiaruandesse.

(d) Sidusettevõtjad

Sidusettevõtjad on kõik ettevõtjad, mille üle kontsern omab olulist mõjuvõimu, kuid mitte kontrolli, ja millega kaasneb reeglina 20–50% hääleõigustest. Investeeringuid sidusettevõtjatesse kajastatakse kapitaliosaluse meetodil ja võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses. Bilansilist maksumust suurendatakse või vähendatakse, et kajastada investori osa investeeringuobjekti omandamisjärgses koondkasumis (-kahjumis). Kontserni investeering sidusettevõtjatesse sisaldab omandamisel identifitseeritud firmaväärtust.

Kui investori osalust sidusettevõtjas vähendatakse, kuid oluline mõju säilib, liigitatakse kasumiaruandesse ümber ainult eelnevalt muus koondkasumis kajastatud kasumi või kahjumi proportsionaalne summa.

Kontserni osa sidusettevõtjate omandamisjärgsetes kasumites ja kahjumites kajastatakse kasumiaruandes ja kontserni osa omandamisjärgsetes muutustes sidusettevõt-

jate muus koondkasumis kajastatakse muus koondkasumis koos vastava investeeringu bilansilise maksumuse korri-geerimisega. Kui kontserni osa sidusettevõtja kahjumites on võrdne või ületab tema osalust sidusettevõtjas, kaasa arvatud muud tagatiseta nõuded, ei kajasta kontsern edasisi kahjumeid, välja arvatud juhul, kui ta on kohustatud täitma sidusettevõtja kohustusi või on sooritanud makseid sidusettevõtja nimel.

Kontsern hindab igal bilansipäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et sidusettevõtjasse tehtud investeeringu väärtus on langenud. Kui selline juhus esineb, arvestab kontsern väärtuse languse summa kaetava väärtuse ja bilansilise jääkmaksumuse vahena ning kajastab selle kasumiaruande real „Muud kasumid/kahjumid sidusettevõtjalt”.

Kasumeid ja kahjumeid, mis on tekkinud „ülespoole” või „allapoole” suunatud tehingutest investori ja sidusettevõtjate vahel kajastatakse investori finantsaruannetes ainult selles ulatuses, mis vastab mitteseotud investorite osalustele sidusettevõtjates. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus. Vajadusel on sidusettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud, et viia need kooskõlla kontserni arvestuspõhimõtetega.

2.4 Segmendiaruandlus

Ärisegmendid on segmendiaruandluse tarbeks määratletud ning informatsioon ärisegmentide kohta avaldatud nii, nagu aruandeid koostatakse kontsernisiseselt kõrgeimale äritegevust puudutavate otsuste langetajale juhtimisot-suste tegemiseks ja tulemuste analüüsimiseks. Kõrgeim

äritegevust puudutavate otsuste langetaja, kes võtab vastu otsuseid segmendile eraldatavate vahendite kohta ning hindab segmendi tegevuse tulemusi, on emaettevõtja juhatus.

2.5 Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni ettevõtjad kasutavad arvestuses oma põhilise majanduskeskkonna valuutat, mis on nende arvestusvaluutaks. Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne on koostatud eurodes, mis on emaettevõtja arvestusvaluuta ja kontserni esitusvaluuta. Aruanded on ümardatud lähima miljonini, v.a juhul, kui sellele on viidatud teisiti.

(b) Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused

Välisvaluutas toimunud tehingud on ümber arvestatud arvestusvaluutasse, kasutades tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanka vastava valuuta ametlikku noteeringut. Kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, võetakse aluseks valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametlik noteering euro suhtes. Raha ülekandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu seisuga kehtinud Euroopa Keskpanka ametliku noteeringu või, kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, valuutat emiteeriva riigi keskpanga ametliku noteeringu alusel euro suhtes. Ümberhindamisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud efektiivse riskimaandajana kajastatavate rahavoo riskimaandamisinstrumentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid, mida kajastatakse muus koondkasumis. Völakohustuste ning raha ja raha ekvivalentide

ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude- ja kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena.

(c) Välismaal asuvate tütarettevõtjate konsolideerimine

Kui tütarettevõtja arvestusvaluuta ei lange kokku kontserni esitusvaluutaga, kasutatakse tütarettevõtja välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel järgmisi valuutakursse:

- vara ja kohustuste kirjed hinnatakse ümber aruandeperioodi lõpu Euroopa Keskpanka kursi alusel;
- tulud ja kulud hinnatakse ümber perioodi keskmise kursiga (v.a juhul, kui seda keskmist ei saa lugeda tulude ja kulude tekkimise päeva kursside kumulatiivse mõju mõistlikuks ümardamiseks; sel juhul tulud ja kulud hinnatakse ümber nende tekkimise päeva kursiga); ja
- ümberhindluse vahe kajastatakse omakapitalis eraldi kirjel „Realiseerimata kursivahed”.

Tütarettevõtja omandamisel tekkinud firmaväärtust ning selle omandamisega seotud varade ja kohustuste bilansiliste maksumuste õiglase väärtuse korrigeerimisi käsitatakse tütarettevõtja varade ja kohustustena ning hinnatakse ümber aruandeperioodi lõpu kursi alusel.

Ükski kontserni kuuluvatest tütarettevõtjatest ei tegutse hüperinflatiivses majanduskeskkonnas.

2.6 Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on finantsseisundi aruandes jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äritsükli käigus. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg saabub järgmise majandusaasta jooksul või mis tõenäoliselt tasutakse järgmisel majandusaastal või kontserni tavapärase äritsükli käigus. Kõik ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

2.7 Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitatakse materiaalselt vara, mida kasutatakse äritegevuses ning mille eeldatav kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalselt põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloolise soetusmaksumuse vähendamisel akumuleeritud kulumi ja väärtuse languse võrra. Vara ajalooline soetusmaksumus sisaldab kulutusi, mis on otseselt seotud vara omandamisega. Ostetud põhivara soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid. Omavalmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb valmistamisel ja kasutuselevõtul tehtud kulutustest materjalidele, teenustele ja tööjõule.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võlainstrumendiga, kapitaliseeritakse sellega seotud

laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on valmis või selle kasutamine on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult juhul, kui on tõenäoline, et kontsern saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse finantsseisundi aruandest maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Maad ei amortiseerita. Muu põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Eeldatavad kasulikud eluead on järgmised:

Hooned	30-40 aastat
Rajatised, sh elektriliinid	12,5-50 aastat
muud rajatised	10-40 aastat
Masinad ja seadmed, sh elektriülekaneseadmed	5-40 aastat
elektrijaamade seadmed	7-20 aastat
muud masinad ja seadmed	3-30 aastat
Muu põhivara	3-8 aastat

Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga inventeeritakse aasta-inventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatust, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasulikku eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Varad hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varade kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest (lisa 2.9).

Põhivara müügist saadud kasumite ja kahjumite leidmiseks lahutatakse müügitulust müüdüd varade jääkväärtus. Vas-tavad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud” või „Muud tegevuskulud”.

2.8 Immateriaalne vara

Immateriaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontserni poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalset põhivara (v.a firmaväärtus) amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Immateriaalse põhivara väärtuse langust hinnatakse juhul, kui eksisteerib sellele viitavaid asjaolusid, samamoodi materiaalse põhivara väärtuse languse hindamisega (v.a firmaväärtus). Määramata tähtajaga immateriaalse põhivara

ning kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetavat väärtust kontrollitakse kord aastas, võrreldes nende kaetavat väärtust bilansilise jääkväärtusega.

(a) Firmaväärtus

Firmaväärtus tekib tütar-, sidus- ja ühissettevõtjate omandamisel ja kujutab endast summat, mille võrra üleantud tasu ületab kontsernile kuuluvat osa investeringuobjekti eraldi identifitseeritavate varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste ning mittekontrolliva osaluse õiglast väärtust.

Äriühenduses omandatud firmaväärtust ei amortiseerita, selle asemel jagatakse firmaväärtus väärtuse languse kontrollimiseks raha teenivatele üksustele ning viiakse iga aruandeperioodi lõpul (või tihemini, kui mõni sündmus või asjaolude muutus sellele viitab) läbi raha teeniva üksuse väärtuse test. Firmaväärtus jagatakse raha teenivatele üksustele, mis eeldatavasti saavad firmaväärtuse tekitanud äriühenduse sünergiast kasu. Firmaväärtus jagatakse raha teenivale üksusele või üksuste grupile, mis ei või olla suurem kui ärisegment. Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele juhul, kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata. Finantsseisundi aruandes kajastatakse firmaväärtust jääkmaksumuses (soetusmaksumus miinus väärtuse langus) (lisa 2.9). Tütarettevõtja müügist saadud kasumi või kahjumi arvestamisel arvestatakse firmaväärtuse jääkmaksumus müüdüd tütarettevõtja vara jääkmaksumuse hulka.

(b) Arendustegevusega seotud kulutused

Arendustegevusega seotud kulutused on tekkinud uurimistulemuste rakendamisel uute toodete ja protsesside väljatöötamiseks. Arendustegevusega seotud kulutused kapitaliseeritakse juhul, kui on täidetud kõik IAS 38

kriteeriumid. Kapitaliseeritud arendustegevusega seotud kulutused amortiseeritakse perioodi jooksul, mil eeldatavasti uued tooted on kasutusel. Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbiviidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulusid ei kapitaliseerita.

(c) Lepingulised õigused

Äriühenduste käigus omandatud lepingulised õigused kajastatakse soetamise hetkel õiglases väärtuses ning pärast algset arvelevõtmist soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum. Lepingulised õigused amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil eeldatava lepingulise õiguse kehtivuse perioodi jooksul.

(d) Tarkvara

Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel. Immateriaalse varana kajastatakse ostetud arvutitarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud, mis on otseselt seotud selliste eristatavate tarkvaraobjektide arendamisega, mis on kontserni poolt kontrollitavad, kajastatakse immateriaalse varana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- tarkvara kasutuskõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- juhatus kavatses tarkvara valmis saada ja seda kasutada;
- tarkvara on võimalik kasutada;
- on võimalik näidata, kuidas tarkvara loob tõenäolist tulevast majanduslikku kasu;
- tarkvara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid;

- tarkvara arendustegevusega seotud kulutusi saab usaldusväärset mõõta.

Kapitaliseeritavad arvutitarkvara arenduskulud hõlmavad tööjõukulusid ning muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Arenduskulud, mis ei vasta eeltoodud tingimustele, kajastatakse kuludena. Tarkvaraga seotud kulutusi, mis on algselt kajastatud kuludena, ei kajastata hilisemal perioodil immateriaalse varana. Arvutitarkvara kulud amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul, mille pikkus on kuni 7 aastat.

(e) Maakasutusõigused

Immateriaalse varana kajastatakse kontserni kasuks seotud hoonestusõiguste ja servituutide eest tasutud väljamaksed, mis vastavad immateriaalse põhivarana kajastamise kriteeriumidele. Maakasutusõiguste kulud amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil lepinguperioodil jooksul, mille pikkus võib olla kuni 99 aastat.

(f) Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud

Kontserni poolt kontrollitavaid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse immateriaalse käibevarana. Riigilt tasuta saadud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse nullmaksumuses. Juurde ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid kajastatakse ostuhinnas või turuhinnas, kui kontsern on soetanud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud eeldatavast vajadusest rohkem ja need kavatsetakse müüa. Kui emiteeritud kasvuhoonegaaside kogus ületab riigilt tasuta saadud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hulka, moodustatakse puudujääva koguse ulatuses eraldis (lisa 2.24).

(g) Maavarade uuringu ja hindamise varad

Maavarade uuringu ja hindamise varadena kajastatakse väljaminekuid, mis on seotud uuringuks õiguse omandamisega, topograafiliste, geoloogiliste, geokeemiliste ja geofüüsiliste uuringutega, uurimusliku puurimisega, proovide võtmise ja maavarade kaevandamise tehnilise teostatavuse ja majandusliku tasuvuse hindamisega.

Maavarade uuringu ja hindamise varad võetakse algselt arvele soetusmaksumuses. Sõltuvalt varade olemusest liigitatakse maavarade uuringu ja hindamise varad kas immateriaalseteks või materiaalseks varadeks. Infrastruktuuri rajatiste ehitamise, paigaldamise ja komplekteerimise kulud võetakse arvele materiaalse põhivara objektidena, ülejäänud uurimise ja hindamise varad kajastatakse immateriaalsete varadena. Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse maavarade uuringu ja hindamise varasid soetusmaksumuse mudeli alusel.

Maavarade uuringu ja hindamise varade väärtuse langust hinnatakse (lisa 2.9), kui on ilmnenu üks või mitu alljärgnevat asjaolu:

- periood, mil kontsernil on õigus teha uuringuid teatud piirkonnas, on lõppenud või lõpeb lähitulevikus ja selle pikendamist ei eeldata;
- olulisi väljaminekuid maavarade edaspidiseks uuringuks ja hindamiseks teatud piirkonnas ei ole eelarvestatud ega planeeritud;
- maavarade uuringu ja hindamise tulemusena teatud piirkonnas ei ole avastatud maavarade majanduslikult tasuvaid koguseid ja kontsern on otsustanud lõpetada sellise tegevuse antud piirkonnas;
- on olemas piisavaid andmeid, mis viitavad sellele, et kuigi arendustegevus teatud piirkonnas tõenäoliselt

jättkub, on vähetõenäoline, et uuringu ja hindamise varade bilansiline maksumus kaetakse täielikult eduka arendustegevuse või müügi teel.

(h) Kaevandamisõigused

Kaevandamisõigusi kajastatakse finantsseisundi aruandes immateriaalse käibevarana või põhivarana sõltuvalt eeldatavast realiseerimise perioodist. Riigilt tasuta saadud kaevandamisõigusi kajastatakse nullmaksumuses. Kaevandamisõiguste tasu, mida makstakse kaevandatud maavara koguse alusel, kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel (lisa 2.22).

2.9 Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga varasid (näiteks firmaväärtust ja immateriaalseid varasid, mis ei ole veel kasutamiseks valmis) ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas nende väärtuse langust. Amortiseeritavate varade ja maa puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui teatud sündmused või asjaolude muutused viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Varad hinnatakse alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui varade kaetav väärtus on väiksem bilansilisest jääkväärtusest. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha lahutatud müügikulutused, pole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste rahavoogude nüüdsväärtusena.

Varade väärtuse langust hinnatakse juhul, kui sellele viitavad võimalikud järgmised asjaolud:

- sarnaste varade turuväärtus on langenud;
- üldine majanduskeskkond ja turusituatsioon on halvenenud, mistõttu on tõenäoline, et varadest genereeritav tulu väheneb;
- turu intressimäärad on tõusnud;
- varade füüsiline seisund on järsult halvenenud;
- varadest saadavad tulud on väiksemad planeeritust;
- mõningate tegevusvaldkondade tulemused on oodatust halvemad;
- teatava raha teeniva üksuse tegevus kavatakse lõpetada.

Samuti kontrollitakse väärtuse langust, kui kontsern tuvastab teisi vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha teeniva üksuse) kohta. Raha teenivaks üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse koheselt kasumiaruandes kuluna.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb asjaolusid, mis viitavad sellele, et eelmistel aastatel vara, v.a firmaväärtuse, kohta kajastatud kahjumit väärtuse langusest enam ei eksisteeri või see on vähenenud. Iga sellise asjaolu esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust uuesti. Vastavalt testi tulemustele võidakse allahindlus kas osaliselt või täielikult tühistada. Firmaväärtuse väärtuse langusest kajastatud kahjumit järgmisel perioodil ei tühistata.

2.10 Põhivarade (või müügigruppide) liigitamine müügiks hoitavaks

Põhivara või müügigrupp liigitatakse müügiks hoitavaks, kui selle bilansiline jääkmaksumus kaetakse peamiselt müügitehinguga, mitte jätkuva kasutusega, ja müük on väga tõenäoline. Varasid hinnatakse bilansilises jääkmaksumuses või õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

2.11 Finantsvarad

2.11.1 Klassifitseerimine

Kontsernile kuuluvad finantsvarad on klassifitseeritud järgmistesse kategooriatesse: õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, müügiootel finantsvarad ning laenud ja nõuded. Finantsvarade klassifitseerimise aluseks on finantsvarade soetamise eesmärk. Finantsvara kategooria määrab juhatus finantsvara esmasel kajastamisel.

(a) Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad on kauplemise eesmärgil hoitavad finantsvarad, mis on soetatud edasimüügiks lähitulevikus. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse ka tuletisinstrumente, v.a juhul, kui need on määratletud ja efektiivsed riskimaandamisinstrumentid. Finantsseisundi aruandes kajastatakse kõiki sellesse kategooriasse kuuluvaid varasid käibevaradena.

(b) Müügiootel finantsvarad

Müügiootel finantsvarad on tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis on määratletud müügiootel olevateks või ei ole klassifitseeritud teistesse kategooriatesse. Müügiootel finantsvarasid kajastatakse pikaajaliste finantsinvesteeringutena, välja arvatud juhul, kui finantsvara aegub või kontsern kavatseb selle müüa 12 kuu jooksul aruandeperioodi lõpust.

(c) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenusid ja nõudeid kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui laenu või nõude tähtaeg on aruandeperioodi lõpu seisuga üle 12 kuu. Sellisel juhul kajastatakse neid põhivaradena. Laenude ja nõuete kategoorias on kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha ja raha ekvivalendid”, „Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades”, „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded”.

2.11.2 Kajastamine ja mõõtmine

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse või nende kajastamine lõpetatakse, kasutades väärtuspäevapõhist arvestust. Finantsvarad, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses, millele liidetakse tehingukulud. Finantsvarad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses ja omandamisega seotud tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena. Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või on üle antud ja üle on läinud ka oluline osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüve-

dest. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaid finantsvarasid ning müügiootel finantsvarasid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist õiglasel väärtuses. Laenusid ja nõudeid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumus, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kasumeid ja kahjumeid õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade ümberhindlusest kajastatakse kasumiaruande real „Finantstulud või -kulud” nende tekkimise perioodil (lisa 31). Intressitulu müügiootel finantsvaradelt ning laenudelt ja nõuetelt kajastatakse kasumiaruande finantstulude real (lisa 31). Kontsern ei ole saanud aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil intressitulu ega dividenditulu õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavatelt finantsvaradelt.

Kasum/kahjum müügiootel finantsvarade õiglase väärtuse muutusest kajastatakse muus koondkasumis.

Börsil noteeritud finantsvarade õiglase väärtuse aluseks võetakse aruandeperioodi lõpul kehtinud pakkumishind. Börsil noteerimata finantsvarade õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse erinevaid hindamistehnikaid. Sõltuvalt finantsvara liigist võetakse aluseks sarnaste finantsvarade noteeritud turuhinnad, vahendajate noteeringud või hinnangulised diskonteeritud rahavood. Kontsern kasutab mitmeid erinevaid meetodeid ja teeb oletusi, mis põhinevad iga aruandeperioodi lõpu turutingimustel. Tuletisinstrumentide õiglane väärtus leitakse börsi noteeringute alusel.

2.12 Finantsinstrumentide saldeerimine

Finantsvara ja finantskohustusi saldeeritakse ja esitatakse bilansis netosummana ainult siis, kui kontsernil on juriidiliselt rakendatav õigus kajastatud summasid saldeerida ja kontsern kavatses neid kas saldeerida netoalusel või realiseerida vara ja tasuda kohustuse samaaegselt.

2.13 Finantsvarade väärtuse langus

(a) Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb finantsvara või finantsvarade grupi võimaliku väärtuse langusele viitavaid objektiivseid tõendeid. Finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud ja kahjumid väärtuse langusest tekivad siis ja ainult siis, kui väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid, mis on tekkinud ühe või mitme sündmuse (kahjumit põhjustav sündmus) tagajärjel pärast vara esmast kajastamist ja see kahjumit põhjustav sündmus (või sündmused) mõjutab (mõjutavad) finantsvara või finantsvarade rühma hinnangulisi tulevasi rahavoogusid, mida saab usaldusväärsetl prognoosida.

Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele, võivad olla võlgniku või võlgnike grupi olulised finantsraskused, kohustuste mittetäitmine või maksejõuetus intressi või põhimaksete osas, pankrotistumise tõenäosus või finantsiline ümberorganiseerimine, ning kättesaadavatest andmetest järeldatav tulevaste rahavoogude oluline vähenemine, nagu muutused võlgnevustes või majanduslike tingimuste muutused, mis on seostatavad kohustuste rikkumisega.

Laenude ja nõuete kategooria puhul on väärtuse languse kahjumiks vahe varade bilansilise maksumuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude (v.a tulevased krediidi-kahjumid, mis ei ole veel tekkinud) nüüdisväärtuse vahel, mida on diskonteeritud finantsvara algse sisemise intressimääraga. Finantsvara bilansilist maksumust vähendatakse ning arvestatud kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Kui laenul või müügiotel finantsvaral on muutuv intressimäär, kasutatakse väärtuse languse arvestamisel diskontomäärana lepinguga määratud sisemist intressimäära. Praktelistel kaalutlustel võib kontsern kasutada väärtuse languse määramisel ka õiglast väärtust, mis on arvutatud turul jälgitavate hindade alusel.

Kui järgneval perioodil väärtuse languse summa väheneb ja vähenemine on seostatav sündmusega, mis leidis aset peale väärtuse languse kajastamist (näiteks võlgniku krediidireitingu paranemine), kajastatakse väärtuse languse tühistamine kasumiaruandes.

(b) Müügiotel finantsvarad

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb finantsvara või finantsvarade grupi võimaliku väärtuse langusele viitavaid objektiivseid tõendeid. Võlakirjade puhul kasutab kontsern hindamiseks punktis (a) toodud kriteeriume. Omakapitaliinvesteeringute puhul loetakse asjaoluks, mis viitab väärtuse langusele, ka seda, kui väärtpaberi õiglane väärtus on langenud jätkuvalt oluliselt alla soetusmaksumuse. Kui selliseid asjaolusid esineb, eemaldatakse kumulatiivne kahjumi summa, mida mõeldakse soetusmaksumuse ning hetke õiglase väärtuse ja varasemalt kasumiaruandes kajastatud väärtuse languse vahena, omakapitalist ja kajastatakse kasumiaruandes. Omakapitaliinstrumentidelt arvestatud väärtuse languse

summasid, mida on kajastatud kasumiaruandes, ei tühistata järgnevatel perioodidel läbi kasumiaruande. Kui müügiootel finantsvarana kajastatud võlainstrumendi õiglane väärtus järgneval perioodil suureneb ja suurenemine on seostatav sündmusega, mis leidis aset pärast väärtuse languse kajastamist kasumiaruandes, kajastatakse väärtuse languse tühistamine kasumiaruandes.

2.14 Tuletisinstrumendid ja riskimaandamine

Tuletisinstrumente kajastatakse nende esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtuses tuletisinstrumendi lepingu sõlmimise kuupäeval. Pärast esmast kajastamist hinnatakse neid iga aruandeperioodi lõpul ümber nende õiglasele hetkeväärtusele. Väärtuse muutusest tekkinud kasumi või kahjumi kajastamise meetod sõltub sellest, kas tuletisinstrument on määratletud riskimaandamisinstrumentina ja kui on, siis maandatava objekti olemusest. Kontsern kasutab rahavoo riskimaandamisinstrumente, mille eesmärgiks on maandada vedelkütuste ja elektri hinna muutumise riski.

Tehingu sõlmimisel dokumenteerib kontsern riskimaandamisinstrumentide ja maandatavate objektide vahelise suhte, riskimaandamise eesmärgid ja erinevate riskimaandamistehingute sooritamise strateegia. Samuti dokumenteeritakse ja testitakse nii tehingu sõlmimisel kui ka jooksvalt seda, kas riskimaandamistehingutes kasutatavad tuletisinstrumendid on efektiivsed maandatavate objektide rahavoogude muutuste tasaarveldamisel.

Riskimaandamise eesmärgil kasutatavate tuletisinstrumentide õiglasel väärtused on esitatud lisa 13. Omakapitalis kajastatud riskimaandamisreservi liikumised on esitatud lisa 21. Riskimaandamise tuletisinstrumentide kogu õiglast väärtust liigitatakse kas pikaajalise vara või kohustusena, kui maanda-

tava objekti järelejäänud realiseerumise periood on pikem kui 12 kuud, ja lühiajalise vara või kohustusena, kui maandatava objekti järelejäänud realiseerumise periood on lühem kui 12 kuud. Kauplemise eesmärgil soetatud tuletisinstrumendid klassifitseeritakse lühiajalise vara või kohustusena.

(a) Rahavoo riskimaandamine

Rahavoo riskimaandamisena määratletud ja selleks kvalifitseeruvate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa kajastatakse muus koondkasumis. Ebaefektiivse osaga seotud kasumit või kahjumit kajastatakse koheselt kasumiaruandes saldeeritult muude äritulude või muude tegevuskuludena.

Omakapitalis kajastatud summasid kajastatakse kasumiaruandes nendel perioodidel, mil maandatav objekt mõjutab kasumit või kahjumit (näiteks, kui leiab aset maandatav müük).

Kui riskimaandamisinstrument aegub või müüakse või kui maandamine ei vasta enam riskimaandamisarvestuse kriteeriumidele, jääb omakapitalis sisalduv kumulatiivne kasum või kahjum omakapitali ja kajastatakse kasumiaruandes eeldatava tulevikusündmuse lõplikul kajastamisel. Kui prognoositava tehingu toimumist enam ei eeldata, kajastatakse omakapitalis sisalduv riskimaandamisinstrumenti kasum või kahjum kasumiaruandes kohe saldeeritult muu äritulu või muu tegevuskuluna.

Riskimaandamisinstrumentid, mis on kombineeritud erinevatest tuletisinstrumentidest kajastatakse kuni kõigi komponentide omandamiseni õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

(b) Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad tuletisinstrumentid

Tuletisinstrumente, mida ei ole määratletud riskimaandamisinstrumentidena, kajastatakse õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande. Selliste tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasum ja kahjum kajastatakse kasumiaruandes muu äritulu või muu tegevuskuluna.

(c) Tuletisinstrumentid oma tarbeks kaupade ostuks

Tuletisinstrumentide lepinguid, mis on sõlmitud ja mida edaspidi kasutatakse alusvaraks olevate kaupade saamiseks kooskõlas kontserni eeldatavate ostuvajadustega, kajastatakse analoogselt tavapärase kaupade ostuga. Näiteks futuurlepinguid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostuks, mis on vajalikud kontserni elektritootmise eesmärgil, ei kajastata finantsseisundi aruandes tuletisinstrumentidena, vaid ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud kajastatakse futuurlepingute realiseerumise hetkel, kui ostetud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud kantakse kontsernile üle, immateriaalsete varadena. Enne realiseerumise tähtaega tehingupartnerile tehtud maksed kajastatakse ettemaksetena immateriaalse põhivara eest.

Kui lepingute tingimused lubavad ühel osapoolel seda tasarveldada rahas või muu finantsinstrumentiga või lepingute sisuks olev alusvara on kergesti rahaks vahetatav, hinnatakse lepinguid, et teha kindlaks, kas nende suhtes saab rakendada arvestuspõhimõtteid, mida rakendatakse oma tarbeks kasutatavatele kaupadele. Lepinguid, mis ei vasta oma tarbeks kasutatavate kaupade arvestuspõhimõtete rakendamise tingimustele, kajastatakse tuletisinstrumentidena nagu eespool kirjeldatud.

2.15 Varud

Varud kajastatakse soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, kui see on varude soetusmaksumusest madalam. Varude kulusse kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Lõpetamata ja valmistoodangu soetusmaksumusse lülitatakse tooraine kulud, otsesed tööjõukulud ning muud otsesed ja kaudsed kulud (lähitudes tootmisseadmete normaalvõimsusest). Varude soetusmaksumusse ei lülitata laenukasutuse kulusi. Tooraine ja materjali varude soetusmaksumus koosneb ostuhinnast, transpordikuludest ning muudest soetamisega otseselt seotud väljaminekutest.

Neto realiseerimisväärtuseks loetakse eeldatavat müügihinda, mida on vähendatud nende varude müügiga seotud kulutuste võrra.

2.16 Nõuded ostjate vastu

Nõuded ostjate vastu on ostjatelt laekumata arved tavapärase äritegevuse käigus müüdnud kaupade või osutatud teenuste eest.

Nõuded ostjate vastu võetakse algelt arvele nende õiglasest väärtuses ja kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit ning arvestades maha allahindluse. Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine (maksed hilinemine üle 90 päeva maksetähtajast). Olulisi nõudeid hinnatakse individuaalselt. Üle-

jäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas, mida korrigeeritakse lähtudes olemasolevatest tingimustest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa on vahe nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel ning selle arvutamiseks kasutatakse sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes muude tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus finantsseisundi aruandest välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisel vähendatakse kasumiaruande rida „Muud tegevuskulud“.

Nõuded, mille laekumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks nõueteks. Ülejäänud nõuded ostjate vastu kajastatakse pikaajaliste nõuetena. Pikaajalised nõuded ostjate vastu kajastatakse tõenäoliselt laekuva nõude nüüdisväärtuses. Tõenäoliselt laekuva nõude nominaalväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet kajastatakse nõude laekumistähtajani jäänud perioodi jooksul intressituluna, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.17 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse sularaha kasades, arvelduskontosid pankades ja raha teel pankadesse ning lühiajalisi kuni 3-kuulise tähtajaga kõrge likviidsusega investeeringuid pankades.

2.18 Aktsiakapital ja kohustuslik reservkapital

Lihtaktsiad kajastatakse omakapitali koosseisus. Eelisaktsiaid ei ole emiteeritud. Uute aktsiate emiteerimisega seotud omakapitali tehingute tehingukulud kajastatakse

omakapitalist mahaarvamisenä eeldusel, et need on käsitavad omakapitali tehinguga otseselt kaasnevate vältimatute lisakuludena. Üldkoosoleku poolt otsustatud, kuid äriregistris veel registreerimata aktsiad kajastatakse omakapitali real „Registreerimata aktsiakapital“.

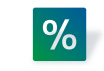
Äriseadustiku nõuete kohaselt peab emaettevõtja moodustama puhaskasumist kohustusliku reservkapitali, mille miinimumsuurus on 1/10 aktsiakapitalist. Iga-aastase kohustusliku eraldise suurus on 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kuni reservkapitali määra täitumiseni. Reservkapitali võib kasutada kahjumite katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks.

2.19 Võlad hankijatele

Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuda hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Võlad, mille tasumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks kohustusteks. Ülejäänud võlad hankijatele kajastatakse pikaajaliste kohustustena. Võlad hankijatele võetakse algselt arvele õiglases väärtuses ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.20 Võlakohustused

Võlakohustused võetakse algselt arvele õiglases väärtuses vähendatuna tehingukulude võrra ning kajastatakse pärast esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes kuluna võlakohustuse kehivuse perioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Laenulepingute sõlmimisel makstavaid teenustasusid kajastatakse laenukasutuse kuludena selles ulatuses, mille osas on tõenäoline, et kontsern laenu välja võtab. Sellised teenustasud kajastatakse finantsseisundi aruandes tulevaste perioodide kuludena ja kajastatakse laenukasutuse kuluna, kui laenu väljavõtmine aset leiab.

Võlakohustusi kajastatakse lühiajaliste kohustustena, välja arvatud juhul, kui kontsernil on tingimusteta õigus lükata kohustuse täitmist edasi vähemalt 12 kuu võrra pärast aruandeperioodi lõppu.

2.21 Laenukasutuse kulutused

Üldotstarbelised ja kindla otstarbega laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seotud tingimustele vastavate varade soetamise, ehitamise ja tootmisega, milleks on vara, mille otstarbekohasesse kasutus- või müügi valmidusse viimine võtab olulisel määral aega, lisatakse varaobjektide soetusmaksumusse kuni hetkeni, mil varad on valmis nende ettenähtud kasutuseks või müügiks.

Kapitaliseeritavate laenukasutuste summat vähendatakse laenatud summade ajutisest investeerimisest teenitud tulu võrra. Kõik muud laenukasutuse kulutused kajastatakse kasumiaruandes kuludena nende tekkimise perioodil.

2.22 Maksustamine

(a) Dividendi tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtja aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1. jaanuarist 2008 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 21/79 väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

(b) Muud maksuliigid Eestis

Maksuliik	Maksumäär
Sotsiaalmaks	33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt
Töötuskindlustusmaks	1,4% töötajatele tehtud väljamaksetelt
Erisoodustuste tulumaks	21/79 töötajatele tehtud erisoodustustelt
Müügimaks	Kuni 2011. aasta 31. detsembrini 1% Tallinna territooriumil füüsilistele isikutele müüdud kaupade ja teenuste maksumusest (v.a elektri- ja soojusenergia müük ja e-kaubandus)
Saastetasud	Saasteainete tonnimäärade alusel saasteainete viimise eest atmosfääri, veekogudesse, põhjavette ja pinnasesse ning jäätmete keskkonda paigutamise eest
Põlevkivi kaevandamisõiguse tasu	1,32 eurot kaevandatud põlevkivi tonni kohta (2011. aastal 1,10 eurot kaevandatud põlevkivi tonni kohta)
Vee erikasutusõiguse tasu	1,59–145,46 eurot/1000 m ³ veekogust või põhjaveekihi võetud vee kohta (2011. aastal 1,59–132,23 eurot/1000 m ³ veekogust või põhjaveekihi võetud vee kohta)
Maamaks	0,1–2,5% maa maksustamishinnast aastas
Raskeveokimaks	3,50 – 232,60 eurot/kvartalis veoauto kohta
Elektrienergia aktsiisimaks	4,47 eurot/MWh elektrienergia kohta
Maagaasi aktsiisimaks	23,45 eurot/1000 m ³ maagaasi kohta
Põlevikivikütteõli aktsiisimaks	15,01 eurot/1000 kg põlevikivikütteõli kohta
Põlevkivi aktsiisimaks	0,15 eurot gigadžauli kohta
Ettevõtja tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt	21/79 ettevõtlusega mitteseotuks loetavatelt kuludelt

(c) Tulumaksumäärad välisriikides, kus toimub kontserni tegevus

Jordaania	Residendist juriidiliste isikute Jordaania teenitud tulu maksustatakse tulumaksumääraga 14–30%
Läti	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 15%
Leedu	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 15%
Soome	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 24,5% (kuni 2011. aasta 31. detsembrini 26%)
USA	Residendist juriidiliste isikute tulu maksustatakse maksumääraga 35%

(d) Edasilükkunud tulumaks

Välismaal asuvates tütarettevõtjates kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustust, kui on tekkinud ajutised erinevused konsolideeritud varade ja kohustuste bilansiliste väärtuste ning maksustamisbaasi vahel. Edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustuse kajastamisel kasutatakse bilansilise kohustuse meetodit. Edasilükkunud tulumaksukohustusi ei kajastata juhul, kui need tekivad firmaväärtuse esmasel arvelevõtmisel; samuti ei kajastata edasilükkunud tulumaksu, kui see tekib varade ja kohustuste esmasel arvelevõtmisel sellise tehingu puhul, mis ei ole äriühendus ja mis ei mõjuta tehingu toimumise ajal ei raamatupidamislikku kasumit ega ka maksustatavat kasumit. Edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel kasutatakse maksumäära, mida eeldatavasti rakendatakse arvestuse aluseks oleva vara realiseerimise või kohustuse tasumise perioodil, lähtudes aruandeperioodi lõpul kehtinud tulumaksumääradest ja maksustamist reguleerivatest seadustest.

Edasilükkunud tulumaksu vara kajastatakse ulatuses, mille suhtes kontsernil on küllaldaselt tõendeid, et tulevikus tekib piisavalt maksustatavat kasumit, mille suhtes saab kasutada tekkinud ajutisi erinevusi. Kontsern kajastab edasilükkunud tulumaksu kõigisse tütar- ja sidusettevõtjatesse tehtud investeeringutega seotud maksustatavate ajutiste erinevuste puhul, välja arvatud juhul, kui kontsern saab kontrollida ajutise erinevuse tühistumise ajastamist ja on tõenäoline, et ajutine erinevus ei tühistu lähimas tulevikus.

Seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 ei olnud kontsernil edasilükkunud tulumaksuvara ega -kohustusi.

2.23 Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi.

Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitised on hüvitised, mida makstakse, kui kontsern otsustab lõpetada töösuhte töötajaga enne tavapärasest pensionilejäämise kuupäeva või kui töötaja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Kontsern kajastab töösuhte lõpetamise hüvitisi kohustusena ja kuluna juhul ja ainult juhul, kui kontsern on selgelt kohustunud lõpetama töösuhte töötajatega vastavalt tagasivõetamatule plaanile. Kui töötajatele on tehtud pakkumine, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist, kajastatakse töösuhte lõpetamise hüvitised vastavalt pakkumise vastu võtnud töötajate arvule. Hüvitised, mis makstakse välja hiljem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu, diskonteeritakse nüüdisväärtusesse. Restruktureerimiste käigus toimuvate koondamiste puhul moodustatakse koondamiseraldised (lisa 2.24).

Muud hüvitised töötajatele

Kollektiivlepingutest ja muudest lepingutest tulenevate endiste töötajate hüvitiste ning tervisekahjustuste hüvitiste katteks on moodustatud eraldised (lisa 2.24).

2.24 Eraldised

Eraldisi kajastatakse juhul, kui kontsernil on minevikus aset leidnud sündmustest tulenev seaduslik või faktiline kohustus, kohustuse realiseerumine nõuab ressursidest loobumist ja kohustuse suurus on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldisi kajastatakse kohustuse täitmiseks vajalike kulutuste nüüdisväärtuses, kasutades intressimäära, mis kajastab turu hinnanguid raha hetkeväärtusele ja kohustusele iseloomulikele riskidele. Eraldiste suurenemist seoses realiseerumistähtaja lähenemisega kajastatakse kasumiaruandes intressikuluna.

Eraldiste kajastamisel lähtutakse juhtkonna hinnangust, kasutades vajadusel ekspertide abi. Eraldisi ei moodustata tulevikus aset leidvate tegevuskahjumite katteks.

Mitmete sarnaste kohustuste olemasolu korral määratakse kohustuste täitmiseks vajalike ressursside vähenemise tõenäosus kindlaks, vaadeldes kohustuste klassi kui üht tervikut. Kuigi iga üksiku objekti puhul võib ressursside vähenemise tõenäosus olla väike, võib kohustuste klassi osas tervikuna ressursside teatav vähenemine osutada tõenäoliseks. Sellisel juhul eraldis kajastatakse (kui teised kajastamiskriteeriumid on täidetud).

Eraldised vaadatakse üle iga aruandeperioodi lõpul ja korrigeeritakse lähtudes selle hetke parimast hinnangust. Eraldiste moodustamisega seotud kulu kajastatakse kasumiaruandes ärikuludes või põhivara soetusmaksumuses,

kui eraldise moodustamine on seotud demonteerimise, ümberpaigutamise või taastamiskohustusega, mis on tekkinud varaobjekti soetamise või varaobjekti teatud perioodi jooksul kasutamise tagajärjel.

Eraldisi kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks need olid moodustatud.

Kui eeldatakse, et teine osapool hüvitab mõned või kõik eraldise täitmiseks vajalikud kulutused, kajastatakse hüvitis juhul ja ainult juhul, kui hüvitise saamine pärast kohustuse täitmist kontserni poolt on praktiliselt kindel. Hüvitist käsitatakse eraldi varana. Hüvitisena kajastatud summa ei tohi ületada eraldise summat.

(a) Kollektiivlepingust tulenevate kohustuste ja tervisekahjustuste hüvitamise eraldised

Kui kontsernil on tekkinud kohustus maksta oma endistele töötajatele töösuhtejärgseid hüvitisi, moodustatakse nimetatud kulutuste katmiseks vastav eraldis. Eraldiste hindamisel võetakse arvesse võetud kohustustes seatud tingimused ning eeldatav väljamakseid saavate isikute arv. Tervisekahjustuste hüvitamise eraldised moodustatakse kohtuotsuste alusel väljamõistetud hüvitiste maksmiseks, võttes aluseks eeldatava väljamakse perioodi.

(b) Keskkonnakaitse eraldised

Keskkonnakaitse eraldised moodustatakse enne aruandeperioodi lõppu toimunud keskkonnakahjustuste suhtes juhul, kui nende kahjustuste likvideerimise nõue tuleneb seadusest või kui kontserni senine keskkonnavaline tegevuspraktika on näidanud, et kontsernil on faktiline kohustus kahjustused vabatahtlikult likvideerida. Eraldiste määramiseks on kasutatud ekspertide hinnanguid ning keskkonnakaitseliste tööde teostamisel saadud kogemusi.

(c) Mäetööde lõpetamise eraldised

Mäetööde lõpetamise eraldised moodustatakse kaevanduste ja karjääride sulgemisega seotud kulutuste katmiseks, kui kulutuste tegemise nõue tuleneb seadusest. Eraldiste määramiseks on kasutatud ekspertide hinnanguid ning mäetööde lõpetamisega seotud tööde teostamisel saadud kogemusi.

(d) Koondamiseraldised

Koondamiseraldised on moodustatud töötajate koondamisega seotud kulutuste katteks, kui kontsern on avalikustanud restruktureerimiskava, milles on kirjeldatud kavaga kaasnevaid kulutusi, mõjutatud äritegevust või äritegevuse osa, peamisi ümberstruktureerimisest mõjutatud asukohti, oma töölepingu lõpetamise eest hüvitist saavate töötajate asukohti, funktsioone ja hinnangulist arvu, plaani rakendamise ajakava, ning on tekitanud asjaomastes isikutes õigustatud ootuse, et kontsern teostab ümberstruktureerimise, olles kas alustanud kõnealuse kava elluviimist või teavitanud asjaomaseid isikuid kava põhipunktidest.

(e) Varade demonteerimise kulude eraldised

Varade demontaažikulude eraldised moodustatakse varade tulevase demonteerimisega seotud hinnanguliste kulutuste katteks, kui varade demonteerimise kohustus tuleneb seadusest või kui kontserni senine tegevuspraktika on näidanud, et kontsernil on faktiline kohustus kulutused teha. Varade demontaažikulude nüüdisväärtus kajastatakse põhivara soetusmaksimumuses.

(f) Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldised

Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis moodustatakse kasvuhoonegaaside emissiooniga seotud seadusest tulenevate kohustuste katmiseks. Kui emiteeritud kasvuhoonegaaside kogus ületab riigilt tasuta saadud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hulka, moodustatakse puudujääva koguse ulatuses eraldis. Eraldis, mis eeldatavasti kaetakse ostetud lubatud heitkoguse ühikutega, moodustatakse nende heitkoguse ühikute hinna alusel; ülejäänud eraldis tulevikutehingutega fikseeritud ostuhinna (kui selliseid tehinguid on sõlmitud) või aruandeperioodi lõpu turuhinna alusel. Kui kontsern loovutab kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud riigile emiteeritud kasvuhoonegaaside katteks, vähendatakse võrdses koguses ja summas eraldist ja immateriaalset käibevara (lisa 2.8).

(g) Eraldis kahjulike lepingute suhtes

Eraldis kahjulike lepingute suhtes moodustatakse, kui kontsern on sõlminud lepingu, mille täitmisega kaasnevad kulutused ületavad lepingust saadavat majanduslikku kasu. Eraldis moodustatakse summas, mis on väiksem kahest järgnevast: lepingu täitmisega kaasnev kahjum (lepingust tulenevad tulud miinus lepingu täitmisega kaasnevad kulud) või lepingu katkestamisega kaasnev leppetrahv.

2.25 Tingimuslikud kohustused

Võimalikud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusvärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

2.26 Tulude arvestus

Tuluna kajastatakse tavapärase äritegevuse käigus kaupade müügi ja teenuste osutamise eest saadud või saadava tasu õiglast väärtust. Tulu arvestatakse ilma käibemaksuta ning vähendatuna allahindluste võrra pärast kontsernisestest tehingute elimineerimist. Tulu kajastatakse ainult siis, kui tulu suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, on tõenäoline, et kontsern saab tehingust tulenevat majanduslikku kasu, olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale ning on täidetud alltoodud täiendavad kriteeriumid. Tulu suurust loetakse usaldusväärselt mõõdetavaks ainult siis, kui kõik tehinguga seotud asjaolud on selged.

(a) Elektrienergia ja võrguteenuste müügi arvestus

Müügitulu kajastamise aluseks on klientide arvestite näidud. Kliendid teatavad näidud tegeliku tarbimise alusel või need võetakse kauglugemise teel või prognoositakse tarbimisgraafikute alusel. Lisaks võetakse arvesse ka aruandeperioodi lõpu seisuga teatamata, hilinemisega teatatud ning hinnanguliselt valesti teatatud näidud, mille tulemusena kajastab müügitulu täpsemalt tegelikku elektrienergia tarbimist.

(b) Liitumistasude arvestus

Elektrivõrguga liitumisel tasuvad kliendid liitumistasu, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks tehtavad kulutused. Liitumistasud kajastatakse tuluna liitumise tarvis soetatud varade keskmise eluea jooksul, milleks on loetud 32 aastat. Tuludesse kandmata liitumistasu kajastatakse finantsseisundi aruandes pikaajaliste tulevaste perioodide tuludena.

(c) Teenustasu kajastamine valmidusastme meetodil

Lõpetamata ja lõpetatud, kuid tellijatele veel üle andmata teenustelt saadud tulu kajastamisel rakendatakse valmidusastme meetodit. Nimetatud meetodi kohaselt kajastatakse teenuse osutamisest saadav tulu proportsionaalselt ja samades perioodides teenuse osutamisega kaasnevate kuludega. Valmidusastme meetodil arvestatud tulu, mille kohta ei ole tellijale arvet väljastatud, kajastatakse finantsseisundi aruandes viitlaekumisena. Kui aruandeperioodi lõpu seisuga ületab tellijale esitatud vahearvete summa projektile tehtud kulutused ja sellele vastava tuluosa, kajastatakse tellijatelt enamlaekunud summa viitvõlana.

(d) Intressitulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse, kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

(e) Dividenditulu

Dividenditulu kajastatakse, kui kontsernil on tekkinud dividendide saamise õigus.

2.27 Sihtfinantseerimine

Tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse selle õiglasel väärtuses, kui eksisteerib piisav kindlus, et kontsern vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset. Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil.

Varade sihtfinantseerimisi kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt võetakse sihtfinantseerimise arvel soetatud vara finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

2.28 Rendid

Rendi all mõistetakse kokkulepet, mille kohaselt rendileandja annab rentnikule makse või rea maksete eest kokkulepitud ajavahemikuks üle varaobjekti kasutusõiguse. Kapitalirendina klassifitseeritakse rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved on läinud üle rentnikule. Muud rendid kajastatakse kasutusrendina.

(a) Kontserni ettevõtja on rentnik

Kasutusrendi maksed kajastatakse kasumiaruandes kuluna rendiperioodi jooksul võrdsetes osades vähendatuna rendileandjalt saadud stiimulite võrra.

(b) Kontserni ettevõtja on rendileandja

Kasutusrendi tingimustel välja renditud varade suhtes kohaldatakse materiaalsele põhivarale kehtestatud arvestusprintsipi. Rendiperioodi jooksul saadavad maksed kajastatakse kasumiaruandes tuluna rendiperioodi jooksul.

2.29 Dividendide maksmine

Dividende kajastatakse nende väljakuulutamisel jaotamata kasumi vähendamisenä ning kohustusena aktsionäri ees.

2.30 Tehingud seotud osapooltega

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks sidusettevõtjad, Eesti Energia ASi nõukogu ja juhatuse liikmed ning teised isikud ja ettevõtjad, kes saavad kontrollida või oluliselt mõjutada kontserni finants- ja äriotsuseid. Kuna Eesti Energia ASi aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile, loetakse kontserni seotud osapoolteks ka riigi kontrolli või olulise mõju all olevaid üksusi.

3. Finantsriskide juhtimine

3.1 Finantsriskid

Kontserni tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (mis hõlmab valuutariski, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski ja hinnariski), krediidirisk ja likviidsusrisk. Kontserni üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab minimeerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid kontserni finantstegevusele. Kontsern kasutab teatud riskipositsioonide maandamiseks tuletisinstrumente.

Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Riskijuhtimise valdkonda kontsernis juhib juhatuse esimehele ja auditikomiteele alluv riskijuhtimise- ja siseauditi teenistus, kes vastutab kontserni riskijuhtimissüsteemi väljaarendamise, rakendumise ja töökorras hoidmise eest. Kontserni finantsriske juhitakse vastavalt juhatuse poolt heaks kiidetud põhimõtetele kontserni tasandil. Kontserni likviidsus-, intressi- ja valuutariske juhitakse emaettevõtja finantsosakonnas.

(a) Tururiskid

1. Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Valuutariskivabadeks finantsvaradeks ja -kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja -kohustusi. Valuutariskide vältimiseks sõlmitakse pikaajalised võlakohustused ning elektri ekspordi lepingud eurodes.

Kontserni peamine valuutarisk on seotud vedelkütuste müügitehingute selle osaga, mis on tehtud USA dollarites ja mis ei ole maandatud tulevikutehingutega (lisa 13), lisaks on mõned üksikud hanke- ja muud lepingud sõlmitud kontserni ettevõtjate arvestusvaluutast erinevas valuutas. Valdava osa sellistest tehingutest moodustavad USA dollarites sõlmitud tehingud.

Aruandeperioodi lõpu seisuga olid kontsernil järgmised USA dollarites fikseeritud finantsvarad ja -kohustused.

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 18)	7,3	0,1
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	15,3	8,0
Võlad hankijatele ja muud võlad	0,2	1,8

Kui USA dollari vahetuskurss euro suhtes oleks seisuga 31. detsember 2012 olnud 10% (31. detsember 2011: 13%) võrra kõrgem või madalam (kõigi muude näitajate samaks jäädes) oleks kontserni aruandeperioodi kasum olnud 2,2 mln euro võrra suurem/väiksem (2011: 0,8 mln euro võrra suurem/väiksem) tulenevalt raha ja raha ekvivalentide, ostjate nõuete ja muude nõuete ning hankijatele võlgnevuse ja muude võlgade saldode ümberhindlusest.

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade lõikes on avalikustatud lisa 18.

2. Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus muude kui intressimäärariskist või valuutariskist tulenevate turuhindade muutumise tõttu. Hinnariskist on mõjutatud kontserni poolt toodetavate kaupade ja osutatavate teenuste müük vabaturutingimustes, tootmiseks vajalike ressursside ost ning õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad.

2.1 Kaupade ja teenuste hinnarisk

Olulisemad kaupade ja teenuste hinnariskid on elektrienergia ja vedelkütuste müügi ning kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu hinnarisk. Kaupade ja teenuste müügi ning kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu hinnariski maandamiseks kasutab kontsern erinevaid tuletisinstrumente. Elektrienergia hinna muutumise riski maandamiseks kasutatakse *forward*- ja optioonilepinguid, mis on sõlmitud kindla koguse elektrienergia müügiks igal kauplemistunnil. Elektribörsi Nord Pooli kaudu müüdava elektrienergia tulevikutehingute maht sõltub elektrienergia turuhinna ja kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hinna vahest. Vedelkütuste hinna muutumise riski maandamiseks kasutatakse *swap*- ja optioonitehinguid. Nende tehingutega kohustub kontsern või tehingupartner maksma fikseeritud hinna ja turuhinna vahe arvestusperioodil. Kontserni riskimaandamise põhimõtete kohaselt on riskimaandamistehingute teostamise eesmärgiks kindlustada etteantud kasum pärast muutuvkulusid. Alusvara kogus, mille riske maandatakse, määratakse iga perioodi kohta eraldi. Hinnariski maandamise tehingutele on sea-

tud hinna alampiir, millest alates tehinguid võib sooritada. Tehingute sooritamise maht sõltub alusperioodi aja-horisondist ja pakutavast lepinguhinnast.

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostmise vajadus tekib, kui CO₂ emissioon ületab riigi poolt tasuta eraldatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hulka. Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hinna muutuse riski maandamiseks kasutab kontsern optiooni- ja futuurlepinguid (lisa 13). Juhatus on kinnitanud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse kauplemise reeglid, mille kohaselt ostetakse puudujääv kogus hajutatult kogu aasta jooksul, lähtudes eeldatavast kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse puudujäägist.

2.2 Õiglasest väärtustes muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade hinnarisk

Õiglasest väärtustes muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade hinnarisk seisneb selles, et intressi- ja rahaturufondide osakute turuväärtus võib muutuda tule-nevalt fondi netovarade turuväärtuse muutusest.

Võimalikud muudatused õiglasest väärtustes muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade õiglasest väärtuses ei oleks avaldanud olulist mõju kontserni aru-andeaasta kasumile.

3. Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu.

Rahavoogude intressimäära risk tekib kontserni ujuva intressimääraga võlakohustustest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Intressimäära riski hindamisel kasutatakse tundlikkuse analüüsi. Kontserni intressimäära riskide maandamisel järgitakse põhimõtet, et fikseeritud intressimääraga võlakohustuste osatähtsus portfellis peab olema üle 50%. Majandusaasta lõpu seisuga oli 99% kontserni võlakohustustest fikseeritud ning 1% ujuva intressiga (31. detsember 2011: fikseeritud 98% ja ujuva intressiga 2%). Sellest tulenevalt ei avalda turuintressimäära muutused olulist mõju kontserni võlakohustustele.

Üleöödeposiidid ja tähtajalised deposiidid on sõlmitud fikseeritud intressimääraga ning ei tekita kontsernile rahavoogude intressimäära riski. Võimalikud muudatused muude intressi kandvate finantsvarade intressimäärades ei oleks avaldanud olulist mõju kontserni aruandeaasta kasumile.

(b) Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et kontsernile tekib rahaline kaotus, mille on põhjustanud finantsinstrumendi teine osapool, kes ei suuda oma kohustusi täita. Krediidiriskile on avatud raha pangadeposiitidel, müügiotel finantsvarad, positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.

Kontserni vabade vahendite paigutamise põhimõtete kohaselt juhendatakse lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel järgmistest printsiipidest:

- kapitali säilimine;
- likviidsuse tagamine õigel ajahetkel;
- eelnevat kahte eesmärki arvestades optimaalne tootlus.

Lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid on lubatud paigutada järgmistesse kodu- ja välismaistesse finantsinstrumentidesse:

- rahaturu- ja intressifondid;
- krediidasutuste hoiused;
- vabalt kaubeldavad võlakirjad ja muud võlakohustused.

Emitentide ja vastaspoolte nimekiri kiidetakse heaks finantsriskide komitees.

Kontserni riskijuhtimise põhimõtete kohaselt võib kontsern paigutada vabu rahalisi vahendeid üksnes finantsinstrumentidesse, mis vastavad järgmistele kriteeriumidele:

Finantsinstrument	Kriteeriumid
Krediidasutuste hoiused ja võlakirjad	minimaalne reiting A3/A-
Valitsuse võlakirjad ja muud võlakohustused, valitsuse tagatud võlakohustused, rahvusvaheliste organisatsioonide võlakohustused	minimaalne reiting Aa3/AA-
Rahaturufondid	investeeringute minimaalne keskmine reiting A3
Muude ettevõtete (v.a krediidasutused) võlakirjad ja muud võlakohustused	minimaalne reiting Aa3/AA-

Vabu rahalisi vahendeid on lubatud paigutada üksnes eurodes nomineeritud finantsinstrumentidesse. Lisaks on kehtestatud nõuded finantsinstrumentide tähtajale ning hajutamisele.

Klientide tähtjaks tasumata võlaga tegeldakse selleks moodustatud osakondades. Ostjatele esitatud arvete laekumise

tähtaja ületamise korral kasutatakse automatiseeritud meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist, millele võib järgneda väljalülitamine elektrivõrgust. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu või antakse võla sissenõudmine üle inkassofirmale. Erikokkulepete sõlmimine on selleks moodustatud võlakomisjonide pädevuses.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa aruandeperioodi lõpu seisuga oli järgmine:

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisad 11 ja 17)	90,0	-
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisad 11 ja 12)*	160,3	122,3
Arvelduskontod ja alla 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisa 11 ja 18)	60,1	40,9
Müügiotel finantsvarad (lisad 3.3, 11, 14 ja 15)	-	10,2
Finantsgarantii nominaalväärtus (lisa 34)	20,4	22,5
Positiivse väärtusega tuletisinstrumentid (lisad 3.3, 11, 13 ja 14)	16,7	21,7
Kokku krediidiriskile avatud summa	347,5	217,6

Nõuetest ostjate vastu on maha arvatud nõuete allahindlused. Ehkki nõuete laekumist võivad mõjutada majanduslikud tegurid, on juhtkond seisukohal, et puudub oluline kahjumi risk, mis ületaks juba kajastatud allahindluse summat. Ülejäänud nõuete liigid allahinnatud varasid ei sisalda.

Täiendav info krediidiriski kohta on avalikustatud lisades 12 ja 14. Informatsioon finantsgarantii kohta on avalikustatud lisa 34.

* Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded miinus ettemaksud.

(c) Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda oma finantskohustusi täita rahavoo puudujäägi tõttu. Likviidsusriski maandatakse erinevate finantsinstrumentidega nagu laenuid, võlakirjad ja kommertspaberid.

Kontsern on emiteerinud suurte investeerimismahtude finantseerimiseks 6-aastase tähtajaga võlakirju mahus 300 mln eurot (31. detsember 2011: 0 mln eurot) ning 15-aastase tähtajaga rahvusvahelisi võlakirju mahus 300 mln eurot (31. detsember 2011: 300 mln eurot) (lisa 22) ning võtnud välja laenusid summas 144,9 mln eurot (31. detsember 2011: 146,3 mln eurot) (lisa 22). Võlakohustuste intressitaseme alandamiseks on kontsern hankinud krediitireitingud agentuuridelt Standard&Poor's ning Moody's, seisuga 31. detsember 2012 olid reitingud vastavalt BBB+ stabiilne ning Baa1 stabiilne (31. detsember 2011: vastavalt BBB+ stabiilne ja Baa1 stabiilne). 8. jaanuaril 2013 muutis Moody's Eesti Energia krediitireitingu Baa1 väljavaate stabiilsest negatiivseks. Muudatuse põhjustena tõi reitinguagentuur esile energiaturu avanemisega kaasneva konkurentsivõime suurenemise ning hindade ja rahavoogude heitlikkuse.

2012. aasta märtsis toimunud võlakirjatehingule andis Standard&Poor's reitingu BBB+ ning Moody's reitingu Baa1.

Seisuga 31. detsember 2012 oli kontsernil väljavõtmata laenusid 495,0 mln euro ulatuses (31. detsember 2011: 595,0 mln eurot) (lisa 22). Majandusaasta lõpu seisuga oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid (raha ja raha ekvivalendid, üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades, finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande ja müügiotel finantsvarad) mahus 151,8 mln eurot (31. detsember 2011: 56,0 mln eurot). Rahavoogude projektsioonid koostatakse 12-kuulise perioodi kohta ja esitatakse kontserni nõukogule kinnitamiseks kord aastas. Kontsernisiseselt kasutatakse tüdrettevõtjate likviidsuse juhtimiseks kehtestatud limiite.

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud kontserni lühija pikaajaliste kohustuste (sh netomaksega tuletisinstrumentide) jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Aruandeperioodi lõpust 12 kuu jooksul tasumisele kuuluvate kohustuste summa, v.a võlakohustused, on võrdne nende bilansilise väärtusega.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31. detsember 2012 (miljonites eurodes):

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 3.2, 11 ja 22)*	25,3	152,4	784,5	962,2	732,8
Tuletisinstrumendid (lisad 3.3, 11 ja 13)	2,1	0,3	-	2,4	2,4
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 11 ja 23)	123,3	2,4	-	125,7	125,7
Maksuvõlad ja võlad töövõtjatele (lisa 23)	50,9	-	-	50,9	50,9
Potentsiaalsed finantsgarantii kohustused (lisad 11, 23 ja 34)	2,2	18,2	-	20,4	0,1
Kokku	203,8	173,3	784,5	1 161,6	911,9

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31. detsember 2011 (miljonites eurodes):

	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 3.2, 11 ja 22)**	16,0	89,8	503	608,8	436,2
Tuletisinstrumendid (lisad 3.3, 11 ja 13)	9,2	1,9	-	11,1	11,1
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 11 ja 23)	129,6	0,4	-	130,0	130,0
Maksuvõlad ja võlad töövõtjatele (lisa 23)	45,7	-	-	45,7	45,7
Potentsiaalsed finantsgarantii kohustused (lisad 11, 23 ja 34)	2,1	20,4	-	22,5	0,1
Kokku	202,6	112,5	503	818,1	623,1

Informatsioon väljamakstavate dividendide kohta, mis kuulutatakse välja ja kuuluvad maksmisele pärast aruandeperioodi lõppu, on avalikustatud lisa 19.

* Intressikulud on prognoositud seisuga 31. detsember 2012 kehtinud intressimäärade alusel.

** Intressikulud on prognoositud seisuga 31. detsember 2011 kehtinud intressimäärade alusel.

3.2 Kapitaliriski juhtimine

Eesti Energia ASi kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise kohta teeb Eesti Vabariik (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu). Igal majandusaastal määratakse Eesti Vabariigi Valitsuse korraldusega Eesti Energia ASi poolt riigieelarvesse makstav dividendisumma (lisad 19 ja 20).

Kontsern järgib strateegiat, mille kohaselt ei tohi netovõlg äriksuunit enne kulumit ületada rohkem kui kolm korda ning omakapitali suhe varadesse peab olema üle 50%. Seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 oli kontserni netovõla suhe äriksuunitesse enne kulumit ning omakapitali suhe varadesse järgmine (miljonites eurodes):

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Võlakohustused (lisad 3.1, 11 ja 22)	732,8	436,2
Miinus: raha ja raha ekvivalendid, üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades, finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande ja müügioteel finantsvarad (lisad 3.1, 11, 15, 16, 17 ja 18)	-151,8	-56,0
Netovõlg	581,0	380,2
Omakapital	1 409,1	1 236,6
Äriksuunit enne kulumit	278,4	265,1
Varad	2 497,4	2 036,5
Netovõlg/äriksuunit enne kulumit	2,09	1,43
Omakapital/varad	56%	61%

3.3 Õiglane väärtus

Kontserni hinnangul ei erine finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja kohustuste õiglased väärtused oluliselt seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 kontserni konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatavatest jääkväärtustest, v.a võlakirjad (lisa 22). Ostjate vastu suunatud lühiajaliste nõuete ja tasumata arvete jääkväärtus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega. Avalikustamise eesmärgil leitakse finantskohustuste õiglase väärtuse tulevaste lepinguliste rahavoogude diskonteerimisel turu intressimääraga, mis on kättesaadav kontserni sarnastele finantsinstrumentidele.

Alljärgnevas tabelis on toodud kontserni varad ja kohustused, mida kajastatakse õiglases väärtuses vastavalt õiglase väärtuse hierarhia tasemetele seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011

miljonites eurodes

	31. detsember 2012	
	Hindamis- tehnikad turgudel jälgitavate sisenditega (tase 2)	Kokku
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisad 11 ja 16)	1,7	1,7
Kauplemisderivatiivid (lisad 13 ja 14)	3,2	3,2
Rahavoogude riskimaandamisinstrumendid (lisad 13 ja 14)	13,5	13,5
Kokku finantsvarad (lisad 3.1, 11, 13, 14 ja 16)	18,4	18,4
Kauplemisderivatiivid (lisad 11 ja 13)	0,1	0,1
Rahavoogude riskimaandamisinstrumendid (lisad 3.1, 11 ja 13)	2,3	2,3
Kokku finantskohustused (lisad 3.1, 11 ja 13)	2,4	2,4

miljonites eurodes

Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisad 11 ja 16)	
Müügiootel finantsvarad (lisad 3.1, 11, 14 ja 15)	
Kauplemisderivatiivid (lisad 13 ja 14)	
Rahavoogude riskimaandamisinstrumendid (lisad 13 ja 14)	
Kokku finantsvarad (lisad 3.1, 11, 13, 14 ja 16)	
Rahavoogude riskimaandamisinstrumendid (lisad 3.1, 11 ja 13)	
Kokku finantskohustused (lisad 3.1, 11 ja 13)	

31. detsember 2011		
Hindamistehnikad turgudel jälgitavate sisenditega (tase 2)	Hindamistehnikad turgudel mittejälgitavate sisenditega (tase 3)	Kokku
4,9	-	4,9
-	10,2	10,2
11,6	-	11,6
10,1	-	10,1
26,6	10,2	36,8
11,1	-	11,1
11,1	-	11,1

Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtuse aluseks on noteeritud turuhinnad aruandeperioodi lõpu seisuga. Turgu peetakse aktiivseks, kui noteeritud hinnad on lihtsalt ja regulaarselt kättesaadavad börsilt, vahendajalt, maaklerilt, tööstusharu grupilt, hindamisteenistusest või regulatiivselt organilt ja need kujutavad tegelike ja regulaarselt aset leidvate turutingimustel toimuvate tehingute hindasid. Kontserni finantsvarade noteeritud turuhinnaks on nende hetke pakkumishind.

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse nii palju kui võimalik jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetatakse nii vähe kui võimalik kontserni enda hinnangutele. Instrument liigitatakse tasemel 2, kui kõik olulised sisendandmed, mis on vajalikud õiglase väärtuse määramiseks, on jälgitavad. Kui üks või mitu olulist sisendit ei baseeru jälgitavatel turuandmetel, liigitatakse instrument tasemele 3. Müügiootel finantsvarade õiglase väärtuse määramise aluseks on tuleviku rahavood, mida on diskonteeritud intressimääraga 1,6%.

3.4 Majanduskriisi mõjud kontsernile

Juhtkond on hinnanud globaalse likviidsuskriisi ja sellega kaasnenud üldise majanduskriisi mõjusid kontserni äritegevusele.

Juhtkonna hinnangul on jätkuvalt olulisemateks lühi- ja pikaajalisemateks ohtudeks:

- deebitoride võimalikud makseraskused, mis võivad kaasa tuua kontserni nõuete väärtuse languse ning varasemast suuremad allahindluskahjumid;
- kontsernil ei pruugi olla võimalik saada mõistliku hinnaga finantseerimisallikaid investeerimisplaanide täitmiseks.

Juhtkonnal ei ole võimalik täieliku usaldusväärsusega ennustada, milline on majanduskriisi mõju kontserni tegevusele ja finantspositsioonile. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada kontserni jätkusuutlikkus ja areng praegustes tingimustes.

4. Olulised raamatupidamishinnangud

Raamatupidamishinnangud ja rakendatud eeldused

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi ning lisades avalikustatud bilansiväliseid varasid ja tingimuslikke kohustusi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud finantsinformatsioonile.

(a) Materiaalse põhivara kasuliku eluea hindamine

Materiaalse põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on mõnikord osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga. Seisuga 31. detsember 2012 oli kontsernil materiaalsel põhivara jääkmaksumuses 2,0 mld eurot (31. detsember 2011: 1,7 mld eurot), aruandeperioodi amortisatsioonikulu oli 110,5 mln eurot (2011: 91,8 mln eurot) (lisa 6). Kui amortisatsioonimäärad muutuksid 10% võrra, muutuks aastane amortisatsioonikulu 11,1 mln euro võrra (2011: 9,2 mln euro võrra).

(b) Materiaalse põhivara kaetava väärtuse hindamine

Kontsernis on vastavalt vajadusele läbi viidud materiaalse põhivara kaetava väärtuse teste. Põhivara kaetava väärtuse testimisel rakendatakse mitmeid juhtkonna hinnanguid varade kasutamisest ning müügist tulenevate ning varade

hoolduseks ja remondiks vajalike rahavoogude, inflatsiooni- ja kasvumäärade kohta. Hinnangute andmisel võetakse aluseks prognoosid üldise majanduskeskkonna, elektrienergia tarbimise ja müügihinna kohta. Kui olukord tulevikus muutub, võib see põhjustada täiendavate allahindluste tegemist või varem tehtud allahindluste osalist või täielikku tühistamist. Põlevkivi kaevandamise, elektrienergia tootmise ja jaotusteenuse osutamiseks kasutatava põhivara kaetavat väärtust mõjutab Konkurentsiamet, kes määrab nendelt varadelt teenitava tulu põhjendatud tootluse määra. Kui põlevkivi ja elektrienergia müügi ning jaotusteenuse osutamisega seotud tulud, kulud ja investeeringud jäävad ettenähtud piiridesse, tagab müügist saadav tulu nende varade põhjendatud tootlikkuse. Informatsioon aruandeperioodil ja võrreldaval perioodil arvestatud varade väärtuse languse kohta on avalikustatud lisa 6.

(c) Eraldiste moodustamine ja ümberhindamine

Seisuga 31. detsember 2012 oli kontsernis moodustatud keskkonnakaitselisi, mäetööde lõpetamise, töötajatega seotud ning kasvuhoonegaaside emissiooni eraldisi kokku 36,8 mln euro eest (31. detsember 2011: 45,5 mln euro eest) (lisa 25). Nimetatud kohustuste realiseerumise aeg ja summa ei ole kindlad. Eraldiste nüüdisväärtuse määramisel on kasutatud mitmeid juhtkonna hinnanguid ja eeldusi kulutuste suuruse, inflatsioonimäära, väljamaksete perioodi ning aja kohta. Tegelikud kohustused võivad osutada siiski suuremateks või väiksemateks sõltuvalt muudatustest õigusnormides, arengust keskkonnareostuse likvideerimiseks vajalikus tehnoloogias ning kolmandate osapoolte finantseerimisest.

(d) Varude hindamine

Varude hindamisel kasutab juhtkond oma parimaid teadmisi, arvestades eelnevat kogemust, üldist taustin-

formatsiooni ja tulevikusündmuste võimalikke eeldusi ja tingimusi. Varude väärtuse languse määramisel arvestatakse nii müügipotentsiaali kui ka müügiks ostetud kaupade neto realiseerimisväärtust. Seisuga 31. detsember 2012 oli kontsernil varusid 48,3 mln euro väärtuses (31. detsember 2011: 37,9 mln euro väärtuses) (lisa 10).

(e) Tingimuslikud varad ja kohustused

Tingimuslike varade ja kohustuste hindamisel kasutab juhtkond eelnevat kogemust, üldist informatsiooni majandus- ja sotsiaalkeskonna kohta ning tuleviku sündmuste eeldusi ja tingimusi, mis põhinevad parimatel teadmistel olukorrast. Täiendav info on avaldatud lisas 34.

(f) Liitumis- ja muude teenustasude kajastamine

Liitumis- ja muud teenustasud kajastatakse tuluna liitumise tarvis soetatud varade keskmise eluea jooksul, milleks on 32 aastat. Aruandeperioodil kajastati tuluna liitumis- ja muud teenustasusid 4,7 mln euro ulatuses (2011: 4,6 mln euro ulatuses). Kui liitumise tarvis soetatud varade keskmine eluiga lüheneks 10% võrra, suureneks tulu 0,5 mln eurot (2011: 0,5 mln eurot) (lisad 24, 26 ja 33).

(g) Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete hindamine

Individuaalselt oluliste nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga nõude puhul eraldi. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtajast mittekinnipidamine (makse hilinemine üle 90 päeva). Aruandeperioodi lõpu seisuga oli kontsernil üle 500 000 laekumata arve (sh need, mille maksetähtaeg polnud saabunud). Kõik nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva, hinnatakse alla täies ulatuses. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summat korri-

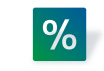
geeritakse iga aruandeperioodi lõpu seisuga, kasutades varasemale kogemusele tuginevaid andmeid selle kohta, kui palju ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest hilisemal perioodil laekub ning kui palju nõuetest, mille maksetähtajast polnud aruandeperioodi lõpu seisuga möödunud üle 90 päeva, jääb hilisemal perioodil laekumata. Seisuga 31. detsember 2012 oli kontsernil ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid summas 3,2 mln eurot (31. detsember 2011: 3,5 mln eurot) (lisa 12).

(h) Riskimaandamisinstrumentide efektiivsuse hindamine

Kontsernil on olulises mahus tehtud tulevikutehinguid elektrienergia ja vedelkütuste hinna muutumise riski maandamiseks, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust, mis tähendab, et efektiivsete riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutusest tulenevat kasumit ja kahjumit kajastatakse muus koondkasumis. Riskimaandamise efektiivsuse hindamine tugineb juhtkonna hinnangutele eeldatavate tulevikus aset leidvate elektrienergia ja vedelkütuste müügitehingute ning muude tingimuste osas. Kui riskimaandamisinstrumendid peaksid osutama ebaefektiivseteks, tuleks kogu kasum/kahjum õiglase väärtuse muutusest kajastada kasumiaruandes. Seisuga 31. detsember 2012 oli riskimaandamise reservi summa 11,5 mln eurot (31. detsember 2011: -0,4 mln eurot) (lisa 21).

5. Segmendiaruandlus

Kontserni ärisegmendid on määratletud vastavalt kontserni sisemisele juhtimisstruktuurile, mille alusel on üles ehitatud kontserni aruandlussüsteem ning toimub tulemuste hindamine ja vahendite eraldamine kontserni kõrgeima äritegevust puudutavate otsuste langetaja – emaettevõtja

juhatuse – poolt. Segmendiaruandes on esitatud olulised finantsnäitajad, mida emaettevõtja juhatusele regulaarselt esitatakse ja mida emaettevõtja juhatus regulaarselt hindab.

Kontserni sisemise juhtimisstruktuuri kohaselt on pakutavate toodete ja klientide alusel, kellele nimetatud tooteid pakutakse, eristatud neli ärivaldkonda:

- jaeäri (hõlmab ettevõtjaid ja äriüksusi Energia-müük, Enefit UAB, Enefit SIA, Müük ja Teenindus, Eesti Energia Võrguehitus AS, Televõrgu AS kuni 17. veebruar 2012);
- Elektrilevi (hõlmab ettevõtjat Elektrilevi OÜ);
- elektri ja soojuse tootmine (hõlmab ettevõtjaid ja äriüksusi Eesti Energia Narva Elektriijaamad AS, Taastuenergia ja Väikekoostootmine, Iru Elektriijaam, Energiakaubandus, Solidus Oy, AS Narva Soojusvõrk, Eesti Energia Aulepa, Tuuleelektrijam OÜ, Eesti Energia Tabasalu Koostootmisjaam OÜ, SIA Enefit Power & Heat Valka, OÜ Pogi);
- kütused (hõlmab ettevõtjaid ja äriüksusi Eesti Energia Kaevandused kontsern, Eesti Energia Õlitööstus AS, Eesti Energia Tehnoloogiatööstus kontsern, Enefit Outotec Technology OÜ, Enefit U.S., LLC, Enefit American Oil kontsern)

Lisaks on eraldi esitatud kesksed teenistused, mis hõlmavad kontserni juhtimist ja muid toetavaid teenuseid, aga ei moodusta omaette ärisegmenti.

Käesolevas konsolideeritud aastaaruandes on võrreldes 2011. aasta konsolideeritud aastaaruandega muudetud ärisegmentide esitusviisi, mille tulemusena Elektrilevi OÜ on esitatud eraldiseisva ärisegmendina ning Jaeäri andmed esitatud ilma Elektrilevita. Vastavalt on muudetud

ka võrdlusandmeid. Muudatuse tingis vajadus selgemalt rõhutada jaotusvõrguettevõtja sõltumatust elektrimüüjast elektrituru täieliku avanemise kontekstis. Varasemas juhtimisstruktuuris käsitleti Elektrilevi osana jaeäri segmendist.

Jaeäri tegeleb elektrienergia, võrguteenuste, elektritööde ning muude lisateenuste pakkumisega lõppklientidele. Elektrienergiat müüakse nii Eestis, Lätis kui ka Leedus. Elektrilevi hõlmab reguleeritud äritegevust elektrienergia võrguteenuse ja sellega seotud lisateenuste osutamisel. Elektri ja soojuse tootmise ärivaldkonna ülesandeks on elektrienergia ja soojuse tootmine erinevates elektri- ja koostootmisjaamades ning energiakaubandus hulgiturul nii Eestis kui ka väljaspool Eestit. Kütuste ärivaldkond tegeleb põlevkivi kaevandamise ja väärtustamisega, põlevkivist vedelkütuste tootmisega ning energeetikaseadmete tootmise ja müügiga.

Aruande kasutajate vajadustest lähtuvalt on avaldatud lisainformatsioon äritegevuse Kaevandused kütuste ärivaldkonnas kohta, mis oli kuni 31. detsembrini 2012 reguleeritud äritegevus. Kaevandused ei moodusta juhtimisstruktuuris omaette ärisegmenti.

8. märtsil 2011 viidi lõpule tehing, millega kontsern võõrandas osaluse ASis Kohtla-Järve Soojus (lisa 36). Kuni müügini kuulus AS Kohtla-Järve Soojus elektri ja soojuse tootmise segmenti.

28. aprillil 2011 viidi lõpule tehing, millega kontsern võõrandas 11% osalusest Enefit Jordan B.V.-s ning mille järel kontsern ei oma enam kontrolli Enefit Jordan B.V. ja tema tütarettevõtjate (Jordan Oil Shale Energy Company ja Attarat Power Company) üle. Sellest tulenevalt kajastatakse Enefit Jordan B.V. kontserni edaspidi sidusettevõtjana (lisa 9).

17. veebruaril 2012 viidi lõpule tehing, millega kontsern võõrandas 100%-lise osaluse Televõrgu ASis (lisad 35 ja 36). Kuni müügini kuulus Televõrgu AS jaeäri segmenti.

Äritulud ja -kulud on jaotatud segmentidele eri äriüksuste poolt koostatud sisearvete alusel.

Kasutatud sisehinnad on kinnitanud Konkurentsiamet või lepitakse kokku vastavalt turutingimustele.

Elektrituruseaduse kohaselt kuulusid kuni 31. detsembrini 2012 Konkurentsiameti poolt kooskõlastamisele

- Narva Elektriijaamadele soojus- ja elektrienergia tootmiseks müüdava põlevkivi piirhind;
- Narva Elektriijaamadest suletud turuosale müüdava elektrienergia hinna piirmäärad;
- müügikohustuse täitmiseks müüdava elektrienergia kaalutud keskmise hinna piirmäär;
- võrgutasud.

Hindade kooskõlastamiseks on Konkurentsiamet kehtestanud hindade arvutamise meetodikad. Kõikide eespool nimetatud hindade kooskõlastamisel arvestab Konkurentsiamet kuludega, mis võimaldavad ettevõtetel täita õigusaktidest ja tegevusloa tingimustest tulenevaid kohustusi ning tagavad põhjendatud tulukuse investeeritud kapitalilt. Konkurentsiamet loeb investeeritud kapitaliks üldjuhul ettevõtte aasta keskmist põhivarade jääkväärtust, millele on lisatud 5% kontsernivälisest müügitulust. Põhjendatud tulukuse määraks on ettevõtte kaalutud keskmine kapitali hind (WACC).

Alates 1. jaanuarist 2013 on Eesti elektriturg täielikult avanenud ning Konkurentsiametiga kuuluvad kooskõlastamisele ainult võrgutasud.

Segmenti kuuluvate ettevõtjate ja äriüksuste vahelistest tehingutest tulenevad sisekäibed, realiseerimata kasumid/kahjumid ning omavahelised nõuded ja kohustused on elimineeritud.

Ärisegmente ei ole segmendiaruandluse tarbeks summeeritud.

5. Segmendiaruandlus, järg

Andmed ärisegmentide kohta 31. detsembril 2012 lõppenud majandusaastal

miljonites eurodes	Jaeäri	Elektrilevi	Elektri ja soojustootmine	Kütused		Kesksete teenistused	Elimineerimised	Kokku
				Kokku	sh Kaevandused			
Müügitulu kokku (lisa 26)	324,0	231,7	469,3	300,0	203,4	30,3	-533,2	822,1
Segmentidevaheline müük	-46,0	-4,9	-282,5	-169,9	-171,3	-29,9	533,2	-
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt (lisa 26)	278,0	226,8	186,8	130,1	32,1	0,4	-	822,1
<i>sh elektrienergia eksport</i>	62,8	-	34,9	-	-	-	-	97,7
<i>elektrienergia müük Eestis</i>	209,6	-	99,2	-	-	-	-	308,8
<i>võrguteenuste müük</i>	-	220,6	12,6	-	-	-	-	233,2
<i>soojusenergia müük</i>	-	-	35,5	-	-	-	-	35,5
<i>põlevkivi müük</i>	-	-	-	28,7	28,7	-	-	28,7
<i>põlevkiviõli müük</i>	-	-	-	77,8	-	-	-	77,8
<i>muude kaupade ja teenuste müük</i>	5,6	6,2	4,6	23,6	3,4	0,4	-	40,4
Põhivara kulum ja amortisatsioon (lisad 6, 8 ja 33)	-0,4	-40,8	-40,9	-28,7	-24,9	-3,3	-0,9	-115,0
Arvestatud põhivara väärtuse langus (lisad 6 ja 33)	-	-	-63,3	-	-	-	-	-63,3
Eraldiste moodustamine ja ümberhindamine (lisa 25)	-	-	3,2	1,6	1,6	0,2	-	5,0
Ärikasum	13,6	45,4	5,5	42,7	2,4	-5,1	-2,0	100,1
Intressitulud (lisa 31)	-	-	-	-	-	51,0	-47,8	3,2
Intressikulud (lisa 31)	-0,3	-10,6	-26,0	-12,8	-3,1	-30,4	72,2	-7,9
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse (lisa 9)	-	-	0,7	-0,9	1,5	-	-	-0,2
Tulumaks (lisa 32)	-0,9	-	-8,0	-8,9	-0,9	-	-	-17,8
Aruandeaasta kasum	12,5	34,8	-27,9	20,1	-0,2	79,7	-42,3	76,9
Kokku varad	101,7	774,9	995,3	506,0	158,4	1 711,4	-1 591,9	2 497,4
<i>sh investeringud sidusettevõtjatesse (lisa 9)</i>	-	-	11,1	10,2	1,9	-	-	21,3
<i>sh materiaalne ja immateriaalne põhivara</i>	0,9	735,4	833,1	411,6	96,9	29,5	36,6	2 047,1
Investeringud põhivarasse (lisad 6 ja 8)	0,1	99,6	284,8	111,4	31,3	1,8	15,7	513,4
Kokku kohustused	70,2	488,1	567,4	342,7	115,3	758,9	-1 139,0	1 088,3
Töötajate keskmine arv (lisa 29)	613,2	817,3	988,1	4 648,0	3 120,2	506,0	-	7 572,6

5. Segmendiaruandlus, järg

Andmed ärisegmentide kohta 31. detsembril 2011 lõppenud majandusaastal

miljonites eurodes	Jaeäri	Elektrilevi	Elektri ja soojustootmine	Kütused		Kesksete teenistused	Elimineerimised	Kokku
				Kokku	sh Kaevandused			
Müügitulu kokku (lisa 26)	318,2	198,5	501,1	325,2	213,3	19,5	-530,6	831,9
Segmentidevaheline müük	-47,8	-4,2	-272,1	-187,6	-178,2	-18,9	530,6	-
Müügitulu kontsernivälistelt klientidelt (lisa 26)	270,4	194,3	229,0	137,6	35,1	0,6	-	831,9
<i>sh elektrienergia eksport</i>	54,1	-	38,2	-	-	-	-	92,3
<i>elektrienergia müük Eestis</i>	202,4	-	130,0	-	-	-	-	332,4
<i>võrguteenuste müük</i>	-	188,3	16,6	-	-	-	-	204,9
<i>soojusenergia müük</i>	-	-	37,4	-	-	-	-	37,4
<i>põlevkivi müük</i>	-	-	-	32,8	32,8	-	-	32,8
<i>põlevkiviõli müük</i>	-	-	-	60,9	-	-	-	60,9
<i>muude kaupade ja teenuste müük</i>	13,9	6,0	6,8	43,9	2,3	0,6	-	71,2
Põhivara kulum ja amortisatsioon (lisa 6, 8 ja 33)	-2,9	-37,7	-26,8	-24,6	-22,0	-3,5	-0,1	-95,6
Arvestatud põhivara väärtuse langus (lisa 6 ja 33)	-	-	-1,5	-	-	-	-	-1,5
Eraldiste moodustamine ja ümberhindamine (lisa 25)	-	-	14,6	0,7	0,7	-	-	15,3
Ärikasum	-4,6	27,9	79,9	70,9	17,5	-2,9	-3,2	168,0
Intressitulud (lisa 31)	0,1	-	0,1	0,1	-	37,1	-33,4	4,0
Intressikulud (lisa 31)	-1,2	-10,6	-18,2	-5,1	-2,1	-19,4	47,0	-7,5
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse (lisa 9)	-	-	0,5	-1,4	1,4	-	-	-0,9
Tulumaks (lisa 32)	-1,0	-	-10,1	-3,6	-2,9	-	-	-14,7
Aruandeaasta kasum	-6,7	17,3	52,1	60,9	13,8	74,0	-48,4	149,2
Kokku varad	88,7	708,0	791,2	415,3	138,4	1 293,3	-1 260,0	2 036,5
<i>sh investeringud sidusettevõtjatesse (lisa 9)</i>	-	-	10,4	12,9	1,9	-	-	23,3
<i>sh materiaalne ja immateriaalne põhivara</i>	1,2	676,7	652,7	330,4	90,9	38,4	15,3	1 714,7
Investeeringud põhivarasse (lisa 6 ja 8)	1,5	73,3	218,5	197,8	31,7	4,9	11,8	507,8
Kokku kohustused	57,4	456,1	368,4	248,2	90,2	452,7	-782,9	799,9
Töötajate keskmine arv (lisa 29)	655,0	816,7	1 343,5	4 455,2	3 131,8	314,9	-	7 585,3

5. Segmendiaruandlus, järg

Müügitulu elimineerimised on seotud segmentidevaheliste tehingutega, millest peamise osa moodustavad põlevkivi müük kütustelt elektri ja soojuse tootmisele summas 134,9 mln eurot (2011: 147,1 mln eurot) ning elektri müük elektri ja soojuse tootmiselt jaeärile summas 274,9 mln eurot (2011: 265,4 mln eurot) ja ehitus- ja remonditeenuse müük jaeärielt Elektrilevile summas 18,6 mln eurot (2011: 15,7 mln eurot).

Emaettevõtja juhatusele esitatavates aruannetes on segmentide varade summade arvestamisel kasutatud samu arvestuspõhimõtteid nagu konsolideeritud aruannete koostamisel. Segmendi varad hõlmavad varasid, mida segment oma äritegevuses kasutab, segmendi kohustused kohustusi, mis on tekkinud segmendi äritegevusest või finantseerimisest, ning segmendi äritulud ja -kulud kõiki tulusid ja kulusid, mis on tekkinud segmendi äritegevuse käigus.

Ärisegmentide varade summa võrdlus konsolideeritud varade summaga

miljonites eurodes	31. detsember	
	2012	2011
Segmentide varade summa kokku	2 377,9	2 003,2
Kesksete teenistuste varade summa	1 711,4	1 293,3
Elimineerimised:		
Tütarettevõtjate aktsiate ja osade bilansiline väärtus*	-488,2	-489,9
Segmentidevahelised nõuded	-1 128,7	-776,5
Realiseerimata kasumid/kahjumid ja muud elimineerimised	25,0	6,4
Kokku elimineerimised	-1 591,9	-1 260,0
Kokku varade summa konsolideeritud finantsseisundi aruandes	2 497,4	2 036,5

* Kajastatud kesksete teenistuste varana.

Muud elimineerimised sisaldavad kontserni tasandil materiaalse ja immateriaalse põhivara soetusmaksumusse kapitaliseeritud laenukasutuse kulutusi summas 45,2 mln eurot (31. detsember 2011: 22,2 mln eurot). Aruandeperioodil kapitaliseeritud laenukasutuse kulutused on avalikustatud lisas 31.

Ärisegmentide kohustuste summa võrdlus konsolideeritud kohustuste summaga

miljonites eurodes	31. detsember	
	2012	2011
Segmentide kohustuste summa kokku	1 468,4	1 130,1
Kesksete teenistuste kohustuste summa	758,9	452,7
Elimineerimised:		
Segmentidevahelised kohustused	-1 128,0	-775,1
Muud elimineerimised	-11,0	-7,8
Kokku elimineerimised	-1 139,0	-782,9
Kokku kohustuste summa konsolideeritud finantsseisundi aruandes	1 088,3	799,9

Ärisegmentide ärikasumite summa võrdlus konsolideeritud ärikasumi summaga

miljonites eurodes	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Segmentide ärikasumite summa kokku	107,2	174,1
Kesksete teenistuste ärikasumi summa	-5,1	-2,9
Elimineerimised:		
Muud elimineerimised	-2,0	-3,2
Kokku ärikasumi summa konsolideeritud kasumiaruandes	100,1	168,0

5. Segmendiaruandlus, järg

Täiendav informatsioon müüdüd kaupade ja teenuste liikide kohta on avalikustatud lisa 26.

Kontserni äritegevus toimub valdavalt Eestis, kuid elektrienergiat ning mõningaid muid kaupu ja teenuseid müüakse ka väljapoole Eestit. Kontserni äritegevuse peamised geograafilised piirkonnad on Eesti, Läti ja Leedu. 2011. aastal omandas kontsern varad USAs (lisa 37), kus on käivitatud põlevkivi kaevandamise ja õli tootmise arendusprojekt.

Kontserniväline müügitulu klientide asukoha järgi

miljonites eurodes

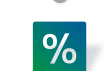
	1. jaanuar - 31.detsember	
	2012	2011
Eesti	642,5	675,0
Leedu	44,5	74,7
Läti	50,1	27,5
Põhjamaad	9,4	6,3
Muud riigid	75,6	48,4
Kokku kontserniväline müügitulu (lisa 26)	822,1	831,9

Kontsernil ei olnud aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil kliente, kellega sõlmitud tehingutelt teenitav tulu oleks moodustanud 10% või rohkem kontserni tuludest.

Põhivarade jaotus varade asukoha järgi*

miljonites eurodes

	31.detsember	
	2012	2011
Eesti	1 994,8	1 672,8
USA	37,5	33,7
Läti	10,0	8,2
Saksamaa	4,8	-
Kokku põhivarad (lisad 6 ja 8)	2 047,1	1 714,7

* Välja arvatud finantsvarad ja investeeringud sidusettevõtjatesse.

6. Materiaalne põhivara

<i>miljonites eurodes</i>	Maa	Hooned	Rajatised	Masinaid ja muud seadmed	Muud	Kokku
Materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2010						
Soetusmaksumus	41,2	149,0	719,5	1 201,0	4,9	2 115,6
Akumuleeritud kulum	-	-84,8	-297,0	-600,4	-4,3	-986,6
Jääkmaksumus	41,2	64,3	422,6	600,6	0,6	1 129,0
Lõpetamata ehitus	-	0,7	21,8	98,8	-	121,4
Ettemaksud	-	-	0,3	42,8	-	43,2
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2010 (lisad 4 ja 5)	41,2	65,0	444,6	742,2	0,6	1 293,6
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2011 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	0,2	3,4	57,6	404,9	0,2	466,3
Saadud tütarettevõtjate soetamisel (lisa 37)	1,5	0,3	0,8	1,1	-	3,7
Arvestatud kulum (lisad 4, 5 ja 33)	-	-4,3	-22,2	-65,1	-0,2	-91,8
Arvestatud väärtuse langus (lisad 4, 5 ja 33)	-	-	-	-1,5	-	-1,5
Müüdud põhivara jääkväärtuses	-0,8	-0,3	-	-0,4	-	-1,5
Tütarettevõtja müük (lisa 9)	-	-	-0,2	-	-	-0,2
Klassifitseeritud müügijootel varaks (lisa 35)	-	-	-2,2	-8,0	-	-10,2
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	0,1	-	0,1	-	-	0,2
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2011 toimunud liikumised	1,0	-0,9	33,9	331,0	-	365,0
Materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2011						
Soetusmaksumus	42,2	150,6	756,8	1 289,2	4,9	2 243,7
Akumuleeritud kulum	-	-87,8	-311,6	-627,9	-4,3	-1 031,6
Jääkmaksumus	42,2	62,8	445,2	661,3	0,6	1 212,1
Lõpetamata ehitus	-	1,3	33,3	355,7	-	390,3
Ettemaksud	-	-	-	56,2	-	56,2
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2011 (lisad 4 ja 5)	42,2	64,1	478,5	1 073,2	0,6	1 658,6

6. Materiaalne põhivara, järg

miljonites eurodes

**Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2012
toimunud liikumised**

	Maa	Hooned	Rajatised	Masinad ja seadmed	Muud	Kokku
Investeeringud põhivara soetusse kokku (lisa 5)	1,3	8,9	79,7	414,8	0,7	505,4
Arvestatud kulum (lisad 4, 5 ja 33)	-	-5,1	-26,0	-79,1	-0,3	-110,5
Arvestatud väärtuse langus (lisad 4, 5 ja 33)	-	-5,0	-1,5	-56,8	-	-63,3
Müüdüd põhivara jääkväärtuses	-0,8	-0,8	-	-0,2	-	-1,8
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2012 toimunud liikumised	0,5	-2,0	52,2	278,7	0,4	329,8
Materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2012						
Soetusmaksumus	42,7	157,1	815,3	1 455,6	5,5	2 476,2
Akumuleeritud kulum	-	-95,9	-321,5	-726,7	-4,5	-1 148,6
Jääkmaksumus	42,7	61,2	493,8	728,9	1,0	1 327,6
Lõpetamata ehitus	-	0,9	36,9	581,4	-	619,2
Ettemaksed	-	-	-	41,6	-	41,6
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31. detsember 2012 (lisad 4 ja 5)	42,7	62,1	530,7	1 351,9	1,0	1 988,4

2011. majandusaastal viidi läbi Iru Elektriijaama ning Balti Elektriijaama 9., 10. ja 12. ploki väärtuse test. Testi tulemusena hinnati Iru Elektriijaama varasid alla 1,1 mln euro ja Balti Elektriijaama 9., 10. ja 12. ploki varasid 0,4 mln euro ulatuses. Varade kaetava väärtuse leidmiseks kasutati kasutusväärtust. Prognoositavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 10%. Varade väärtuse langus tulenes varade kasutusvajaduse vähenemisest.

2012. majandusaastal viidi läbi Iru Elektriijaama ning Narva Elektriijaamade väärtuse test. Testi tulemusena hinnati Iru Elektriijaama varasid alla 2,8 mln euro ja Narva Elektriijaamade varasid 58,3 mln euro ulatuses. Varade kaetava väärtuse leidmiseks kasutati kasutusväärtust. Prognoositavad rahavood diskonteeriti Iru Elektriijaama

puhul diskontomääraga 10% ning Narva Elektriijaamade puhul diskontomääraga 11%. Lisaks hinnati alla Painküla koostootmisjaama projekti väärtus 2,2 mln euro ulatuses varade õiglase väärtuseni.

Narva Elektriijaamade varade väärtuse langus on tingitud eelkõige kolmest peamisest põhjusest. Kõige olulisemaks on Euroopa Komisjoni otsus, mille kohaselt alates 2013. aastast ei eraldata enam elektriijaamadele tasuta CO₂ kvooti ning saastekvoodid tuleb osta enam-pakkumiselt või turult. Alates 2013. aastast ei toetata enam ka biomassi kasutamist elektri tootmisel Balti Elektriijaamas. Lisaks on märgatavalt tõusnud mitmed põlevkivi kaevandamise ja kasutamise seotud keskkonnatasude määrad.

6. Materiaalne põhivara, järg

Varade väärtuse hindamisel on elektrienergia ja CO₂ kvootide hinnad leitud turu *forward*-kõverate alusel arvutuse hetke seisuga. Keskkonnatasude määrad põhinevad kuni 2015. aastani seaduses fikseeritud määradele ja alates 2016. aastast on keskkonnatasude määrasid kasvatatud juhtkonna hinnangu alusel. Narva Elektrienergia tegevuskulud 2013. aastal baseeruvad kinnitatud eelarvel ja järgnevate aastate kulud on kasvatatud eeldatava inflatsiooni võrra.

Muude varade väärtuse langus tuleneb peamiselt varade kasutusvõimaluste vähenemisest.

Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimismääraks oli aruandeaastal 4,7% (2011: 4,6%) (lisa 31).

7. Kasutusrent

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Vara rendi ja hoolduse tulu		
Hooned	1,2	1,2
sh tingimuslik rent	0,8	0,6
Rajatised	0,1	0,7
Kokku vara rendi ja hoolduse tulu (lisa 26)	1,3	1,9
Rendikulu		
Hooned	1,3	0,6
Transpordivahendid	0,6	0,9
Muud masinad ja seadmed	1,6	2,9
Kokku rendikulu (lisa 30)	3,5	4,4

Kasutusrendi tingimustel rendile antud varad

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Soetusmaksumus	5,4	5,3
Akumuleeritud kulum aruandeaasta alguses	-2,7	-2,5
Aruandeaasta kulum	-0,2	-0,2
Jääkväärtus	2,5	2,6

Rendile antud varasid kasutatakse osaliselt oma äritegevuses ning osaliselt renditulu saamise eesmärgil.

Soetusmaksumus ja kulum on arvestatud vastavalt rendile antud vara osale. Rendile antud varadelt saadud tulud on avalikustatud lisa 7.

Mittekatkestatavate kasutusrentide tuleviku rendimaksete summa lepingutähtaegade alusel

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Renditulu		
< 1 aasta	0,8	0,9
1–5 aastat	3,0	3,7
> 5 aasta	11,6	14,9
Kokku renditulu	15,4	19,5

Mittekatkestatava rendilepingu alusel on rendile antud masuudimajand. Rendileping lõpeb 2033. aastal.

Kasutusrendilepingud, kus kontsern on rentnik, on valdavalt lühiajalise etteteatamistähtajaga katkestatavad.

8. Immateriaalne vara

Immateriaalne põhivara

miljonites eurodes

	Firmaväärtus	Tarkvara	Maa kasutusõigused	Maavarade uuringu ja hindamise varad	Lepingulised õigused	Kokku
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2010						
Soetusmaksumus	2,5	6,3	2,4	1,1	0,3	12,5
Kogunenud amortisatsioon	-	-2,1	-0,2	-	-0,1	-2,4
Jääkmaksumus	2,5	4,1	2,2	1,1	0,2	10,0
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	13,2	-	-	-	13,2
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2010 (lisa 5)	2,5	17,3	2,2	1,1	0,2	23,3
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2011 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku	-	5,0	-	2,9	0,1	8,0
Saadud tütarettevõtjate soetamisel (lisa 37)	1,0	-	-	-	27,9	28,9
Arvestatud amortisatsioon (lisa 5 ja 33)	-	-3,5	-0,2	-	-0,1	-3,8
Klassifitseeritud sidusettevõtjate immateriaalseks põhivaraks (lisa 9)	-	-	-	-2,7	-	-2,7
Klassifitseeritud müügiootel varaks (lisa 35)	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-	-	-	-0,2	2,7	2,5
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2011 toimunud liikumised	1,0	1,5	-0,2	-	30,5	32,8
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2011						
Soetusmaksumus	3,5	21,8	2,5	1,1	30,7	59,6
Kogunenud amortisatsioon	-	-5,5	-0,5	-	-	-6,0
Jääkmaksumus	3,5	16,3	2,0	1,1	30,7	53,6
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	2,5	-	-	-	2,5
Kokku immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2011 (lisa 5)	3,5	18,8	2,0	1,1	30,7	56,1
Perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2012 toimunud liikumised						
Investeeringud põhivara soetusse kokku	-	4,6	-	3,1	0,3	8,0
Arvestatud amortisatsioon (lisa 5 ja 33)	-	-4,5	-	-	-	-4,5
Valuuta ümberarvestuse kursivahed	-	-	-	-0,3	-0,6	-0,9
Kokku perioodil 1. jaanuar – 31. detsember 2012	-	0,1	-	2,8	-0,3	2,6
Immateriaalne põhivara seisuga 31. detsember 2012						
Soetusmaksumus	3,5	23,6	2,5	3,9	30,4	63,9
Kogunenud amortisatsioon	-	-9,3	-0,5	-	-	-9,8
Jääkmaksumus	3,5	14,3	2,0	3,9	30,4	54,1
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	-	4,6	-	-	-	4,6
Kokku immateriaalne põhivaraseisuga 31. detsember 2012 (lisa 5)	3,5	18,9	2,0	3,9	30,4	58,7

8. Immateriaalne vara, järg

Firmaväärtus

Firmaväärtuse jagunemine raha teenivate üksuste lõikes

<i>miljonites eurodes</i>	Kaevandused	Valka koos- tootmisjaam	Paide koos- tootmisjaam
Bilansiline jääkmaksumus 31. detsember 2012	2,5	0,6	0,4
Bilansiline jääkmaksumus 31. detsember 2011	2,5	0,6	0,4

Varade kaetav väärtus leitakse kasutusväärtuse alusel, lähtudes järgmiseks kuni 20 aastaks koostatud rahavoogude prognoosist. Perioodide valikul on lähtutud elektriäris tavapäraselt kasutatavatest investeerimishorizontidest. Rahavoogude prognoosimisel kasutatakse ajaloolisi andmeid ja Eesti energiabilansi prognoosi. Diskontomäärana kasutatakse kapitali kaalutud keskmist hinda (WACC), mis on määratud lähtudes ettevõtte tegevusalast ja riskiastmest. Testide tulemusena väärtuse langust ei ole tuvastatud.

Kasutusväärtuse leidmisel kasutatud põhieeldused

Diskontomäär

	31. detsember	
	2012	2011
Kaevandused	11,0%	11,0%
Valka koostootmisjaam	10,0%	10,0%
Paide koostootmisjaam	10,0%	10,0%

Maavarade uuringu ja hindamise varad

Maavarade uuringu ja hindamise varadena on kajastatud kulutused USAs Utah' osariigis omandatud põlevkivivarude uurimiseks (lisa 37). Varade väärtust kontrollitakse väärtuse testiga. Testide tulemusena väärtuse langust ei ole tuvastatud.

Lepingulised õigused

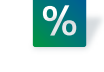
2011. aastal omandatud lepingulistest õigustest moodustab 27,7 mln eurot USAs Utah' osariigis omandatud kaevandamisõiguste väärtus (lisa 37), mille eeldatavaks elueaks loetakse 20 aastat. Juhtkond on hinnanud vajadust varade alla hindamiseks ning ei tuvastanud indikatsioone, mis viitaks vara väärtuse langusele.

Immateriaalne käibevara – kasvuhooonegaaside lubatud heitkoguse ühikud

Immateriaalse käibevarana on kajastatud ostetud kasvuhooonegaaside lubatud heitkoguse ühikute väärtus. 2012. majandusaastal soetati 2 109 141 tonni (2011: 3 533 000 tonni) kasvuhooonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid ning müüdi 3 454 141 tonni (2011: 0 tonni) kasvuhooonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid. 2012. majandusaastal loovutati riigile 12 304 855 tonni (2011: 12 373 576 tonni) kasvuhooonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid.

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Kasvuhooonegaaside lubatud heitkoguse ühikud aruandeperioodi algul	28,0	45,2
Soetatud	17,8	51,8
Müüdüd	-25,8	-
Loovutatud riigile kasvuhooonegaaside emissiooni katteks (lisa 25)	-10,0	-49,1
Loovutatud juriidilisele isikule	-0,2	-
Ümberhindlus (lisa 28)	1,8	-19,9
Kasvuhooonegaaside lubatud heitkoguse ühikud aruandeperioodi lõpul	11,6	28,0
<i>sh kajastatud õiglases väärtuses</i>	-	18,0
<i>kajastatud soetusmaksumuses</i>	11,6	10,0

9. Investeeringud sidusettevõtjatesse

Muutused investeeringutes sidusettevõtjatesse

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
<i>miljonites eurodes</i>		
Raamatupidamisväärtus perioodi algul	23,3	11,8
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil	-0,5	-0,3
<i>sh kajastatud kasumiaruandes (lisa 5 ja 33)</i>	-0,2	-0,9
<i>kajastatud muus koondkasumis</i>	-0,3	0,6
Sidusettevõtja poolt välja kuulutatud dividendid	-1,5	-1,4
Õiglasest väärtuses kajastatud sidusettevõtjad	-	13,2
Raamatupidamisväärtus perioodi lõpul (lisa 5)	21,3	23,3

28. aprillil 2011 viidi lõpule tehing, millega kontsern võõrandas 11% osalusest Enefit Jordan B.V.-s ning mille järel kontsern ei oma enam kontrolli Enefit Jordan B.V. ja tema tütarettevõtjate (Jordan Oil Shale Energy Company ja Attarat Power Company) üle. Sellest tulenevalt kajastatakse Enefit Jordan B.V. kontserni edaspidi sidusettevõtjana.

Mahakantud varad ja kohustused

	28. aprill 2011
<i>miljonites eurodes</i>	
Raha ja raha ekvivalendid	1,0
Materiaalne põhivara (lisa 6)	0,2
Immateriaalne põhivara (lisa 8)	2,7
Võlad hankijatele ja muud võlad	-4,4
Mittekontrolliv osalus	-0,6
Realiseerimata kursivahed	0,2
Kokku mahakantud varad ja kohustused	-0,9
Sidusettevõtjate õiglane väärtus	13,2
Müügist laekunud raha	2,2
Kasum tütarettevõtja müügist (lisa 27)	16,3

9. Investeeringud sidusettevõtjatesse, järg

Andmed sidusettevõtjate kohta

miljonites eurodes

Ettevõtja	Asukoht	Varad	Kohustused	Äritulud	Puhaskasum	Osalus (%)
		31. detsember 2012		1. jaanuar - 31. detsember 2012		31. detsember 2012
Nordic Energy Link kontsern	Eesti, Soome	81,2	52,9	14,4	1,7	39,9
Enefit Jordan B.V. kontsern	Holland, Jordaania	15,3	21,3	-	-4,0	65,0
Orica Eesti OÜ*	Eesti	13,4	8,0	25,0	4,3	35,0
		109,9	82,2	39,4	2,0	

miljonites eurodes

Ettevõtja	Asukoht	Varad	Kohustused	Äritulud	Puhaskasum	Osalus (%)
		31. detsember 2011		1. jaanuar - 31. detsember 2011		31. detsember 2011
Nordic Energy Link kontsern	Eesti, Soome	85,5	58,9	14,4	1,3	39,9
Enefit Jordan B.V. kontsern	Holland, Jordaania	11,1	12,7	-	-4,3	65,0
Orica Eesti OÜ*	Eesti	13,1	7,6	24,7	3,9	35,0

Enefit Jordan B.V. kontserni kajastatakse sidusettevõtjana, kuna vastavalt aktsionäride lepingule ei ole kontsernil võimalik ilma vähemusosaniku nõusolekuta vastu võtta olulisi Enefit Jordan B.V. kontserni puudutavaid otsuseid.

* Orica Eesti OÜ majandusaasta on 1. oktoobrist kuni 30. septembrini.

10. Varud

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Tooraine ja materjal ladudes	17,7	17,4
Lõpetamata toodang		
Ladustatud põlevkivi	24,7	14,8
Paljandustööd karjäärides	1,7	2,4
Muu lõpetamata toodang	1,1	1,2
Kokku lõpetamata toodang	27,5	18,4
Valmistoodang		
Põlevkiviõli	2,7	1,7
Muu valmistoodang	0,2	0,3
Kokku valmistoodang	2,9	2,0
Ettemaksed hankijatele	0,2	0,1
Kokku varud (lisa 4)	48,3	37,9

Aruandeperioodil hinnati ladudes riknenud ja vähekasutatavaid tooraine- ja materjali-varusid alla 1,6 mln euro eest (2011: 0,2 mln euro eest).

11. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi

miljonites eurodes

	Laenud ja nõuded	Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruane	Müügiootel finantsvarad	Tuletisinstrumentid, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust	Kokku
Seisuga 31. detsember 2012					
Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes					
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded välja arvatud ettemaksed (lisa 3.1 ja 12)	160,3	-	-	-	160,3
Tuletisinstrumentid (lisa 3.1, 3.3, 13 ja 14)	-	3,2	-	13,5	16,7
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisa 3.1, 3.2 ja 17)	90,0	-	-	-	90,0
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisa 3.1, 3.2, 3.3 ja 16)	-	1,7	-	-	1,7
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 3.1, 3.2, 14 ja 18)	60,1	-	-	-	60,1
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	310,4	4,9	-	13,5	328,8
Seisuga 31. detsember 2011					
Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes					
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded välja arvatud ettemaksed (lisa 3.1 ja 12)	122,3	-	-	-	122,3
Tuletisinstrumentid (lisa 3.1, 3.3, 13 ja 14)	-	11,6	-	10,1	21,7
Finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisa 3.1, 3.2, 3.3 ja 16)	-	4,9	-	-	4,9
Müügiootel finantsvarad (lisa 3.1, 3.2, 3.3 ja 15)	-	-	10,2	-	10,2
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 3.1, 3.2, 14 ja 18)	40,9	-	-	-	40,9
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	163,2	16,5	10,2	10,1	200,0

11. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi, järg

miljonites eurodes

	Finantskohustused õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	Tuletisinstrumendid, mille suhtes rakendatakse riskimaandamisarvestust	Muud finantskohustused	Kokku
Seisuga 31. detsember 2012				
Finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes				
Võlakohustused (lisad 3.1, 3.2 ja 22)	-	-	732,8	732,8
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 3.1 ja 23)	-	-	125,7	125,7
Tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3 ja 13)	0,1	2,3	-	2,4
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	0,1	2,3	858,5	860,9
Seisuga 31. detsember 2011				
Finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes				
Võlakohustused (lisad 3.1, 3.2 ja 22)	-	-	436,2	436,2
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 3.1 ja 23)	-	-	130,0	130,0
Tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3 ja 13)	-	11,1	-	11,1
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes	-	11,1	566,2	577,3

12. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud nõuded		
Nõuded ostjate vastu		
Ostjatelt laekumata arved	115,3	104,8
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (lisa 4)	-3,2	-3,5
Kokku nõuded ostjate vastu	112,1	101,3
Viitlaekumised		
Arvestuslik nõue valmidusastme meetodil (lisa 14)	5,5	4,5
Intrassinõuded (lisa 14)	0,2	-
Muud viitlaekumised (lisa 14)	5,9	0,9
Kokku viitlaekumised	11,6	5,4
Ettemaksed	28,3	10,3
Nõuded sidusettevõtjatele (lisa 14)	2,4	2,4
Piiratud kasutusega raha (lisa 14)	18,7	2,3
Muud nõuded (lisa 14)	1,5	3,5
Kokku lühiajalised nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	174,6	125,2
Pikaajalised nõuded		
Ettemaksed	12,0	10,5
Nõuded sidusettevõtjatele (lisa 14)	13,0	7,4
Muud pikaajalised nõuded (lisa 14)	1,0	-
Kokku pikaajalised nõuded	26,0	17,9
Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisad 3.1 ja 11)	200,6	143,1

Ettemaksed sisaldavad 34,3 mln euro (31. detsember 2011: 13,1 mln euro) eest ettemakseid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute eest. Nõuded sidusettevõtjatele sisaldavad sidusettevõtjale Enefit Jordan B.V antud tähtajatut laenu intressimääraga 15% (2011: 15%). Piiratud kasutusega rahana kajastatakse SEB Futuresi kontol olevaid rahalisi vahendeid, mida hoitakse tehingute tagatisena.

Nõuete ja ettemaksete õiglased väärtused ei erine oluliselt nende bilansilisest maksumusest. Nõuete laekumine ja ettemaksete eest saadavate teenuste ja kaupade laekumine ei ole tagatistega kaetud. Valdav osa kontserni nõuetest ja ettemaksetest on eurodes. USA dollarites fikseeritud nõuete summa on avalikustatud lisas 3.1.

Ostjatelt laekumata arvete analüüs

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg ei ole saabunud (lisa 14)	97,7	81,3
Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on saabunud, aga mida ei ole hinnatud ebatõenäoliselt laekuvateks		
maksetähtajast möödunud 1–30 päeva	9,9	9,0
maksetähtajast möödunud 31–60 päeva	0,7	5,1
maksetähtajast möödunud 61–90 päeva	0,3	3,1
Kokku ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on saabunud, aga mida ei ole hinnatud ebatõenäoliselt laekuvateks	10,9	17,2
Ostjatelt laekumata arved, mis on alla hinnatud		
maksetähtajast möödunud 3–6 kuud	1,2	2,9
maksetähtajast möödunud üle 6 kuu	5,5	3,4
Kokku ostjatelt laekumata arved, mis on alla hinnatud	6,7	6,3
Kokku ostjatelt laekumata arved	115,3	104,8

Kontserni arvestuspõhimõtete kohaselt hinnatakse kõik nõuded, mille maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva, alla täies ulatuses. Üle 90 päeva maksetähtaega ületavate nõuete allahindluse kogusummat korrigeeritakse tuginedes varasemale kogemusele selle kohta, kui palju ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest hilisemal perioodil

12. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded, järg

laekub ning kui palju nõuetest, mille maksetähtajast polnud aruandeperioodi lõpu seisuga möödunud üle 90 päeva, jääb hilisemal perioodil laekumata. Samuti võetakse nõuete hindamisel arvesse muid individuaalseid ja erakorralisi mõjusid nagu globaalne majandusolukorra halvenemine.

Muutused ebatõenäoliselt laekuvates nõuetes

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi algul	-3,5	-3,3
Aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvateks loetud ja laekunud ebatõenäolised arved	-0,4	-0,9
Lootusetuks tunnistatud arved	0,7	0,6
Klassifitseeritud müügioteel varaks	-	0,1
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpul (lisa 4)	-3,2	-3,5

Ülejäänud nõuete liigid allahinnatud varasid ei sisalda.

Tulu valmidusastme meetodil

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Lõpetamata projektid aruandeaasta lõpul		
Lõpetamata projektide müügitulu	42,4	24,0
Esitatud vahearved	-37,0	-19,5
Lõpetamata projektid, mille eest on arved esitamata (lisa 14)	5,5	4,5
Lõpetamata projektid, mille eest on ette makstud	-0,1	-
Lõpetamata projektide kulud kokku	-40,2	-23,2
Lõpetamata projektidelt arvestatud kasum/kahjum	2,2	0,8
Kokku ehitusprojektidelt arvestatud tulu aruandeaastal	20,7	40,9
Kokku ehitusprojektide kulud aruandeaastal	-20,4	-36,9
Kokku ehitusprojektidelt arvestatud kasum	0,3	4,0

Pikaajalised ehitusprojektid on põhiliselt seotud energeetika-seadmete tootmise ning võrguseadmete projekteerimise ja ehitamisega.

13. Tuletisinstrumendid

miljonites eurodes

Elektrienergia ostu ja müügi <i>forward</i> -lepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid				
Elektrienergia ostu ja müügi optsoonilepingud – kauplemisderivatiivid				
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi optsoonilepingud – kauplemisderivatiivid				
Vedelkütuste müügi <i>swap</i> - ja optsoonilepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid				
Kokku tuletisinstrumendid (lisad 3.1, 3.3, 11 ja 14)				
sealhulgas pikaajaline osa				
Elektrienergia ostu ja müügi <i>forward</i> -lepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid				
Elektrienergia ostu ja müügi optsoonilepingud – kauplemisderivatiivid				
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi optsoonilepingud – kauplemisderivatiivid				
Vedelkütuste müügi <i>swap</i> - ja optsoonilepingud – rahavoogude riskimaandamisinstrumendid				
Kokku pikaajaline osa				
Kokku lühiajaline osa				

31. detsember 2012		31. detsember 2011	
Varad	Kohustused	Varad	Kohustused
12,5	-	9,6	-
-	0,1	1,4	-
3,2	-	10,2	-
1,0	2,3	0,5	11,1
16,7	2,4	21,7	11,1
7,1	-	1,6	-
-	-	1,4	-
-	-	10,1	-
0,4	0,3	0,5	1,9
7,5	0,3	13,6	1,9
9,2	2,1	8,1	9,2

Elektrienergia ostu ja müügi *forward*- ja optsoonilepingud

Elektrienergia ostu ja müügi *forward*- ja optsoonilepingud on sõlmitud eesmärgiga maandada elektrienergia hinna muutumise riski või teenida tulu elektrienergia hinna muutustelt. Kõik *forward*-lepingud on sõlmitud kindla koguse elektrienergia müügiks või ostuks igal kauplemistunnil ning nende hind on nomineeritud eurodes. Tehingud, mille eesmärgiks on elektrienergia hinna muutumise riski maandamine, on määratletud rahavoo riskimaandamise instrumentidena, kus maandatavaks alusinstrumentiks on kõrge tõenäosusega prognoositavad elektrienergia müügitehingud elektribörsil Nord Pool.

Riskimaandamise eesmärgil tehtud tehingute õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa kajastatakse läbi muu koondkasumi ning arvestatakse kasumiaruandes müügituluna või müügitulu vähendami-

senä elektrienergia müügitehingute toimumise hetkel või muu ärikuluna juhul, kui on selgunud, et müügitehingute toimumine mingil perioodil ei ole tõenäoline. Riskimaandamise eesmärgil sõlmitud elektrienergia ostu ja müügi *forward*-lepingud realiseeruvad aastatel 2013–2014 (31. detsember 2011: 2012–2013). Seisuga 31. detsember 2012 oli sõlmitud riskimaandamistehinguid 2013. aastaks 2 242 214 MWh ja 2014. aastaks 5 904 240 MWh ulatuses (31. detsember 2011: 2012. aastaks 605 558 MWh ja 2013. aastaks 797 160 MWh ulatuses).

Optsoonilepingud on klassifitseeritud kauplemisderivatiividena ning neid kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on Nord Pooli noteeringud.

13. Tuletisinstrumentid, järg

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi optsoonilepingud

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostu ja müügi optsoonilepingud on klassifitseeritud kauplemisderivatiividena ja nende õiglase väärtuse muutust kajastatakse kasumiaruandes kasumi või kahjumina. Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on SEB Futures noteeringud. Tehingute hinnad on nomineeritud eurodes.

Vedelkütuste müügi *swap*- ja optsoonilepingud

Vedelkütuste müügi *swap*- ja optsoonilepingute eesmärgiks on vedelkütuste hinna muutumise riski maandamine. Tehingud on sõlmitud kindla koguse vedelkütuste müügiks tulevastel perioodidel ning need on määratletud rahavo riskimaandamise instrumentidena, kus maandatavaks

alusinstrumentiks on kõrge tõenäosusega prognoositavad vedelkütuste müügitehingud. Tehingute õiglase väärtuse määramise aluseks on Platt's European Marcetscani ja Nymexi noteeringud. Tehingute hinnad on noteeritud eurodes ja USA dollarites.

Riskimaandamisinstrumente, mis on kombineeritud erinevatest tuletisinstrumentidest, kajastatakse kuni kõigi komponentide omandamiseni õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Riskimaandamise eesmärgil sõlmitud vedelkütuste müügi *swap*- ja optsoonilepingud realiseeruvad aastatel 2013–2014 (31. detsember 2011: 2012–2013). Seisuga 31. detsember 2012 oli sõlmitud riskimaandamistehinguid 2013. aastaks 312 709 t ja 2014. aastaks 468 519 t ulatuses (31. detsember 2011: 2012. aastaks 96 900 t ja 2013. aastaks 96 000 t ulatuses).

14. Finantsvarade krediitkvaliteet

Finantsvarade, mille maksetähtaega pole ületatud ja mida pole alla hinnatud, krediitkvaliteedi hinnangu aluseks on reitinguagentuuride poolt antud krediitireitingud või nende puudumisel klientide ja muude lepingupartnerite varasem krediitkäitumine.

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Nõuded ostjate vastu		
Nõuded uute klientide vastu (arveldatud alla 6 kuu)	8,1	0,6
Nõuded olemasolevate klientide vastu (arveldatud 6 kuud või rohkem), kes viimase 6 kuu jooksul ei ole maksetähtaega ületanud	35,5	39,1
Nõuded olemasolevate klientide vastu (arveldatud 6 kuud või rohkem), kes on viimase 6 kuu jooksul maksetähtaega ületanud	54,1	41,6
Kokku nõuded ostjate vastu (lisa 12)	97,7	81,3
Intressinõuded		
Nõuded pankade vastu, mis omavad Moody's krediitireitingut Aa3	0,1	-
Nõuded pankade vastu, mis omavad Moody's krediitireitingut A1	0,1	-
Kokku intressinõuded (lisa 12)	0,2	-

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Arvelduskontod ja lühiajalised hoised pankades		
Pankades, mis omavad Moody's krediitireitingut Aa3	23,0	16,0
Pankades, mis omavad Moody's krediitireitingut A1	31,9	12,0
Pankades, mis omavad Moody's krediitireitingut A2	4,5	12,8
Pankades, mis omavad Moody's krediitireitingut A3	0,1	0,1
Pankades, mis omavad Moody's krediitireitingut Baa1	0,6	-
Kokku arvelduskontod ja lühiajalised hoised pankades (lisa 3.1, 3.2, 11 ja 18)	60,1	40,9
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades		
Pankades, mis omavad Moody's krediitireitingut Aa3	36,0	-
Pankades, mis omavad Moody's krediitireitingut A1	39,0	-
Pankades, mis omavad Moody's krediitireitingut A2	15,0	-
Kokku üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisa 3.1, 3.2, 11 ja 17)	90,0	-
Muud nõuded ja viitlaekumised		
Muud nõuded, mis omavad Moody's krediitireitingut A1	18,7	2,3
Nõuded ilma sõltumatu osapoole krediitireitinguta	29,3	18,7
Kokku muud nõuded (lisa 12)	48,0	21,0
Müügijootel finantsvarad		
Krediitiasutuse, mis omab Moody's krediitireitingut A2, intressivõlakirjad (lisa 3.1, 3.3, 11 ja 15)	-	10,2
Tuletisinstrumendid		
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediitireitingut Aa1	-	0,2
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediitireitingut Aa3	0,3	0,2
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediitireitingut A1	3,2	21,3
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid, mis omavad Moody's krediitireitingut A2	0,7	-
Positiivse väärtusega tuletisinstrumendid läbi Nasdaq OMX kliiringsüsteemi	12,5	-
Kokku tuletisinstrumendid (lisa 3.1, 3.3, 11 ja 13)	16,7	21,7

Juhatuse hinnangul ei esine muude nõuete ja viitlaekumiste puhul, mille osas puudub sõltumatu osapoole krediitireiting, olulist krediitiriski, kuna ei ole ilmnenud asjaolusid, mis viitaks nõuete väärtuse langusele.

Seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 ei olnud kontsernil olulisi krediitiriskide kontsentratsioone.

15. Müügiotel finantsvarad

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Börsil noteerimata finantsvarad (õiglases väärtuses):		
Swedbanki intressivõlakirjad (fikseeritud intress 1,6%, lunastustähtaeg oktoober 2012) (lisad 3.1, 3.3, 11 ja 14)	-	10,2

Muutused müügiotel finantsvarades

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Õiglase väärtus aruandeperioodi algul	10,2	10,0
Arvestatud intress	0,1	0,2
Müüdnud	-5,0	-
Lunastatud	-5,3	-
Õiglase väärtus aruandeperioodi lõpul (lisad 3.1, 3.2, 3.3, 11 ja 14)	-	10,2

Swedbanki intressivõlakirjad olid nomineeritud eurodes. Intressivõlakirjade õiglase väärtuse määramise aluseks olid tuleviku rahavood. Maksimaalseks krediiriskile avatud summaks võrdlusperioodi lõpu seisuga oli müügiotel varade bilansiline väärtus.

16. Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Börsil noteerimata finantsvarad:		
Danske Invest Euro Interest Fund osakud	1,7	4,9
Kokku börsil noteerimata finantsvarad (lisad 3.1, 3.2, 3.3 ja 11)	1,7	4,9

Muutused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavates finantsvarades

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Õiglase väärtus aruandeperioodi algul	4,9	3,2
Soetatud	19,3	47,9
Müüdnud	-22,5	-46,5
Kasum õiglase väärtuse muutusest	-	0,3
Õiglase väärtus aruandeperioodi lõpul (lisad 3.1, 3.2, 3.3 ja 11)	1,7	4,9

Danske Invest Euro Interest Fund osakud on nomineeritud eurodes. Fondiosakute õiglaseks väärtuseks on loetud fondi netovarade turuväärtuse alusel arvatud fondiosakute puhaskasum. Fondiosakute õiglase väärtuse muutus on kasumiaruandes kajastatud finantstuludena.

17. Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	90,0	-
Kokku üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades (lisad 3.1, 3.2, 11 ja 14)	90,0	-

Üle 3-kuuliste tähtajaliste hoiuste efektiivsed intressimäärad olid aruandeaastal vahemikus 0,5%-1,52% (2011: 1,2-4,7%). Hoiuste tähtajad olid aruandeperioodi jooksul 91 kuni 193 päeva (2011: 89-367 päeva).

18. Raha ja raha ekvivalendid

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Arvelduskontod pankades	17,5	12,5
Lühiajalised hoiused	42,6	28,4
Kokku raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 11 ja 14)	60,1	40,9

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade järgi

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Euro	52,0	39,7
Läti lant	0,8	1,0
USA dollar	7,3	0,1
Leedu lant	-	0,1
Kokku raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 3.2, 11 ja 14)	60,1	40,9

Kuni 3-kuuliste tähtajaliste hoiuste efektiivsed intressimäärad olid aruandeaastal vahemikus 0,2-1,8% (2011: 0,4-2,1%).

19. Aktsiakapital, kohustuslik reservkapital ja jaotamata kasum

Seisuga 31. detsember 2012 oli Eesti Energia ASil registreeritud 621 645 750 aktsiat (31. detsember 2011: 471 645 750 aktsiat). Aktsia nimiväärtus on 1 euro. Kõik seltsi aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäri õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab seltsi aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister. Eesti Energia ASi põhikirjas fikseeritud miinimumaktsiakapital on 250,0 mln eurot ja maksimumkapital 1000,0 mln eurot.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 3. mai 2012 korraldusele nr 196 suurendati 10. juulil 2012 Eesti Energia ASi aktsiakapitali rahalise sissemaksega 150 mln euro võrra.

Seisuga 31. detsember 2012 moodustas kontserni kohustuslik reservkapital 47,2 mln eurot (31. detsember 2011: 47,2 mln eurot). Seisuga 31. detsember 2012 on Eesti Energia ASil kohustus kanda täiendavalt kohustuslikku reservkapitali 3,9 mln eurot (31. detsember 2011: 0 eurot).

Seisuga 31. detsember 2012 oli kontserni vaba omakapital 461,7 mln eurot (31. detsember 2011: 453,5 mln eurot).

Kasumi jaotamisel aktsionäridele tuleb maksta tulumaksu (alates 1. jaanuarist 2008 on dividendide tulumaks 21/79).

Kogu jaotamata kasumi jaotamisel dividendideks tuleks maksta 97,0 mln eurot (31. detsember 2011: 95,2 mln eurot) tulumaksu. Netodividendidena oleks võimalik välja maksta 364,7 mln eurot (31. detsember 2011: 358,3 mln eurot).

Vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt avalikustatud dividendide määramise plaanile peab Eesti Energia AS pärast 2012. aastaaruande kinnitamist aktsionäride üldkoosoleku poolt maksma dividendidena 73,5 mln eurot. Sellega kaasnev dividendide tulumaks on 19,5 mln eurot.

Järgnevas tabelis on esitatud vaba omakapitali, võimaliku dividendisumma ja sellega kaasneva dividendi tulumaksu arvutus alus:

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Jaotamata kasum (lisa 41)	465,6	453,5
Kohustuslik reservkapital	-3,9	-
Vaba omakapital	461,7	453,5
Tulumaks kogu vaba omakapitali väljamaksmisel	97,0	95,2
Võimalikud netodividendid	364,7	358,3

20. Dividend aktsia kohta

2012. aastal maksis Eesti Energia Eesti Vabariigile dividende 65,2 mln eurot, dividend aktsia kohta 0,14 eurot (2011: 56,1 mln eurot, dividend aktsia kohta 0,12 eurot).

Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku 31. detsembril 2012 lõppenud majandusaasta eest välja maksta dividend 0,12 eurot aktsia kohta kogusummas 73,5 mln eurot. Käesolevas aastaaruandes ei ole seda dividendisummat kohustusena kajastatud, sest seisuga 31. detsember 2012 ei olnud dividend välja kuulutatud.

21. Riskimaandamise reserv

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Riskimaandamise reserv perioodi algul	-0,4	-34,6
Rahavoogude riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutus	9,8	23,5
Kajastatud müügitulu vähendusena	2,1	10,7
Riskimaandamise reserv perioodi lõpul	11,5	-0,4

22. Võlakohustused

Võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Lühiajalised võlakohustused		
Pikaajaliste pangalaenude tagasimaksed järgmisel perioodil	1,4	1,5
Kokku lühiajalised võlakohustused	1,4	1,5
Pikaajalised võlakohustused		
Emiteeritud võlakirjad	588,3	290,6
Pangalaenud	143,1	144,1
Kokku pikaajalised võlakohustused	731,4	434,7
Kokku võlakohustused (lisad 3.1, 3.2 ja 11)	732,8	436,2

Võlakirjad

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Võlakirjade nominaalväärtus (lisa 3.1)	600,0	300,0
Võlakirjade turuväärtus noteeritud müügihinna alusel (lisa 3.3)	653,2	286,5

Võlakirjad on nomineeritud eurodes ning noteeritud Londoni börsil. Aruandeaastal emiteeris Eesti Energia AS uusi võlakirju nominaalväärtuses 300 mln euro eest, mille lunastustähtaeg on 2018. aastal. Võlakirjad on fikseeritud intressimääraga 4,25%. Võlakirjade emiteerimise tehingukulud olid 3,0 mln eurot. Ülejäänud pikaajaliste võlakirjade lunastustähtaeg on 2020. aastal ning on fikseeritud intressimääraga 4,5%.

22. Võlakohustused, järg

Pikaajalised pangalaenuid nominaalväärtuses tagasimaksetähtaja järgi

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
< 1 aasta	1,4	1,5
1–5 aastat	30,2	17,8
> 5 aasta	113,3	127,0
Kokku	144,9	146,3

Kõik laenuid on nomineeritud eurodes. Seisuga 31. detsember 2012 olid laenuid intressimäärad vahemikus 0,8–3,2% (31. detsember 2011: 2,0–3,2%).

Laenuid kaalutud keskmine intressimäär oli seisuga 31. detsember 2012 3,07% (31. detsember 2011: 3,13%). Eesti Energia ASi poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Kontsern ei ole piirmäärasid ületanud.

2011. aastal maksis kontsern ennetähtaegselt tagasi Nordic Investment Bankist võetud laenuid summas 32,1 mln eurot ja Läti SEB Pangast võetud laenu summas 0,2 mln eurot.

Seisuga 31. detsember 2012 oli kontsernil väljavõtmata laenuid 495,0 mln euro eest (31. detsember 2011: 595,0 mln eurot), millest 400,0 mln eurot on võimalik kasutusele võtta kuni 22. augustini 2014 ja on ujuva intressimääraga. Otsus 95 mln euro väljavõtmiseks tuleb teha

hiljemalt 7. detsembril 2013. Otsus intressi fikseerimise kohta tehakse laenu väljavõtmisel.

Juhtkonna hinnangul ei erine laenuid õiglase väärtus majandusaasta lõpu seisuga oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna riskimarginaalid ei ole muutunud.

Võlakohustused intressimäärade fikseerimise perioodi järgi

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
< 1 aasta	8,6	9,7
1–5 aastat	24,7	12,3
> 5 aasta	699,5	414,2
Kokku (lisad 3.1, 3.2 ja 11)	732,8	436,2

Võlakohustuste kaalutud keskmised efektiivsed intressimäärad

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Pikaajalised pangalaenuid	3,1%	3,2%
Võlakirjad	4,7%	4,9%

23. Võlad hankijatele ja muud võlad

miljonites eurodes

	31.detsember	
	2012	2011
Finantskohustused võlgades hankijatele ja muudes võlgades		
Võlad hankijatele	110,6	119,2
Viitvõlad	7,4	4,4
Võlad sidusettevõtjatele	4,9	2,9
Muud võlad	2,8	3,5
Kokku finantskohustused võlgades hankijatele ja muudes võlgades (lisa 3.1 ja 11)	125,7	130,0
Võlad töötajatele (lisa 3.1)	21,9	19,2
Maksuvõlad (lisa 3.1)	29,0	26,5
Ettemaksud	0,7	0,8
Kokku võlad hankijatele ja muud võlad	177,3	176,5
sh lühiajalised võlad hankijatele ja muud võlad	174,9	176,1
pikaajalised võlad hankijatele ja muud võlad	2,4	0,4

24. Tulevaste perioodide tulud

Liitumis- ja muud teenustasud

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31.detsember	
	2012	2011
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi algul	125,7	117,9
Laekunud liitumis- ja muud teenustasud	15,0	12,4
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisad 4 ja 33)	-4,7	-4,6
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi lõpul	136,0	125,7

Sihtfinantseerimine

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31.detsember	
	2012	2011
Sihtfinantseerimise ettemaksed perioodi algul	0,9	1,2
sh lühiajalised ettemaksed	0,2	0,5
pikaajalised ettemaksed	0,7	0,7
Saadud toetused	3,1	0,4
Üle antud toetused	-0,5	-0,3
Arvestatud tuludesse (lisa 27)	-0,5	-0,4
Sihtfinantseerimise ettemaksed perioodi lõpul	3,0	0,9
sh lühiajalised ettemaksed	2,4	0,2
pikaajalised ettemaksed	0,6	0,7

Valdav osa sihtfinantseerimisest on saadud Ühtekuuluvusfondist (ISPA), Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuselt, Keskkonnainvesteeringute Keskuselt ja Eesti Töötukassalt.

25. Eraldised

miljonites eurodes

	Algjääk 31. detsember 2011	Moodustamine ja ümberrhindamine	Arvestatud intressikulu (lisa31)	Kasutamine	Lõppjääk 31. detsember 2012	
					Lühiajaline eraldis	Pikaajaline eraldis
Keskkonnakaitselised eraldised (lisa 30)	18,5	2,5	0,9	-1,3	4,6	16,0
Mäetööde lõpetamise eraldised (lisa 30)	10,7	-6,0	0,4	-3,2	1,2	0,7
Töötajatega seotud eraldised (lisa 29)	4,3	2,0	0,2	-0,8	1,3	4,4
Varade demonteerimise kulude eraldis (lisa 6)	2,7	-	0,1	-	-	2,8
Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis (lisad 8 ja 28)	9,3	6,5	-	-10,0	5,8	-
Kokku eraldised (lisad 4 ja 33)	45,5	5,0	1,6	-15,3	12,9	23,9

miljonites eurodes

	Algjääk 31. detsember 2010	Moodustamine ja ümberrhindamine	Arvestatud intressikulu (lisa31)	Kasutamine	Lõppjääk 31. detsember 2011	
					Lühiajaline eraldis	Pikaajaline eraldis
Keskkonnakaitselised eraldised (lisa 30)	15,0	3,2	1,2	-0,9	1,6	16,9
Mäetööde lõpetamise eraldised (lisa 30)	9,9	0,3	0,5	-	2,3	8,4
Töötajatega seotud eraldised (lisa 29)	3,9	0,5	0,3	-0,4	1,2	3,1
Varade demonteerimise kulude eraldis (lisa 6)	2,6	-	0,1	-	-	2,7
Kasvuhoonegaaside emissiooni eraldis (lisad 8 ja 28)	47,1	11,3	-	-49,1	9,3	-
Kokku eraldised (lisad 4 ja 33)	78,5	15,3	2,1	-50,4	14,4	31,1

Eraldiste moodustamise ja ümberrhindamise kuludest 2012. majandusaastal tulenes 0,8 mln eurot diskontomäär muutusest.

25. Eraldised, järg

Keskkonnakaitseks ja mäetööde lõpetamise eraldised on moodustatud:

- kaevandatud maa-alade rekultiveerimiseks;
- pinnase puhastamiseks;
- kaevandamise tegevuse tagajärjel rikunud veevarustuse taastamiseks;
- jäätmeväljade sulgemiseks ja üleliigse vee neutraliseerimiseks;
- suletud tuhaväljade järelhooldustööde tegemiseks;
- asbesti likvideerimiseks elektrijaamades.

Pikaajalised keskkonnakaitseks kohustused realiseeruvad Eesti Energia Kaevandustes aastatel 2014–2035 ning Narva Elektri jaamades 2014–2058.

Mäetööde lõpetamisega kaasnevad kohustused realiseeruvad aastatel 2013–2035.

Töötajatega seotud eraldised on moodustatud:

- kollektiivlepingutes ning muudes kokkulepetes sätestatud toetuste maksmiseks;
- tervisekahjustuste hüvitamiseks;
- koondamishüvitiste maksmiseks;
- stipendiumite maksmiseks.

Pikaajalised töötajatega seotud eraldised realiseeruvad lepingutes sätestatud tähtaegade jooksul või töötajate järelejäänud eluea jooksul, mille määramise aluseks on võetud Statistikaameti andmed prognoositavate eluiga kohta vastavalt vanusele.

Töötajatega seotud eraldised sisaldavad eraldist Aidu Karjääri töötajate koondamiskulude katmiseks. Ülejäänud kaevanduste ja karjääride töötajate koondamistasude väljamaksmiseks eraldisi ei ole moodustatud, kuna nende lõppsulgemisplaane pole välja kuulutatud.

Varade demonteerimise kulude eraldis on moodustatud Narva Elektri jaamades renoveeritud 8. ja 11. ploki ning tööstusjäätmete prügila tulevase demonteerimisega seotud kulutuste katteks. Varade demonteerimise kulude nüüdisväärtus on arvestatud põhivara soetusmaksumusse. Varade demonteerimise kulude eraldised realiseeruvad aastatel 2034–2035.

Kasvuhoonegaaside emissioonikulu eraldis on moodustatud juurde ostetavate kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute maksumuses. Kasvuhoonegaaside emissiooni katteks vajalike lubatud heitkoguse ühikute kogusest on maha arvatud riigilt tasuta saadud lubatud heitkoguse ühikud. Seisuga 31. detsember 2011 ja 2012 eraldise moodustamisel võeti arvesse ka Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011 määrusega nr 183 kontsernile täiendavalt 2010–2012 aastate eest eraldatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud (lisa 34), millest tulenevalt on eraldis nendel kuupäevadel oluliselt väiksem kui 31. detsembri 2010 seisuga.

Eraldised on diskonteeritud diskontomääraga 1,75%–5,44% (2011: 5,4%). Alates 2012. aastast kasutab kontsern eraldiste diskonteerimisel perioodi keskmise diskontomäärade asemel diskontomäärade kõverat. See võimaldab anda täpsema hinnangu erinevates ajahorisontides paiknevatele eraldistele.

25. Eraldised, järg

Diskontomäärade kõvera leidmisel kasutatakse vastava perioodi baasmäära, millele liidetakse juurde kontserni vastava perioodi riskimarginaal. Kontserni riskimarginaalid on leitud interpoleerides tehtud finantseerimistingute (laenuliinid, võlakirjad) marginaale ning investeerimispanga hinnanguid.

26. Müügitulu

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Tegevusvaldkondade lõikes		
Kaupade müük		
Elektrienergia müük (lisa 5)	406,5	424,7
Põlevkiviõli müük (lisa 5)	77,8	60,9
Soojusenergia müük (lisa 5)	35,5	37,4
Põlevkivi müük (lisa 5)	28,7	32,8
Energeetikaseadmete müük	10,8	24,4
Muu kaupade müük	7,1	8,2
Kokku kaupade müük	566,4	588,4
Teenuste müük		
Võrguteenuste müük (lisa 5)	233,2	204,9
Remondi- ja ehitusteenuste ning elektritööde müük	10,5	17,1
Telekommunikatsiooniteenuste müük	1,8	10,9
Liitumise teenustasud (lisad 4, 24 ja 33)	4,7	4,6
Vara rent ja hooldus (lisa 7)	1,3	1,9
Muude teenuste müük	4,2	4,1
Kokku teenuste müük	255,7	243,5
Kokku müügitulu (lisa 5)	822,1	831,9

27. Muud äritulud

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute müük	19,7	-
Kasum tütarettevõtjate müügist ja ümberklassifitseerimisest sidusettevõtjateks (lisad 9, 33 ja 36)	13,6	18,7
Saadud viivised, trahvid, hüvitised	8,0	3,1
Kasum materiaalse põhivara müügist	3,1	1,4
Sihtfinantseerimine (lisa 24)	0,5	0,4
Muud äritulud	1,5	2,0
Kokku muud äritulud	46,4	25,6

2012. majandusaastal saadud viiviste, trahvide ja hüvitiste summasse on arvestatud kindlustushüvitis Narva Elektriijaamade 8. ploki avarii tõttu saamata jäänud tulu ja remondi eest summas 5 mln eurot. Seisuga 31. detsember 2012 ei olnud kindlustushüvitis laekunud.

28. Kaubad, toore, materjal ja teenused

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Ülekandeteenused	85,1	76,7
Elektrienergia	60,9	41,6
Tehnoloogiline kütus	46,9	49,2
Hooldus- ja remonditööd	33,2	41,3
Loodusvarade ressursimaks	30,4	28,7
Müüdnud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikud	19,7	-
Kasvuhoonegaaside emissioonikulu (lisa 25)	6,5	11,3
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ümberhindlus (lisa 8)	-1,8	19,9
Muud kaubad, toore, materjal ja teenused	99,5	121,0
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	380,4	389,7

29. Tööjõukulud

1. jaanuar - 31. detsember

	2012	2011
	Töötajate arv	
Töötajate arv perioodi algul*	7 631	7 455
Töötajate arv perioodi lõpul*	7 560	7 631
Keskmine töötajate arv (lisa 5)	7 573	7 585

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Tööjõukulud		
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	118,4	110,9
Keskmine töötasu kuus (eurodes)	1 303	1 218
Muud tasud ja toetused töötajatele	5,4	5,5
Tööjõukuludelt arvestatud maksud	42,7	39,7
Töötajatega seotud eraldiste moodustamine ja ümberhindamine (lisa 25)	2,0	0,5
Kokku arvestatud tööjõukulud	168,5	156,6
sh arvestatud nõukogudele ja juhatustele		
Palgakulu, preemiad, lisatasud	1,8	1,8
Erisoodustused	0,1	0,1
Kokku arvestatud nõukogudele ja juhatustele	1,9	1,9
Kapitaliseeritud oma jõududega ehitatud materiaalse põhivara maksumusse	-15,7	-20,8
Kaetud mäetööde peatamise ja keskkonnakaitsest eraldistest	-1,2	-0,2
Kokku tööjõukulud	151,6	135,6

Emaettevõtja juhatuse liikmed valib emaettevõtja nõukogu. Juhatuse liikmed valitakse tähtajaliselt kuni 5 aastaks.

* Ilma müügiotel ettevõtete töötajateta

30. Muud tegevuskulud

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Keskkonnakaitselised saastemaksud	17,8	19,8
Mitmesugused bürookulud	14,1	7,4
Rendikulud (lisa 7)	3,5	4,4
Mäetööde lõpetamise ja keskkonnakaitseliste eraldiste moodustamine (lisa 25)	-3,5	3,5
Uurimis- ja arengukulud	2,7	2,6
Muud tegevuskulud	33,4	33,3
Muud tegevuskulud	68,0	71,0

31. Neto finantstulud (-kulud)

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Finantstulud		
Intressitulud	3,2	4,0
Kokku intressitulud (lisa 5)	3,2	4,0
Muud finantstulud	-	0,1
Kokku finantstulud	3,2	4,1
Finantskulud		
Intressikulud võlakohustustelt		
Intressikulud võlakohustustest	-30,6	-19,2
Kapitaliseeritud laenukasutuse kulutused	24,3	13,8
Kokku intressikulud võlakohustustelt (lisa 33)	-6,3	-5,4
Intressikulud eraldistelt ja nõuetelt teiste osapoolte vastu (lisa 25)	-1,6	-2,1
Kokku intressikulud (lisa 5)	-7,9	-7,5
Kahjum valuutakursi muutustest	-0,3	0,3
Muud finantskulud	-0,2	-0,1
Kokku finantskulud	-8,4	-7,3
Neto finantstulud (-kulud)	-5,2	-3,2

32. Tulumaksukulu

Vastavalt kehtivale tulumaksuseadusele maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende. Alates 1. jaanuarist 2008 kehtib tulumaksu määr 21/79 dividendi netosummast. Tasumisele kuuluvast tulumaksust on võimalik maha arvata teistelt Eestis registreeritud äriühingutelt saadud dividendidelt arvestatud tulumaks, kui dividendide saajale kuulus dividendide maksmise ajal vähemalt 10% dividendi maksja aktsiatest või osadest.

Keskmine tegelik tulumaksu määr

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Eesti		
Dividendide netosumma	65,2	56,1
Dividendidele rakendatav tulumaksu määr	21/79	21/79
Teoreetiline tulumaks antud tulumaksu määraga	17,3	14,9
Sidusettevõtjatelt saadud dividendide mõju	-0,4	-0,3
Tegelik tulumaks dividendidelt	16,9	14,6
Keskmine efektiivne tulumaksu määr	20,5%	20,6%
Tulumaks likvideerimisjaotistelt	0,2	-
Soome ja Läti tütarettevõtjate tulumaksukulu	0,7	0,1
Kokku tulumaksukulu (lisa 5)	17,8	14,7

Seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 ei olnud kontsernil edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustusi.

33. Äritegevusest saadud raha

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Kasum enne maksustamist	94,7	163,9
Korrigeerimised		
Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus (lisad 5 ja 6)	173,8	93,3
Immateriaalse põhivara amortisatsioon (lisad 5 ja 8)	4,5	3,8
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisad 4, 24 ja 26)	-4,7	-4,6
Kasum äri müügist (lisad 27 ja 36)	-13,6	-2,4
Kasum materiaalse põhivara müügist	-3,1	-1,4
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimise amortisatsioon	-	-0,1
Kasum (kahjum) kapitaliosaluse meetodil investeringutelt sidusettevõtjatesse (lisa 9)	0,2	0,9
Muud investeerimise kasumid (lisad 9 ja 27)	-	-16,3
Tasumata/laekumata kasum/kahjum tuletisinstrumentidelt	7,9	-12,2
Intressikulu võlakohustustelt (lisa 31)	6,3	5,4
Intressi- ja muud finantstulud	-3,2	-3,4
Korrigeeritud kasum enne maksustamist	262,8	226,9
Äritegevusega seotud käibevarade netomuutus		
Äritegevusega seotud nõuete muutus	-11,7	5,5
Varude muutus	-10,4	-8,5
Muu äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-10,4	-1,2
Kokku äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-32,5	-4,2
Äritegevusega seotud kohustuste netomuutus		
Eraldiste muutus (lisa 25)	-8,7	-33,0
Võlgnevuse muutus hankijatele	1,2	0,4
Muu äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	4,6	-2,2
Kokku äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	-2,9	-34,8
Äritegevusest saadud raha	227,4	187,9

34. Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused

(a) Bilansivälised varad

Põlevkivivarud

Kontserni ja tema sidusettevõtjate valduses olevate põlevkivivarude ülevaade on esitatud alltoodud tabelis. Eesti Vabariigi põlevkivivarud kajastavad riikliku maavara bilansi kohaseid põlevkivivarusid. Rahvusvaheliste arendusprojektide põlevkivivarude kajastamisel on lähtutud rahvusvaheliste standardite nõuetest avalikustatud varudele ja varadele. Varude klassifitseerimine ja usaldusväärsuse määramine on teostatud volitatud ekspertide poolt nii uurituse taseme kui majandusliku väljavaate osas. Sõltuvalt projekti arendusetapist on varude kajastamisel kohandatud ja arvesse võetud teadaolevaid tehnilisi, keskkonnakaitselisi ja sotsiaalmajanduslikke piiranguid.

miljonites tonnides

	31. detsember	
	2012	2011
Eesti		
kõrge usaldusväärsus*	542	559
Jordaania		
kõrge usaldusväärsus*	930	
prognoos**	2 604	
Ameerika Ühendriigid**		
kõrge usaldusväärsus**	3 680	
usaldusväärne**	2 540	
prognoos**	368	

* Varu on osa uuritud geoloogilisest varust, millele määramisel on arvesse võetud teadaolevad tehnilised, keskkonnakaitselised ja sotsiaalmajanduslikud piiranguid.

** Varu on geoloogilise uuringu tulemusel määratud kõrge majandusliku potentsiaaliga põlevkivi kogus maapõues, mille puhul pole arvesse võetud võimalikke kasutamist limiteerivaid piiranguid.

34. Bilansivälised varad ning tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused, järg

Emissiooniõigused

Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011 määrusega nr 183 kehtestatud jaotuskava kohaselt oli Eesti Energia kontserni ettevõtetele aastateks 2008–2012 eraldatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkogus 49,0 mln tonni (perioodiks 2005–2007 eraldatud kogus oli kokku 46,7 mln tonni) (lisa 8). Nimetatud määrusega suurendati kontsernile eraldatud kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute hulka võrreldes eelmise samaks perioodiks koostatud jaotuskavaga, eraldades kontsernile 2010. ja 2011. aasta eest täiendavalt 2,5 mln tonni ja 2012. aastaks täiendavalt 1,3 mln tonni kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikuid (lisa 25).

EU Emissions Trading System'i artikkel 10c rakendamisel võib kontsern oma elektritootmise moderniseerimiseks saada ajavahemikul 2013–2019 kokku kuni 18 mln tonni tasuta kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikut.

(b) Tingimuslikud kohustused

Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud ettevõtte maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli üheski kontserniettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 6 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Tagatised, garantiid ja kohtuvaidlused

Kontserni poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad kontserni konsolideeritud finantsnäitajatele. Piirmäärasid ei ole ületatud.

Kontsern on andnud garantii sidusettevõtja ASi Nordic Energy Link pankadega sõlmitud laenulepingutest tulenevate kohustuste garanteerimiseks 39,9% ulatuses juhul, kui pangad nõuavad ASilt Nordic Energy Link lepingutingimuste rikkumisele viidates laenude täielikku tasumist (lisa 3.1). Seisuga 31. detsember 2012 oli ASil Nordic Energy Link väljavõetud laenusid summas 51,2 mln eurot (31. detsember 2011: 56,5 mln eurot).

(c) Siduvad tulevikukohustused

Keskkonnanõuete täitmine

Vastavalt Euroopa Liidu ja Eesti seadusandlusele peavad põlevkivikatelde heitmed välisõhku vastama alates 2016. aastast karmistuvatele keskkonnanõuetele. Nimetatud kohustuse täitmine nõuab täiendavate investeeringute tegemist.

Ehituslepingutest tulenevad siduvad tulevikukohustused

Seisuga 31. detsember 2012 oli kontsernil põhivara soetamiseks sõlmitud lepingutest tulenevaid kohustusi 404,9 mln euro (31. detsember 2011: 1 111,6 mln euro) eest.

Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostulepingud

Seisuga 31. detsember 2012 oli kontsernil sõlmitud lepinguid kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute ostuks 2013., 2014. ja 2015. aasta detsembris summas 136,6 mln eurot (31. detsember 2011: 34,0 mln eurot).

35. Müügiks hoitavad varad ja müügiks hoitavate varadega seotud kohustused

Seisuga 31. detsember 2011 olid Televõrgu ASi varad ja kohustused kajastatud müügiotel varade ja kohustustena, kuna kontsernil oli pooleli Televõrgu ASi müügiprotsess ning toimusid läbirääkimised potentsiaalse ostjaga. 16. jaanuaril 2012 sõlmis kontsern müügilepingu Televõrgu ASi aktsiate müügiks (lisa 36).

Müügiks hoitavad varad

<i>miljonites eurodes</i>	31.detsember	
	2012	2011
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	-	1,4
Varud	-	0,1
Materiaalne ja immateriaalne põhivara (lisad 6 ja 8)	-	10,3
Kokku müügiks hoitavad varad	-	11,8

Müügiks hoitavate varadega seotud kohustused

<i>miljonites eurodes</i>	31.detsember	
	2012	2011
Võlad hankijatele ja muud võlad	-	4,0
Kokku müügiks hoitavate varadega seotud kohustused	-	4,0

36. Tütarettevõtjate müük

(a) Televõrgu AS

17. veebruaril 2012 viidi lõpule tehing, millega kontsern võõrandas 100%-lise osaluse Televõrgu ASis. Kuni müügini kuulus Televõrgu AS jaeäri segmenti.

Müüdnud tütarettevõtja netovara

<i>miljonites eurodes</i>	17. veebruar 2012
Raha ja raha ekvivalendid	0,3
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	2,0
Varud	0,1
Materiaalne põhivara	10,2
Immateriaalne põhivara	0,1
Võlad hankijatele ja muud võlad	-3,9
Kokku müüdnud tütarettevõtja netovara	8,8
Müügihind	22,4
Kasum müügist (lisa 33)	13,6
Raha sissetulek osaluse müügist	
Laekunud müügist	22,4
Tütarettevõtja raha pangakontodel	-0,3
Kokku raha sissetulek osaluse müügist	22,1

36. Tütarettevõtjate müük, järg

(b) AS Kohtla-Järve Soojus

22. detsembril 2010 sõlmis kontsern ASi Kohtla-Järve Soojus osaluse müügilepingu OÜ VKG Energiaga. Tehing viidi lõpule 8. märtsil 2011, pärast seda, kui Konkurentsiamet andis nõusoleku koondumiseks. Kuni müügini kuulus AS Kohtla-Järve Soojus elektri ja soojuse tootmise segmenti.

Müüdnud tütarettevõtja netovara

miljonites eurodes

	8. märts 2011
Raha ja raha ekvivalendid	1,5
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	4,3
Varud	0,2
Materiaalne põhivara	16,0
Võlakohustused	-3,4
Võlad hankijatele ja muud võlad	-7,7
Tulevaste perioodide tulud	-0,1
Eraldised	-5,8
Kokku müüdnud tütarettevõtja netovara	5,0
Mittekontrolliva osaluse osa netovaradest	-2,0
Kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute koguse kompenseerimise kohustus	0,2
Müügihind	5,6
Kasum müügist (lisa 33)	2,4
Raha sissetulek osaluse müügist	
Laekunud müügist	5,6
Tütarettevõtja raha pangakontodel	-1,5
Kokku raha sissetulek osaluse müügist	4,1

37. Äriühendused ja muud omandatud ettevõtted

2012. aastal ei toimunud äriühendusi.

(a) SIA Enefit Power & Heat Valka

17. jaanuaril 2011 omandas kontsern 75%-lise osaluse Läti äriühingus SIA "Valkas Bioenergo Kompanija" (uus ärinimi - SIA Enefit Power & Heat Valka) ning suurendas omandamise järgselt aktsiakapitali, misjärel kuulub kontsernile 90% äriühingust. Omandatud ettevõtte toodab soojust kahes biokütust ja kütteõli kasutavas katlamajas ning 2012. aastal valmis uus biokütusel töötav elektri ja soojuse koostootmisjaam.

Ettevõtte omandamise eesmärgiks oli kontserni tootmisportfelli mitmekesistamine ning efektiivse elektri ja soojuse koostootmise arendamine. Omandamisel tekkinud firmaväärtus, mida ei olnud võimalik kvalifitseerida eristatavaks varaks, moodustas 0,6 mln eurot ning on seostatav uue koostootmisjaama arendusprojektiga.

Järgnevas tabelis on toodud info omandatud osaluse soetusmaksumuse, omandatud eristatavate varade ja kohustuste õiglaste väärtuste ning mittekontrolliva osaluse kohta omandamise kuupäeval:

37. Äriühendused ja muud omandatud ettevõtted, järg

miljonites eurodes

Omandatud osaluse soetusmaksumus	
Tehingu toimumisel tasutud ostuhind	0,6
Tulevikus tasutav ostuhind	0,2
Kokku omandatud osaluse soetusmaksumus	0,8
Omandatud eristatavad varad ja kohustused	
Ostjatelt laekumata arved	0,1
Materiaalne põhivara (lisa 6)	0,3
Immateriaalne põhivara (lisa 8)	0,2
Võlakohustused	-0,2
Võlad hankijatele ja muud võlad	-0,1
Kokku omandatud eristatav netovara	0,3
Mittekontrolliv osalus	-0,1
Firmaväärtus (lisa 8)	0,6
Kokku	0,8

Omandamisega seotud otsesed kulud on kajastatud 2011. aasta konsolideeritud kasumiaruandes real "Muud tegevuskulud".

Vastavalt lepingule kuulub täiendav ostuhind summas 0,2 mln eurot tasumisele peale Euroopa Liidu toetuse saamist.

Ostjatelt laekumata arvete õiglane väärtus omandamise hetkel oli 0,1 mln eurot, mis oli võrdne nende lepingulise väärtusega.

Mittekontrolliva osaluse õiglane väärtus on määratud vastavalt mittekontrolliva osaluse määrale eraldi identifitseeritava netovara õiglasest väärtusest.

SIA Enefit Power & Heat Valka tulude summa konsolideeritud kasumiaruandes moodustas perioodil 17. jaanuar 2011 - 31. detsember 2011 0,6 mln eurot ning kahjum 0,3 mln eurot.

(b) Osaühing Pogi

10. oktoobril 2011 omandas kontsern 66,5%-lise osaluse Osaühingus Pogi, kelle põhitegevusalaks on soojusenergia tootmine ning müük Paide linnas. Ettevõtte on alustanud Paidesse uue efektiivse ja keskkonnasõbraliku biomassil töötava elektri- ja soojuse koostootmisjaama rajamist. Uus koostootmisjaam valmib 2013. aastal.

Ettevõtte omandamise eesmärgiks oli kontserni tootmisportfelli mitmekesistamine ning efektiivse elektri ja soojuse koostootmise arendamine. Omandamisel tekkinud firmaväärtus, mida ei olnud võimalik kvalifitseerida eristatavaks varaks, moodustas 0,4 mln eurot ning on seostatav uue koostootmisjaama arendusprojektiga.

Alljärgnevas tabelis on toodud info omandatud osaluse soetusmaksumuse, omandatud eristatavate varade ja kohustuste õiglaste väärtuste ning mittekontrolliva osaluse kohta omandamise kuupäeval:

miljonites eurodes

Omandatud osaluse soetusmaksumus	
Tehingu toimumisel tasutud ostuhind	1,2
Kokku omandatud osaluse soetusmaksumus	1,2
Omandatud eristatavad varad ja kohustused	
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	0,3
Varud	0,4
Materiaalne põhivara (lisa 6)	1,3
Võlakohustused	-0,2
Võlad hankijatele ja muud võlad	-0,5
Kokku omandatud eristatav netovara	1,3
Mittekontrolliv osalus	-0,5
Firmaväärtus (lisa 8)	0,4
Kokku	1,2

37. Äriühendused ja muud omandatud ettevõtted, järg

Omandamisega seotud otsesed kulud on kajastatud 2011. aasta konsolideeritud kasumiaruandes real "Muud tegevuskulud".

Ostjatelt laekumata arvete õiglane väärtus omandamise hetkel oli 0,2 mln eurot, mis oli võrdne nende lepingulise väärtusega.

Mittekontrolliva osaluse õiglane väärtus on määratud vastavalt mittekontrolliva osaluse määrale eraldi identifitseeritava netovara õiglasest väärtusest.

Osaühingu Pogi tulude summa konsolideeritud kasumiaruandes moodustas perioodil 10. oktoober 2011 - 31. detsember 2011 0,6 mln eurot ning kasum 0 mln eurot.

Kui Osaühingut Pogi oleks konsolideeritud alates 1. jaanuarist 2011, oleks kontserni 2011 aasta konsolideeritud tulud olnud 1,6 mln eurot ning konsolideeritud kasum 0 mln eurot suuremad.

Muud omandatud ettevõtted

(c) Enefit American Oil

14. jaanuaril 2011 sõlmis kontsern lepingu Oil Shale Exploration Company (uus ärinimi - Enefit American Oil) 100% aktsiate omandamiseks USAs 42 mln USDi (29,6 mln EURi) eest. Tehing viidi lõpule 30. märtsil 2011. Juhatuse hinnangul ei kujutanud antud tehing äriühendust, kuna omandati varad, mis ei moodusta äri.

miljonites eurodes

Soetusmaksumuse jaotus omandatud varadele ja kohustustele

Materiaalne põhivara (lisa 6)	2,1
Lepingulised õigused (lisa 8)	27,7
Võlad hankijatele ja muud võlad	-0,2
Kokku omandatud vara ja kohustused	29,6

38. Tava- ja lahustunud puhaskasum aktsia kohta

Tava puhaskasumi arvutamiseks aktsia kohta on puhaskasum jagatud kaalutud keskmise emiteeritud aktsiate arvuga. Kuna potentsiaalseid lihtaktsiaid ei ole, on lahustunud puhaskasum kõigil perioodidel võrdne tava puhaskasumiga. Vastavalt Vabariigi Valitsuse 3. mai 2012. aasta korraldusele nr 196 suurendati Eesti Energia ASi aktsiakapitali 150 mln euro võrra andes välja 150 mln uut aktsiat nimiväärtusega üks euro (lisa 19).

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Emaettevõtja omaniku osa kasumist (mln eurot)	77,3	149,3
Kaalutud keskmine aktsiate arv (mln)	571,2	471,6
Tavapuhaskasum aktsia kohta (eurot)	0,14	0,32
Lahustunud puhaskasum aktsia kohta (eurot)	0,14	0,32

39. Tehingud seotud osapooltega

Eesti Energia ASi aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile. Kontserni aruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks sidusettevõtjad, emaettevõtja juhatuse ja nõukogu liikmed ning muud ettevõtjad, kelle üle nimetatud isikutel on kontroll või oluline mõju. Samuti on loetud seotud osapoolteks kõik üksused, kus riigil on kontroll või valitsev mõju.

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31. detsember	
	2012	2011
Tehingud sidusettevõtjatega		
Kaupade ja teenuste ost	26,5	27,4
Tulu kaupade ja teenuste müügist	2,9	3,5
Finantstulud	1,7	0,6
Antud laenud	4,2	4,0
Tehingud üksustega, milles nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu		
Kaupade ja teenuste ost	2,3	3,2

2012. majandusaastal ei teinud kontsern olulise mõjuga üksikuid tehinguid üksustega, mille üle riik omab kontrolli või olulist mõju.

Juhatuse ja nõukogu liikmetele makstud tasud on avalikustatud lisas 29. Nõuded sidusettevõtjate vastu on avalikustatud lisas 12 ning võlad sidusettevõtjatele lisas 23. Aruandeperioodil ega võrreldaval perioodil ei ole hinnatud alla nõudeid seotud osapoolte vastu.

Juhatuse liikmetega teenistuslepingu ennetähtaegse lõpetamise korral on teenistuslepingutes ette nähtud kolme kuu hüvitise maksmine.

Elektrienergia ostul-müügil kasutatakse Konkurentsiameti poolt kinnitatud hindu. Ülejäänud tehingud toimuvad turuhinnas, selle puudumisel kasutatakse kokkuleppehindu.

40. Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Alates 1. jaanuarist 2013 avanes Eesti elektriturg kõikidele klientidele ning lõppes senine elektriinna regulatsioon. Kliendid sõlmivad elektrimüüjatega turuhinnal baseeruvad elektrilepingud või jäävad kasutama üldteenust, mille hinnaks on Nord Pool Spot hind koos elektrimüüja marginaaliga.

41. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta

Emaettevõtja kohta esitatava finantsinformatsioonina on toodud emaettevõtja eraldiseisvad põhjaruanded, mille avalikustamine on nõutud Eesti raamatupidamise seadusega. Emaettevõtja põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel. Emaettevõtja konsolideerimata aruannetes kajastatakse investeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse soetusmaksumuses.

Kasumiaruanne

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31.detsember	
	2012	2011
Müügitulu	412,3	391,5
Muud äritulud	28,3	29,2
Sihtfinantseerimine	0,1	0,2
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-355,7	-356,8
Mitmesugused tegevuskulud	-27,2	-18,7
Tööjõukulud	-30,6	-23,3
Põhivara kulum, amortisatsioon ja väärtuse langus	-12,5	-6,8
Muud ärikulud	-8,4	-1,2
ÄRIKASUM	6,3	14,1
Finantstulud	107,1	84,1
Finantskulud	-31,5	-16,2
Kokku finantstulud ja -kulud	75,6	67,9
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	81,9	82,0
ARUANDEAASTA KASUM	81,9	82,0

Koondkasumiaruanne

miljonites eurodes

	1. jaanuar - 31.detsember	
	2012	2011
ARUANDEAASTA KASUM	81,9	82,0
Muu koondkasum		
Riskimaandamisinstrumentide ümberhindlus	2,9	37,7
Majandusaasta muu koondkasum	2,9	37,7
MAJANDUSAASTA KOONDKASUM KOKKU	84,8	119,7

41. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Finantsseisundi aruanne

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Varad		
Põhivara		
Materiaalne põhivara	194,8	157,8
Immateriaalne põhivara	9,6	15,6
Investeeringud tütarettevõtjatesse	497,1	498,8
Investeeringud sidusettevõtjatesse	22,0	22,0
Tuletisinstrumendid	7,0	13,1
Nõuded tütarettevõtjatele ja muud nõuded	221,9	208,6
Kokku põhivara	952,4	915,9
Käibevara		
Varud	0,1	0,1
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	992,7	617,0
Tuletisinstrumendid	8,7	8,1
Müügiootel finantsvarad	-	10,2
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande	1,7	4,9
Üle 3-kuulise tähtajaga deposiidid pankades	90,0	-
Raha ja raha ekvivalendid	45,1	33,9
Kokku käibevara	1 138,3	674,2
Kokku varad	2 090,7	1 590,1
Omakapital		
Aktsiakapital	621,6	471,6
Aazio	259,8	259,8
Kohustuslik reservkapital	47,2	47,2
Riskimaandamise reserv	12,4	9,5
Jaotamata kasum	299,1	282,4
Kokku omakapital	1 240,1	1 070,5

miljonites eurodes

	31. detsember	
	2012	2011
Kohustused		
Pikaajalised kohustused		
Võlakohustused	731,3	434,7
Muud võlad	0,1	0,1
Tulevaste perioodide tulud	0,2	0,3
Eraldised	0,9	0,9
Kokku pikaajalised kohustused	732,5	436,0
Lühiajalised kohustused		
Võlakohustused	1,4	1,4
Võlad hankijatele ja muud võlad	116,1	81,3
Tuletisinstrumendid	0,4	0,8
Eraldised	0,2	0,1
Kokku lühiajalised kohustused	118,1	83,6
Kokku kohustused	850,6	519,6
Kokku kohustused ja omakapital	2 090,7	1 590,1

41. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Rahavoogude aruanne

miljonites eurodes

1. jaanuar - 31. detsember

	2012	2011
Rahavood äritegevusest		
Kasum enne maksustamist	81,9	82,0
Korrigeerimised		
Materiaalse põhivara kulum	10,5	4,6
Immateriaalse põhivara amortisatsioon	2,0	2,2
Sihtfinantseerimise amortisatsioon	-	-0,1
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	-1,1	-3,2
Kasum tütarettevõtja müügist	-20,8	-5,3
Muud kasumid/kahjumid investeringutelt	-65,8	-69,1
Tasumata/laekumata kasum/kahjum tuletisinstrumentidelt	7,9	-12,2
Intressikulu võlakohustustelt	30,4	19,2
Intressitulu	-41,9	-27,4
Korrigeeritud puhaskasum	3,1	-9,3
Äritegevusega seotud käibevarade netomuutus		
Kahjum ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	0,4	0,7
Äritegevusega seotud nõuete muutus	-14,9	13,5
Varude muutus	0,1	-
Muu äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-22,8	9,0
Kokku äritegevusega seotud käibevarade netomuutus	-37,2	23,2
Äritegevusega seotud kohustuste netomuutus		
Eraldiste muutus	0,2	0,1
Võlgnevuse muutus hankijatele	4,0	-7,5
Muu äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	30,2	-0,6
Kokku äritegevusega seotud kohustuste netomuutus	34,4	-8,0
Makstud intressid ja laenukulud	-26,2	-17,2
Saadud intressid	35,9	27,9
Kokku rahavood äritegevusest	10,0	16,6

miljonites eurodes

1. jaanuar - 31. detsember

	2012	2011
Rahavood investeerimisest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-53,9	-79,7
Laekunud materiaalse põhivara müügist	8,9	4,6
Piiratud kasutusega raha netomuutus	-16,5	46,1
Tütarettevõtjatel saadud dividendid	65,2	56,1
Üle 3-kuuliste deposiitide netomuutus	-90,0	181,4
Tasutud lühiajaliste finantsvarade soetamisel	-19,3	-17,9
Sisse makstud tütarettevõtjate aktsiakapitali	-	-0,3
Laekunud lühiajaliste finantsvarade müügist ja lunastamisest	32,8	16,3
Laekunud tütarettevõtjate müügist	22,4	7,8
Laekunud tütarettevõtja likvideerimisest	0,7	-
Tasutud tütarettevõtja soetamisel	-	-2,3
Tütarettevõtjatele antud laenud	-3,6	-37,8
Tütarettevõtjatele antud laenude tagasimaksed	0,6	7,4
Tütarettevõtjatele antud arvelduskrediidi muutus	-325,3	-208,1
Antud muud laenud	-4,2	-4,1
Tagasi laekunud muud laenud	3,0	0,1
Kokku rahavood investeerimisest	-379,2	-30,4
Rahavood finantseerimisest		
Emiteeritud võlakirjad	297,0	-
Saadud pangalaenud	25,0	136,0
Tagasi makstud pangalaenud	-26,4	-58,9
Tütarettevõtjatel saadud üleöölaenu muutus	-	-19,7
Sissemaks aktsiakapitali	150,0	-
Makstud dividendid	-65,2	-56,1
Kokku rahavood finantseerimisest	380,4	1,3
Puhas rahavoog	11,2	-12,5
Raha ja raha ekvivalentid aruandeperioodi algul	33,9	46,4
Raha ja raha ekvivalentid aruandeperioodi lõpul	45,1	33,9
Kokku raha ja raha ekvivalentide muutus	11,2	-12,5

41. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Omakapitali muutuste aruanne

miljonites eurodes

Emaettevõtja	Aktiivkapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Riskimaandamise reserv	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku
Omakapital seisuga 31. detsember 2010	471,6	259,8	47,2	-28,2	-	256,7	1 007,2
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-501,3	-501,3
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-6,4	-	604,8	598,4
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2010 (lisa 19)				-34,6	-	360,3	1 104,3
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	-	82,0	82,0
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	37,7	-	-	37,7
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	37,7	-	82,0	119,7
Makstud dividendid	-	-	-	-	-	-56,1	-56,1
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	-	-	-	-56,1	-56,1
Äriühendus ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel						-0,2	-0,2
Kokku tehingud omanikega, mis on kajastatud otse omakapitalis	-	-	-	-	-	-56,3	-56,3
Omakapital seisuga 31. detsember 2011	471,6	259,8	47,2	9,5	-	282,4	1 070,5
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-498,8	-498,8
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-9,9	3,5	669,9	663,5
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2011 (lisa 19)				-0,4	3,5	453,5	1 235,2

41. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta, järg

Omakapitali muutuste aruanne

miljonites eurodes

Emaettevõtja	Aktiivkapital	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Riskimaandamise reserv	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku
Omakapital seisuga 31. detsember 2011	471,6	259,8	47,2	9,5	-	282,4	1 070,5
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-498,8	-498,8
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-9,9	3,5	669,9	663,5
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2010 (lisa 19)				-0,4	3,5	453,6	1 235,2
Aruandeaasta kasum	-	-	-	-	-	81,9	81,9
Aruandeaasta muu koondkasum	-	-	-	2,9	-	-	2,9
Aruandeaasta koondkasum kokku	-	-	-	2,9	-	81,9	84,8
Sissemakse aktiivkapitali	150,0	-	-	-	-	-	150,0
Makstud dividendid	-	-	-	-	-	-65,2	-65,2
Kokku omanike poolt tehtud ning omanikele tehtud väljamaksed, mis on kajastatud otse omakapitalis	150,0	-	-	-	-	-65,2	84,8
Kokku tehingud omanikega, mis on kajastatud otse omakapitalis	150,0	-	-	-	-	-65,2	84,8
Omakapital seisuga 31. detsember 2012	621,6	259,8	47,2	12,4	-	299,1	1 240,1
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline maksumus						-497,1	-497,1
Kontrolli ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus kapitaliosaluse meetodil				-0,9	2,4	663,6	665,1
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31. detsember 2012 (lisa 19)				11,5	2,4	465,6	1 408,1

Korrigeeritud konsolideerimata jaotamata kasum on vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele summa, millest aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Eesti Energia AS-i aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat Eesti Energia AS-i ja selle tütarettevõtete konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2012, konsolideeritud kasumiaruannet, koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Juhatusel kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvandmete ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Eesti Energia AS-i ja selle tütarettevõtete finantsseisundit seisuga 31. detsember 2012 ning nende sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vandeauditor, litsents nr 325

Kristi Hörrak
Vandeauditor, litsents nr 548

27. veebruar 2013

AS PricewaterhouseCoopers, Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn
T: 614 1800, F: 614 1900, www.pwc.ee

Kasumi jaotamise ettepanek

Eesti Energia kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2012 oli 465 623 346,80 eurot.

Riigivaraseaduse § 77 lg 1 kohaselt kinnitab äriühingu, milles riigil on vähemalt otsustusõigus, poolt makstava dividendisumma Vabariigi Valitsus rahandusministri ettepanekul. Vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt avalikustatud dividendide määramise plaanile peab Eesti Energia AS maksma 2013. aastal dividendidena 73 480 000 eurot.

Lähtudes eeltoodust teeb juhatus äriseadustiku § 332 alusel ettepaneku jaotada Eesti Energia kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2012 järgmiselt:

1. maksta aktsionärile dividendidena 73 480 000,00 eurot;
2. kanda kohustuslikku reservkapitali 3 866 205,99 eurot;
3. seoses Eesti Energia kontserni jätkuva finantseerimisvajadusega jätta ülejäänud jaotamata kasum summas 388 277 140,81 eurot jaotamata.

Juhatuse liikmete allkirjad

2012. majandusaasta aruandele

Eesti Energia kontserni 31. detsembril 2012 lõppenud majandusaastate aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, audiitori järeldusotsusest ja kasumi jaotamise ettepanekust. Aktsiaseltsi juhatus on koostanud tegevusaruande, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande ja kasumi jaotamise ettepaneku.

JUHATUS

27. veebruar 2013

Juhatuse esimees

Sandor Liive

Juhatuse liikmed

Margus Kaasik

Raine Pajo

Margus Rink

Eesti Energia AS

Laki 24, 12915 Tallinn

tel 715 2222

faks 715 2200

info@energia.ee | www.energia.ee